

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

VEJ nr 9017 af 07/01/2019 (Historisk)

Vejledning om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv

Ministerium: Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Journalnummer: Økonomi- og Indenrigsmin., j.nr. 2018-1339

Senere ændringer til forskriften

VEJ nr 9631 af 15/06/2022

Vejledning om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv

Kapitel 1. Indledning

- 1.1. Oversigt
- 1.2. Større ændringer i vederlagsbekendtgørelsen siden sidste vejledning

Kapitel 2. Vederlæggelse af kommunalbestyrelsesmedlemmer

- 2.1. Den grundlæggende vederlæggelse
 - 2.1.1. Fast vederlag
 - 2.1.1.1. Hvad omfatter det faste vederlag?
 - 2.1.2. Tillægsvederlag
 - 2.1.3. Erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste
 - 2.1.3.1. Hvornår ydes erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste?
 - 2.1.3.2. Dokumentation for tabet
 - 2.1.3.3. Udbetaling af erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste
- 2.2. Vederlæggelse af stedfortrædere i kommunalbestyrelsen
- 2.3. Det konstituerende møde
- 2.4. Vederlæggelse af udvalgsmedlemmer
 - 2.4.1. Vederlæggelse af medlemmer af økonomiudvalget, stående udvalg, særlige udvalg og børn og unge-udvalget
 - 2.4.2. Vederlæggelse af stedfortrædere i udvalg
 - 2.4.3. Vederlæggelse af udvalgsformænd og udvalgsnæstformænd
 - 2.4.4. Funktionsvederlag som fungerende udvalgsformand
 - 2.4.5. Eftervederlag til udvalgsformænd
- 2.5. Vederlæggelse af kommunalbestyrelsens næstformand

Kapitel 3. Vederlæggelse af ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer

- 3.1. Diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste

Kapitel 4. Godtgørelse af udgifter

- 4.1. Godtgørelse til kommunalbestyrelsesmedlemmer
 - 4.1.1. Obligatorisk godtgørelse
 - 4.1.2. Anden godtgørelse
 - 4.1.3. Godtgørelse af udgifter til elektronisk udstyr efter lovens § 8 a
- 4.2. Godtgørelse til borgmestre m.fl.
- 4.3. Godtgørelse til ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer
- 4.4. Ophør af godtgørelse

Kapitel 5. Vederlag og pension til borgmestre m.fl.

- 5.1. Vederlag
- 5.2. Funktionsvederlag som fungerende borgmester
- 5.3. Eftervederlag
- 5.4. Egenpension
 - 5.4.1. Betingelserne for egenpension
 - 5.4.2. Funktionstid
 - 5.4.3. Beregning
 - 5.4.4. Udbetaling
 - 5.4.5. Udgiftsfordeling
 - 5.4.6. Andet

- 5.5. Ægtefællepension
- 5.6. Efterindtægt
- 5.7. Børnepension
- 5.8. Samordning af pensioner

Kapitel 6. Fælles bestemmelser

- 6.1. Udbetaling
- 6.2. Mødepligt og fravær (lovligt forfald)
 - 6.2.1. Mødepligt
 - 6.2.2. Fravær (lovligt forfald)
- 6.3. Ophør
- 6.4. Feriegodtgørelse
- 6.5. Offentliggørelse af oplysninger om vederlag for varetagelse af andre hverv
- 6.6. Samspil mellem overførselsindkomster og vederlag

Kapitel 7. Ikrafttræden og overgang

- 7.1. Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser
- 7.2. Overgangsbestemmelser vedrørende pensionsudbetalingstidspunktet for borgmestre
- 7.3. Overgangsbestemmelser vedrørende tidligere borgmestre i en kommune eller en amtskommune, der hverken den 1. januar 2007 eller senere er genvalgt som borgmestre eller regionsrådsformand
- 7.4. Overgangsbestemmelser vedrørende tidligere borgmestre i en kommune eller en amtskommune, der den 1. januar 2007 eller senere er valgt som borgmestre
- 7.5. Andre overgangsbestemmelser
- 7.6. Tidligere vejledning

Kapitel 1. Indledning

1.1. Oversigt

Denne vejledning indeholder en oversigtlig fremstilling af de gældende regler i bekendtgørelse nr. 1769 af 27. december 2018 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv.

Bekendtgørelsen erstatter bekendtgørelse nr. 1530 af 9. december 2016, der erstattede bekendtgørelse nr. 793 af 25. juni 2014, der igen erstattede bekendtgørelse nr. 1537 af 13. december 2013, som igen erstattede bekendtgørelse nr. 1224 af 21. oktober 2013, som igen erstattede bekendtgørelse nr. 1461 af 19. december 2005, som ændret ved bekendtgørelse nr. 133 af 9. februar 2007, bekendtgørelse nr. 819 af

27. august 2009, bekendtgørelse nr. 1329 af 15. december 2009, bekendtgørelse nr. 1087 af 25. november 2011 og bekendtgørelse nr. 57 af 22. januar 2013. Bekendtgørelse nr. 1530 af 9. december 2016 dannede grundlag for den sidste vejledning om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv, vejledning nr. 9618 af 2. august 2018. Nærværende vejledning er en lettere revideret udgave heraf.

Vejledningen beskriver de gældende regler i bekendtgørelsen med særlig omtale af nyere regler samt praksis på områder, hvor der har vist sig at være et særligt behov herfor. Der er ikke tale om en udtømmende gennemgang af regelsættet og tidligere praksis.

Ved *loven* forstås i denne vejledning lov om kommunernes styrelse (lovbekendtgørelse nr. 1031 af 6. juli 2018).

Ved *bekendtgørelsen* forstås i denne vejledning Økonomi- og Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 1769 af 27. december 2018 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv.

1.2. Større ændringer i vederlagsbekendtgørelsen siden vejledning nr. 9 af 9. februar 2007.

1. Ved bekendtgørelse nr. 1329 af 15. december 2009 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv, blev reglerne om vederlæggelse af udvalgsmedlemmer og udvalgsformænd ændret, idet de hidtil adskilte puljer til vederlæggelse af udvalgsmedlemmer henholdsvis udvalgsformænd i udvalgsstyrede kommuner blev samlet til én pulje. Sammenlægningen af puljerne skete uden ændring i øvrigt af de gældende fordelingsregler m.v. Ændringen indebærer endvidere, at der blev givet mulighed for at yde vederlag til kommunalbestyrelsesmedlemmer, der er medlemmer af eller formænd for udvalg nedsat i medfør af lovens § 17, stk. 4, eller medlemmer af udvalg nedsat i medfør af lovens § 17, stk. 5. Sådanne vederlag ydes i givet fald inden for rammen af den ovenfor nævnte sammenlagte pulje.

2. Ved bekendtgørelse nr. 57 af 22. januar 2013 om ændring af bekendtgørelse om vederlag, diæter, pension m.v. fik kommunalbestyrelserne mulighed for at yde et særligt vederlag til næstformænd for økonomiudvalget, stående udvalg og særlige udvalg nedsat efter lovens § 17, stk. 4 og 5, samt for magistratsstyrede kommuner tillige for faste udvalg. Sådanne vederlag ydes i givet fald inden for rammen af de under pkt. 1 nævnte pulje.

3. Bekendtgørelse nr. 1224 af 21. oktober 2013 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv var i det væsentlige en sammenskrivning af de gældende regler. Med bekendtgørelsen tilvejebragtes endvidere hjemmel til, at kommunalbestyrelsesmedlemmer kan ydes et forholdsmæssigt vederlag, der mindst svarer til diætsatsen, når de som stedfortrædere deltager i enkelte møder i børn og ungeudvalget. Bekendtgørelsen indeholder endvidere en præcisering af visse bestemmelser i det omfang, der er fundet behov herfor.

4. Bekendtgørelse nr. 1537 af 13. december 2013 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv, indeholdt i forhold til den tidligere bekendtgørelse de ændringer, som er en konsekvens af lov nr. 1470 af 17. december 2013 om ændring af lov om kommunernes styrelse, regionsloven og lov om kommunale og regionale valg (Suspension og afsættelse af en borgmester, frister for materiale til kommunalbestyrelsesmøder m.v.).

5. I bekendtgørelse nr. 793 af 25. juni 2014, der bl.a. udmøntede beslutningsforslag nr. B 96 om udmøntning af politisk aftale om en tidssvarende og mere gennemsigtig vederlæggelse af politikere, som Folketinget vedtog den 20. maj 2014, blev niveauet for det faste vederlag til de menige kommunalbestyrelsesmedlemmer hævet med 29,2 pct. svarende til, at det havde udviklet sig på linje med den faktiske lønudvikling på det kommunale og regionale arbejdsmarked siden 1996 (§ 2, stk. 1).

Endvidere blev den løbende regulering af det faste vederlag til kommunalbestyrelsesmedlemmer og det tillægsvederlag, der ydes til menige kommunalbestyrelsesmedlemmer, som har et eller flere børn under 10 år boende i hjemmet, ændret. Reguleringen vil fremover følge den generelle lønudvikling på det kommunale og regionale arbejdsmarked (§ 2, stk. 2, og § 3, stk. 2).

Som noget nyt blev også den reduktion, der sker i det faste vederlag, såfremt et kommunalbestyrelsesmedlem har valgt at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, fremover reguleret årligt. Reduktionen, der tidligere udgjorde 20.000 kr., blev reguleret første gang pr. 1. april 2015 på samme måde som det faste vederlag (§ 2, stk. 3, 2. pkt.).

6. I bekendtgørelse nr. 1530 af 9. december 2016, der bl.a. udmøntede den del af stemmeaftalerne om ændring af politikeres vederlæggelse af 9. maj og 3. oktober 2016 mellem den daværende venstre-regering, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre, der angik borgmestre, blev vederlaget til borgmestre hævet med 31,4 pct. svarende til forskellen mellem udviklingen i vederlagene siden 1994 og den faktiske lønudvikling på det kommunale og regionale arbejdsmarked (4. kvartal 2015-niveau) (§ 19, stk. 1).

Endvidere blev den løbende regulering af vederlaget til borgmestre ændret, så reguleringen fremover vil følge den faktiske lønudvikling i den offentlige sektor med et uvægtet gennemsnit af den statslige og den kommunale/regionale lønudvikling (§ 19, stk. 2).

Reglerne om eftervederlag (tidligere benævnt efterløn) til borgmestre blev også ændret, således at der ikke ydes eftervederlag, hvis en fratrådt borgmester tiltræder som medlem af Folketinget eller som minister (§ 20, stk. 4).

Endvidere blev reglerne ændret således, at udvalgsformænd ligeledes ikke kan modtage eftervederlag, hvis vedkommende bliver medlem af Folketinget eller tiltræder som minister (§ 11, stk. 3, 2. pkt.).

Borgmestres pensionsalder blev samtidig hævet fra efterlønsalderen til folkepensionsalderen for pension optjent fra og med den 1. januar 2017 (§ 24, stk. 1 og 2, og § 34, stk. 3). Egenpensionen udbetales den 1. i måneden efter den sidste udbetaling af eftervederlag, hvis den pågældende på dette tidspunkt har nået folkepensionsalderen, og udbetales ellers den 1. i måneden efter, at den pågældende har nået folkepensionsalderen eller fra samme tidspunkt som førtidspensionen (§ 24, stk. 1 og 2). Der blev endvidere indført regler om mulighed for tidlig pensionering mod et førtidspensionsfradrag (§ 24, stk. 3).

Derudover blev reglerne om udbetaling og ophør af vederlag for kommunale hverv ændret således, at det tydeligt fremgår, at der i tilfælde, hvor en borgmester vælges midt i en måned, i borgmestervederlaget modregnes dennes hidtidige vederlag, der er ophørt fra den dato, hvor vedkommende tiltræder som borgmester, og er udbetalt forud for den måned, vederlaget vedrører (§ 19, stk. 6, og § 30, stk. 4).

Endelig blev der foretaget enkelte tekniske og sproglige ændringer, hvoraf følgende kan nævnes: Grundbeløbet blev ændret til 1. april 2016 (§§ 2, 3, 16 og 19). Diætsatsen blev fastsat til 2016-niveau (§ 4, stk. 2). Der skete en sproglig opdatering af § 3, stk. 3. Der skete en præcisering i § 6, stk. 1, om erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til stedfortrædere i kommunalbestyrelsen. Efterløn blev benævnt eftervederlag (§§ 11 og 20). Endelig blev indholdet i § 22, stk. 3, om en borgmesters pensionsalder flyttet til et selvstændigt bilag 3 til bekendtgørelsen.

7. Ved bekendtgørelse nr. 1769 af 27. december 2018 blev reglerne om vederlæggelse af stedfortrædere ændret som følge af en ændring af lov om kommunernes styrelse. Ændringen indebar, at stedfortrædere, der er indkaldt til at deltage i enkelte møder i kommunalbestyrelsen, selv om hindringen forventes at vare kortere end 1 måned, fremover vil få diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste (§ 6, stk. 1). Med bekendtgørelsen tilvejebragtes endvidere hjemmel til, at kommunalbestyrelsesmedlemmer kan ydes et forholdsmæssigt vederlag, der mindst svarer til diætsatsen, når de deltager i enkelte møder i udvalg (§ 8, 2. pkt.). Diætsatsen blev endvidere fastsat til 2019-niveau (§ 4, stk. 2).

Bekendtgørelse nr. 1769 af 27. december 2018 gælder for kommunerne. Bekendtgørelsen indeholder dog fortsat visse overgangsbestemmelser vedrørende pension til tidligere amtsborgmestre. Forpligtelsen til som pensions giver at indestå for samt administrere og udbetale pension til tidligere amtsborgmestre påhviler regionsrådene med refusion fra staten, hvorfor nærværende vejledning i et vist omfang tillige er relevant for regionsrådene.

Kapitel 2. Vederlæggelse af kommunalbestyrelsesmedlemmer

2.1. Den grundlæggende vederlæggelse

2.1.1. Fast vederlag

Efter § 16, stk. 1, i loven modtager kommunalbestyrelsesmedlemmer et fast vederlag. I § 2, stk. 1, i bekendtgørelsen er det bestemt, at det faste vederlag udgør 89.314 kr. årligt. I kommuner med et indbyggertal på over 80.000 indbyggere udgør vederlaget dog 107.178 kr. årligt, og i Københavns Kommune udgør det faste vederlag 125.039 kr. årligt.

Det faste vederlag reguleres én gang årligt pr. 1. april med en reguleringsprocent, der beregnes på baggrund af lønudviklingen på det kommunale og regionale arbejdsmarked. Økonomi- og indenrigsministeren udmelder årligt reguleringsprocenten. Udmeldingen sker i et orienteringsbrev til alle kommuner og ved en nyhed på ministeriets hjemmeside. Ved reguleringen anses de angivne 89.314 kr., 107.178 og 125.039 kr. som grundbeløb pr. 1. april 2016, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 2.

Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at udbetale det faste vederlag.

Et kommunalbestyrelsesmedlem er forpligtet til at modtage det faste vederlag, jf. § 16, stk. 9, i loven.

Ved en kommunes indbyggertal forstås kommunens indbyggertal pr. 1. juli i det foregående år i henhold til den af Danmarks Statistik offentliggjorte opgørelse over befolkningen i de enkelte kommuner, jf. § 33, stk. 1, i bekendtgørelsen. Falder indbyggertallet i kommunen, opretholdes de ovenfor anførte beløb indtil udløbet af kommunalbestyrelsens funktionsperiode, jf. § 33, stk. 2, i bekendtgørelsen.

2.1.1.1. Hvad omfatter det faste vederlag?

I § 16, stk. 1, litra a-g, i loven er det udtømmende angivet, hvilke aktiviteter det faste vederlag som kommunalbestyrelsesmedlem omfatter. Opregningen er foretaget af hensyn til en nærmere afgrænsning af de tilfælde, hvor et medlem har krav på eller af kommunalbestyrelsen kan tillægges ret til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste samt godtgørelse af afholdte udgifter.

a) Deltagelse i møder i kommunalbestyrelsen og dennes udvalg samt underudvalg

Litra a vedrører deltagelse i møder i kommunalbestyrelsen, økonomiudvalg, stående udvalg, udvalg nedsat i henhold til § 17, stk. 4 og 5, i loven samt de underudvalg, der er nedsat af økonomiudvalget og de stående udvalg.

Af forarbejderne til § 16, stk. 1, litra a, fremgår det, at mødebetingelsen indebærer, at samtlige medlemmer af organet skal være indkaldt til det pågældende møde, og at medlemmerne af organet skal deltage i en forhandling og træffe beslutning eller i hvert fald have mulighed herfor. Også deltagelse med observatørstatus efter § 20, stk. 5, i loven – hvorefter økonomiudvalget kan tillade kommunalbestyrelsesmedlemmer, som ikke er medlemmer af økonomiudvalget, at overvære dets afsluttende behandling af forslag til årsbudget og flerårige budgetoverslag – er omfattet af bestemmelsen.

b) Deltagelse i møder i forbindelse med varetagelse af kommunale hverv, der udføres efter valg af kommunalbestyrelsen, medmindre der på andet grundlag er fastsat bestemmelse om særskilt vederlæggelse

Litra b vedrører deltagelse i møder i forbindelse med varetagelse af kommunale hverv, der udføres efter valg af kommunalbestyrelsen. Bestemmelsen omfatter ikke hverv, der udføres efter valg af et udvalg eller andre.

Betydningen af udtrykket »efter valg af kommunalbestyrelsen« indebærer endvidere, at vedkommende reelt skal være udpeget af kommunalbestyrelsen. Hvis kommunalbestyrelsen ved udpegningen er bundet af indstillinger fra foreninger eller organisationer på en sådan måde, at der ikke er nogen reel valgmulighed, kan vedkommende ikke anses for at være valgt af kommunalbestyrelsen. Omvendt kan der efter omstændighederne være tale om et hverv udført efter valg af kommunalbestyrelsen, selv om kommunalbestyrelsen alene har indstillingsret til det pågældende hverv. Det vil således være tilfældet, hvis kommunalbestyrelsens indstilling er retligt bindende for den udpegende myndighed. Det gælder efter ministeriets opfattelse også, selv om der af ligestillingsmæssige hensyn skal indstilles både en mand og en kvinde, som den udpegende myndighed skal vælge imellem.

Som eksempel på hverv, der på den baggrund ikke kan anses som omfattet af § 16, stk. 1, litra b, kan nævnes medlemskab af de kommunale ældreråd, hvor medlemmerne vælges ved direkte valg, jf. § 30, stk. 1, 2. pkt., i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (lovbekendtgørelse nr. 188 af 8. marts 2018). Uanset at de kommunale ældreråd nedsættes af kommunalbestyrelsen, kan hvervene som medlemmer af ældrerådene således ikke betragtes som kommunale hverv udført efter valg af kommunalbestyrelsen.

Dette indebærer, at medlemmer af ældrerådene ikke i medfør af lovens § 16 a, jf. § 16, stk. 1, litra b, kan ydes diæter, erstatning for tabt arbejdsfortjeneste eller udgiftsgodtgørelse. Hjemlen til, at der kan ydes diæter m.v. til medlemmer af ældrerådene findes i § 31, stk. 3, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Derimod er medlemskab af et integrationsråd et kommunalt hverv omfattet af lovens § 16, stk. 1, litra b, idet medlemmerne udpeges af kommunalbestyrelsen, jf. § 42, stk. 3, 2. pkt., i integrationsloven (lovbekendtgørelse nr. 1127 af 11. oktober 2017 med senere ændringer). Det gælder, uanset om en kommune beslutter, at medlemmerne af kommunens integrationsråd i den pågældende kommune udvælges ved direkte valg i kommunen. Dette indebærer, at medlemmer af integrationsråd, der ikke tillige er medlemmer af kommunalbestyrelsen, kan ydes diæter, erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelse, jf. lovens § 16 a, jf. § 16, stk. 1, litra b.

Det følger endvidere af § 16, stk. 1, litra b, at kommunalbestyrelsesmedlemmer, der er valgt til at varetage et hverv, kan modtage såvel det faste vederlag efter den kommunale styrelseslov som en særlig vederlæggelse i form af f.eks. diæter og honorarer m.v. i de tilfælde, hvor der på særligt grundlag – i særlovgivningen eller i vedtægter for kommunale fællesskaber, selvejende institutioner el.lign. – er fastsat bestemmelser herom.

Det betyder f.eks., at kommunalbestyrelsesmedlemmer vil have krav på diæter, som ydes i forbindelse med varetagelsen af hvervet som medlem af valgbestyrelsen efter § 18, stk. 3, i lov om kommunale og regionale valg (lovbekendtgørelse nr. 1030 af 6. juli 2018) og § 31, stk. 3, i folketingsvalgloven (lovbekendtgørelse nr. 1426 af 8. december 2017 med senere ændring) samt for deltagelse i møder i udvalg, som kommunalbestyrelsen har henlagt opgaver til efter § 35, stk. 2, jf. § 40, stk. 2, i folkeoplysningsloven (lovbekendtgørelse nr. 1115 af 31. august 2018). Dette gælder dog ikke borgmestre, idet en borgmester ikke kan oppebære anden økonomisk ydelse af kommunens kasse for bestridelse af et kommunalt hverv, jf. § 19, stk. 4, i bekendtgørelsen.

c) Deltagelse i kurser m.v., der af kommunalbestyrelsen eller af økonomiudvalget efter bemyndigelse af kommunalbestyrelsen anses for at have betydning for varetagelsen af de under litra a og b nævnte hverv

Ved kurser i henhold til litra c forstås arrangementer, hvori der som en ikke uvæsentlig del indgår egentlig undervisningsvirksomhed. Herudover antages bestemmelsen også at omfatte kursuslignende arrangementer som konferencer, årsmøder og orienteringsmøder. Der er i praksis lagt vægt på, at de arrangementer, der kan henføres under kurser m.v., er af almen karakter og uden direkte sammenhæng med konkrete sager i kommunen.

Kompetencen til at afgøre, om et kursus anses for at have betydning for varetagelsen af de nævnte hverv, tilkommer kommunalbestyrelsen i hvert enkelt tilfælde. Kommunalbestyrelsen kan overlade kompetencen til at træffe afgørelse om kursers betydning til økonomiudvalget, men ikke til et stående udvalg, andre udvalg, råd o.lign. eller til forvaltningen. De praktiske problemer, der måtte være forbundet med dette delegationsforbud, kan eventuelt afhjælpes ved udarbejdelse af generelle regler – f.eks. i et særligt regulativ – for, hvilke kurser m.v. kommunalbestyrelsen anser for at have betydning for varetagelsen af de i § 16, stk. 1, litra a og b, nævnte hverv. Det skal efter sådanne faste regler hovedsageligt bero på objektivt konstaterbare kendsgerninger, om et kursus, som et kommunalbestyrelsesmedlem – eller et ikke-kommunalbestyrelsesmedlem, jf. § 16 a, stk. 1 – ønsker at deltage i, er omfattet af § 16, stk. 1, litra c. Reglerne skal således ikke overlade et skøn til de medarbejdere, der administrerer kursusdeltagelsen.

Studieture o.lign. anses som udgangspunkt ikke for omfattet af § 16, stk. 1, litra c. Det er dog i praksis antaget, at en studietur i særlige tilfælde kan indeholde aktiviteter, der har karakter af kursusvirksomhed eller kursuslignende virksomhed. Det betyder, at disse aktiviteter vil kunne være omfattet af litra c. Dette indebærer, at der for den tid, der medgår til disse aktiviteter, er ret til udbetaling af erstatning for

dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, hvor medlemmet generelt har valgt dette, og udgiftsgodtgørelse, men ikke for den tid, der medgår til andre aktiviteter. Studieture, der foretages efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg, kan dog som helhed være omfattet af litra f, jf. nedenfor.

d) Deltagelse i seminarer, jf. § 9 a

Litra d omhandler seminarer for kommunalbestyrelsens medlemmer efter § 9 a i loven, f.eks. budgetseminarer. Seminarer for udvalg er ikke omfattet af bestemmelsen.

e) Deltagelse i revisionens forelæggelse af beretninger, jf. § 42 c

Litra e vedrører kommunalbestyrelsesmedlemmernes deltagelse i møder, hvor revisionen forelægger sin beretning mundtligt for den samlede kommunalbestyrelse, jf. lovens § 42 c. Der kan, jf. lovens § 42 c, stk. 4, ikke træffes beslutninger i forbindelse med revisionens forelæggelse for kommunalbestyrelsen, og kommunalbestyrelsesmedlemmernes deltagelse i mødet er således ikke omfattet af § 16, stk. 1, litra a. Bestemmelsen i litra e sikrer kommunalbestyrelsens medlemmer, der har mødepligt til de møder, hvor revisionen forelægger sine beretninger mundtligt for kommunalbestyrelsen, ret til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, når medlemmet har valgt dette, samt udgiftsgodtgørelse.

f) Varetagelse af andre nærmere angivne kommunale hverv efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg

Litra f vedrører varetagelse af andre kommunale hverv end møder efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg, herunder særlige udvalg nedsat i henhold til lovens § 17, stk. 4. Der er efter forarbejderne til lovens § 16, stk. 1, litra f, tale om hverv, hvor mødebetingelsen ikke er opfyldt. Bestemmelsen omfatter f.eks. deltagelse i forhandlinger med andre kommunale, regionale eller statslige myndigheder, studieture, repræsentativt arbejde, besigtigelser og deltagelse i borgermøder, i det omfang udførelsen af hvervet sker efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg. Såfremt der planlægges f.eks. en studietur eller en besigtigelse for et udvalg som helhed, skal deltagelse heri ske efter anmodning fra kommunalbestyrelsen, for at aktiviteten kan anses for omfattet af litra f.

Ministeriet har udtalt, at kun hverv, der varetages efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg, er omfattet af bestemmelsen. Det afgørende er, at der er truffet en reel beslutning af kommunalbestyrelsen eller udvalget om, at medlemmet skal varetage det pågældende hverv. I praksis vil beslutningens indførelse i beslutningsprotokollen være dokumentation for, at kommunalbestyrelsen eller udvalget har truffet beslutning herom. Det er ikke i sig selv tilstrækkeligt, at kommunalbestyrelsens eller udvalgets drøftelser bekræftes af en sekretær (Resumédata-basen 14.5.9.).

Hvis en aktivitet er omfattet af litra f, kan kommunalbestyrelsen beslutte at yde erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til et medlem, såfremt medlemmet har valgt dette, jf. § 16, stk. 5, i loven, men kommunalbestyrelsen er ikke som ved de under litra a-e nævnte aktiviteter forpligtet hertil.

Selvom det alene er anført udtrykkeligt i tilknytning til litra b om deltagelse i møder, at der på andet grundlag kan ydes særskilt vederlæggelse for varetagelse af hverv efter valg af kommunalbestyrelsen, antages dette at gælde tilsvarende ved varetagelse af andre aktiviteter efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg, jf. litra f. Således har kommunalbestyrelsesmedlemmer f.eks. ret til at modtage diæter, som ydes efter § 18, stk. 3, i lov om kommunale og regionale valg og § 31, stk. 3, i folketingsvalgloven i forbindelse med udførelse af hverv som tilforordnede eller valgstyrere.

g) Udførelse af andre aktiviteter i forbindelse med de under litra a-f nævnte møder m.v.

Litra g omfatter alle øvrige aktiviteter, som er forbundet med varetagelsen af de hverv, der er nævnt i litra a-f. Under bestemmelsen hører således mødeforberedelse samt besigtigelser, tilsynsforretninger, studieture, venskabsbybesøg og deltagelse i repræsentativt arbejde, der ikke finder sted efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg. Møder i underudvalg, der ikke er nedsat af økonomiudvalget eller et stående udvalg, men af særlige udvalg nedsat i henhold til § 17, stk. 4, i loven, anses tillige som en aktivitet, der er omfattet af litra g.

Hvis en aktivitet er omfattet af litra g, kan der ikke ydes erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med aktiviteten, jf. lovens § 16, stk. 5. Dette gælder også for rejsetid i forbindelse med studieture, hvor hovedformålet med turen og den overvejende del af turens program vedrører forhold, der er omfattet af litra g. Derimod vil kommunalbestyrelsen kunne træffe beslutning om at yde godtgørelse for udgifter til befordring, fravær fra hjemstedet samt dokumenterede, nødvendige udgifter forbundet med et fysisk handicap og til pasning af syge, nære pårørende, jf. lovens § 16, stk. 11. Kommunalbestyrelsen er dog ikke som ved de under litra a-f nævnte aktiviteter forpligtet hertil, jf. lovens § 16, stk. 10.

2.1.2. Tillægsvederlag

Efter § 16, stk. 4, i loven modtager kommunalbestyrelsesmedlemmer med hjemmeboende børn under 10 år et tillægsvederlag. Dette vederlag er i § 3, stk. 1, i bekendtgørelsen fastsat til 13.819 kr. årligt.

Tillægsvederlaget reguleres én gang årligt pr. 1. april med en reguleringsprocent, der beregnes på baggrund af lønudviklingen på det kommunale og regionale arbejdsmarked. Økonomi- og indenrigsministeren udmelder årligt reguleringsprocenten. Udmeldingen sker i et orienteringsbrev til alle kommuner og ved en nyhed på ministeriets hjemmeside. Ved reguleringen anses de angivne 13.819 kr. som grundbeløb pr. 1. april 2016, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 2.

Det er som udgangspunkt en betingelse for at modtage tillægsvederlaget, at kommunalbestyrelsesmedlemmet eller dennes ægtefælle eller samlever har forældremyndighed m.v. over det hjemmeboende barn, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 3. I tilfælde af fælles forældremyndighed, hvor forældrene ikke bor sammen, ydes vederlaget kun, hvis barnet er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR) på samme adresse som kommunalbestyrelsesmedlemmet, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan dog uanset stk. 3 beslutte at yde vederlag, hvis barnet er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR) på samme adresse som kommunalbestyrelsesmedlemmet, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 5.

Der ydes kun ét vederlag til kommunalbestyrelsesmedlemmet, uanset om der bor flere børn under 10 år i hjemmet.

To kommunalbestyrelsesmedlemmer, der bor sammen og har et eller flere hjemmeboende børn under 10 år, har begge ret til vederlaget, idet de begge – hver for sig – vil opfylde betingelserne herfor.

Hvis et kommunalbestyrelsesmedlem tillige er medlem af et regionsråd, ydes tillægsvederlag for begge hverv.

Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at udbetale tillægsvederlaget, hvis betingelserne er opfyldt.

Et kommunalbestyrelsesmedlem er forpligtet til at modtage tillægsvederlaget, jf. § 16, stk. 9, i loven.

2.1.3. Erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste

2.1.3.1. Hvornår ydes erstatning for tabt arbejdsfortjeneste?

Et medlem af kommunalbestyrelsen kan vælge erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter reglerne i lovens § 16, stk. 5. I så fald reduceres det faste vederlag med 20.741 kr., jf. § 2, stk. 3, i bekendtgørelsen. Reduktionen i det faste vederlag efter § 2, stk. 1, reguleres ligesom det faste vederlag i overensstemmelse med den reguleringsprocent, der beregnes på baggrund af lønudviklingen på det kommunale og regionale arbejdsmarked og årligt udmeldes af økonomi- og indenrigsministeren efter bekendtgørelsens § 2, stk. 2, 1. og 2. pkt. Udmeldingen sker i et orienteringsbrev til alle kommuner og ved en nyhed på ministeriets hjemmeside. Ved reguleringen anses de angivne 20.741 kr. som grundbeløb pr. 1. april 2016.

Valget skal foretages forud for og med virkning for ét regnskabsår ad gangen, dog skal valget for det første år i valgperioden foretages inden 1. februar, jf. § 2, stk. 3, 4. og 5. pkt., i bekendtgørelsen. Der er ikke hjemmel til at fravige dette, uanset at der i løbet af året indtræder uforudsete ændringer i kommunalbestyrelsesmedlemmets indtjeningsforhold, eller vedkommende af andre årsager ønsker at ændre sit valg.

Ministeriet har udtalt, at der for hvert regnskabsår skal foreligge en udtrykkelig tilkendegivelse fra medlemmet om, at medlemmet ønsker at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for det pågældende år. Det er således ikke tilstrækkeligt, at medlemmet blot fremlægger dokumentation for sit tab.

Også en stedfortræder i kommunalbestyrelsen kan vælge at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter reglerne i lovens § 16, stk. 5. Dette følger af bekendtgørelsens § 6, stk. 1, 1. pkt., hvorefter en stedfortræder i kommunalbestyrelsen ydes vederlag, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og godtgørelse efter samme regler som et medlem. Ministeriet har udtalt, at såfremt en stedfortræder indtræder permanent i regionsrådet, skal stedfortræderen i forbindelse med eller umiddelbart efter sin indtræden tage stilling til, om vedkommende ønsker at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste. Såfremt stedfortræderen indtræder midlertidigt i regionsrådet, herunder ved deltagelse i enkelte møder, kan vedkommende ved sin indtræden vælge at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste (Resumédatabasen 14.5.6.). Tilsvarende gælder for kommunalbestyrelsesmedlemmer.

Der er fastsat et maksimum for erstatningsbeløbet. Erstatningsbeløbet kan således pr. dag højst udgøre det femdobbelte af diætsatsen for møder af ikke over 4 timers varighed, jf. § 16, stk. 5, i loven. For 2019 er det maksimale erstatningsbeløb $5 \times 425 \text{ kr.} = 2.125 \text{ kr.}$ pr. dag, jf. § 5, stk. 2, sammenholdt med § 4, stk. 2, i bekendtgørelsen.

Ministeriet har udtalt, at hvervet som kommunalbestyrelsesmedlem og regionsrådsmedlem må anses som to af hinanden uafhængige hverv, og at en person, der varetager begge hverv, derfor kan modtage det maksimale erstatningsbeløb efter § 16, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse fra både kommunalbestyrelsen og regionsrådet for den samme dag.

Hvis et kommunalbestyrelsesmedlem vælger erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, har vedkommende ret til erstatning i forbindelse med varetagelsen af de hverv, der er nævnt i lovens § 16, stk. 1, litra a-e, jf. lovens § 16, stk. 5.

Kommunalbestyrelsen kan endvidere beslutte at yde erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med et medlems varetagelse af de hverv, der er nævnt i lovens § 16, stk. 1, litra f, jf. lovens § 16, stk. 5, 5. pkt. Der er således adgang til at yde erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med udførelsen af hverv efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller et udvalg, selv om der ikke er tale om et møde. Som eksempel kan nævnes, at et medlem af kommunalbestyrelsen bliver anmodet om at forelægge en sag for en minister eller et folketingsudvalg.

Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning herom fra gang til gang. Beslutningen kan imidlertid også træffes mere generelt, forudsat at det er præcist angivet, hvilke hverv der skal kunne begrunde udbetaling af erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste.

Et kommunalbestyrelsesmedlem, som i henhold til ovennævnte regler har valgt erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, kan dog ikke modtage en sådan erstatning i forbindelse med varetagelse af hverv, hvor der i henhold til særlovgivningen eller på andet særligt grundlag ydes særskilt vederlæggelse, jf. lovens § 16, stk. 6. Eksempelvis vil et kommunalbestyrelsesmedlem, der fungerer som valgstyrrer ved et kommunalt valg, ikke kunne modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med varetagelsen af dette hverv, hvis den pågældende modtager særskilt vederlæggelse herfor i form af diæter efter § 18, stk. 3, i lov om kommunale og regionale valg. Tilsvarende kan der ikke ydes erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for hvervet som formand eller næstformand for et udvalg, hvis dette hverv særskilt vederlægges, jf. pkt. 2.4.3.

Et kommunalbestyrelsesmedlems modtagelse af ydelser omfattet af lovens § 16, stk. 1, 2 og 4 – altså fast vederlag, udvalgsvederlag og tillægsvederlag – er dog ikke til hinder for, at medlemmet kan modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, hvis medlemmet har valgt at modtage dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, jf. lovens § 16, stk. 6. Der kan således ydes et medlem erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med varetagelse af f.eks. hvervet som medlem af et udvalg, uanset at dette hverv særskilt vederlægges efter lovens § 16, stk. 2.

Der er ikke adgang til at yde erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med et medlems varetagelse af de hverv, der er nævnt i lovens § 16, stk. 1, litra g, jf. pkt. 2.1.1.1.

Der er heller ikke adgang til at yde erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for et medlems deltagelse i gruppemøder og andre partiaktiviteter.

Ministeriet har udtalt, at det kræver dispensation fra ministeriet, hvis et regionsråd ønsker at afskære muligheden for at yde erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til de stedfortrædere, der ikke indtræder permanent i regionsrådet. Ministeriet har ikke praksis for at dispensere fra reglerne om erstatning for dokumenteret arbejdsfortjeneste. Tilsvarende gælder i forhold til en kommunalbestyrelse.

2.1.3.2. Dokumentation for tabet

Erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste forudsætter, at der er lidt et tab i forbindelse med varetagelsen af et kommunalt hverv.

Loven sonderer ikke mellem hovederhverv og bierhverv. Indtægtstab, der skyldes, at den pågældende ikke kan varetage bibeskæftigelse på grund af et kommunalt hverv, kan således også kræves erstattet.

Erstatningsbeløbet omfatter alle mistede økonomiske ydelser i forbindelse med fraværet, herunder ferie-godtgørelse, manglende pensionsindbetalinger m.v.

Erstatningen ydes for selve mødetiden m.v. og den samlede rejsetid i forbindelse med mødet m.v. Forberedelsestid i forbindelse med møder m.v. kan ikke indgå i erstatningsberegningen.

Da det er det tab, der faktisk lides i forbindelse med deltagelse i møder m.v., der skal erstattes, kan der som udgangspunkt ikke ydes erstatning ud over den tid, der medgår til selve mødet m.v. og befordring frem og tilbage. Kun hvis indholdet eller karakteren af vedkommendes arbejde gør, at kommunalbestyrelsesmedlemmet lider tab derudover, kan dette tab erstattes. Kommunalbestyrelsen må i givet fald tage stilling til, hvorvidt arbejdsforholdet har en sådan karakter, at der kan dokumenteres indtægtstab for en hel arbejdsdag eller et vist antal timer, uanset at varetagelsen af det kommunale hverv ikke har haft en tilsvarende tidsmæssig udtrækning.

Ministeriet har udtalt, at retten til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og det maksimale erstatningsbeløb efter lovens § 16, stk. 5, knytter sig til mødeaktiviteten på den dag, hvor mødet afholdes. Selv om et kommunalbestyrelsesmedlem måtte kunne dokumentere, at den pågældende har haft et (større) tab baseret på flere dages fravær fra arbejdet grundet deltagelse i et erstatningsberettigende møde, kan kommunalbestyrelsen således højst udbetale det maksimale erstatningsbeløb for deltagelsen i dette møde, medmindre mødet strækker sig ud over én dag.

Der er ikke efter loven eller bekendtgørelsen noget krav om, at den pågældende kommunalbestyrelsesmedlem skal søge at begrænse sit tab ved så vidt muligt at få omlagt sin arbejdstid, og der består ikke nogen adgang for kommunalbestyrelsen til at stille krav herom. Det vil formentlig være vanskeligt at påvise et tab, såfremt et kommunalbestyrelsesmedlem vælger at bruge f.eks. opsparet flextid til at varetage det kommunale hverv, eller hvis hvervet varetages uden for almindelig arbejdstid.

Det er kommunalbestyrelsen, der afgør, om tabet kan anses for dokumenteret.

For lønmodtageres vedkommende vil en skriftlig erklæring fra vedkommendes arbejdsgiver normalt være tilstrækkelig dokumentation. Heri bør indgå oplysninger om fraværets omfang og den som følge deraf mistede lønindtægt. Lønmodtageren skal derudover kunne sandsynliggøre, at fraværet er knyttet op på en konkret mødeaktivitet og evt. befordring frem og tilbage.

For selvstændige erhvervsdrivende, der driver virksomhed i selskabsform, og for enkeltmandsvirksomheder vil det lidt tab ofte ikke umiddelbart give sig udtryk i reduceret indtjening, men tabet vil i stedet manifestere sig som et formuetab i selskabet eller virksomheden. Dette har principielt ingen betydning for retten til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste. Et dokumenteret formuetab i selskabet eller virksomheden, der skyldes fravær som følge af en konkret mødeaktivitet, berettiger således også kommunalbestyrelsesmedlemmet til erstatning.

Kommunalbestyrelsen vil normalt kunne anse tabet for dokumenteret ved en erklæring fra den pågældende selvstændige erhvervsdrivende eller fra den pågældendes revisor, forudsat at de foreliggende omstændigheder i øvrigt sandsynliggør, at det påståede tab er lidt. Det må bero på en konkret vurdering i hver enkelt sag, hvilken dokumentation der kan kræves, før tabet kan anses for dokumenteret. Når kommunalbestyrelsen skal tage stilling til, om et tab er tilstrækkeligt dokumenteret, skal den iagttage de almindelige krav til bl.a. saglighed, lighed samt forbuddet mod skøn under regel. Der må som følge heraf udvises forsigtighed med at anvende helt faste modeller for, hvordan et tab skal beregnes eller dokumenteres.

Ministeriet har bl.a. udtalt, at der næppe kan stilles et generelt og ufravigeligt krav til kommunalbestyrelsesmedlemmer, der er selvstændige erhvervsdrivende, om at dokumentere tabt arbejdsfortjeneste ved at fremlægge en revisorerklæring.

Ministeriet har udtalt, at kommunalbestyrelsens kompetence til at beslutte, hvorvidt dokumentationskravet i det enkelte tilfælde må anses for opfyldt, har en sådan karakter, der hører under den daglige administration af vederlagsreglerne, at kompetencen kan delegeres til forvaltningen.

2.1.3.3. Udbetaling af erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste

Udbetaling af erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste sker som udgangspunkt til kommunalbestyrelsesmedlemmet selv.

Ministeriet har imidlertid tidligere tilkendegivet, at ministeriet kan anerkende, at kommunalbestyrelsen vedtager en ordning, hvorefter udbetaling af erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste på visse betingelser sker til et kommunalbestyrelsesmedlems arbejdsgiver, hvis arbejdsgiveren undlader at reducere medlemmets løn.

Et kommunalbestyrelsesmedlem har dog ikke krav på, at udbetaling af erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste sker til arbejdsgiveren, selvom denne er indforstået hermed. Den enkelte kommunalbestyrelse afgør selv, om man ønsker at medvirke til en sådan ordning. Gennemførelse af ordningen forudsætter endvidere, at der indgås en aftale med den enkelte arbejdsgiver, hvorved vedkommende accepterer ordningen, herunder at udbetale den fulde løn til den ansatte uanset dennes fravær og at opfylde de øvrige krav, som stilles til arbejdsgiveren.

Det er en betingelse for, at udbetaling af erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste kan ske til arbejdsgiveren, at kommunen forud for udbetalingen modtager en erklæring fra arbejdsgiveren om medlemmets fravær i arbejdstiden som følge af varetagelse af kommunalbestyrelsesarbejde – med angivelse af dato for fraværet, antallet af mistede arbejdstimer de enkelte dage, medlemmets timesats samt størrelsen af det indtægtstab, den ansatte ville have lidt i den pågældende måned, hvis arbejdsgiveren havde trukket vedkommende i løn i fraværperioden. Denne erklæring skal sammenholdes med opgørelsen fra medlemmet over deltagelse i møder m.v., herunder med angivelse af karakteren af de enkelte aktiviteter. En generel aftale mellem kommunalbestyrelsesmedlemmet og arbejdsgiveren om en fast nedsættelse af arbejdstiden uden samtidig reduktion i medlemmets løn kan ikke danne grundlag for udbetalingen af erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til arbejdsgiveren.

Det er endvidere en betingelse, at der på baggrund af lønseddel eller lønspecifikation kan sondres mellem løn for de timer, hvor den pågældende faktisk har været beskæftiget for arbejdsgiveren, og det, der udbetales som følge af, at arbejdsgiveren modtager erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste fra kommunen.

Kommunalbestyrelsesmedlemmet har ikke krav på løn, der overstiger den maksimale erstatning. I tilfælde, hvor kommunen selv er arbejdsgiver, skal der således foretages fradrag i kommunalbestyrelsesmedlemmets løn for værdien af arbejdsfrihed, der overstiger det maksimale erstatningsbeløb. I tilfælde, hvor kommunalbestyrelsesmedlemmet er privat ansat, vil et eventuelt fradrag i medlemmets løn bero på aftalen mellem den pågældende og dennes arbejdsgiver.

Der kan ikke i forhold til statstjenestemænd, tjenestemænd i folkekirken eller andre ansatte i staten og folkekirken samt ansatte ved tilskudsinstitutioner m.v., for hvilke en minister fastsætter eller godkender løn- og ansættelsesvilkår, ske udbetaling af erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste. Det skyldes, at disse grupper af ansatte alene mod lønafkorting kan ydes tjenestefrihed til varetagelse af kommunale hverv, jf. Finansministeriets bekendtgørelse om tjenestefrihed og lønafkorting for tjenestemænd, der varetager ombud o.lign. (bekendtgørelse nr. 536 af 25. november 1985 som ændret ved bekendtgørelse nr. 263 af 27. april 1987 og bekendtgørelse nr. 859 af 2. november 1993) og Finansministeriets cirkulære nr. 128 af 25. november 1985 om tjenestefrihed og lønafkorting for ansatte i staten m.v., der varetager ombud o.lign.

2.2. Vederlæggelse af stedfortrædere i kommunalbestyrelsen

Reglerne om vederlag til stedfortrædere i kommunalbestyrelsen findes i bekendtgørelsens § 6.

Vederlag, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og godtgørelse til stedfortrædere ydes efter de samme regler som for medlemmerne af kommunalbestyrelsen og ydes forholdsmæssigt for den periode, hvor den pågældende midlertidigt er medlem af kommunalbestyrelsen, jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1, 1. og 2. pkt. Dette gælder, hvor indkaldelse af stedfortræder sker efter lovens § 15, stk. 2, 1. pkt., når et medlem er forhindret i en forventet periode på mindst 1 måned. Dette gælder også, hvor indkaldelse af stedfortræder sker for en kortere periode efter lovens § 15, stk. 2, 2. pkt., hvis kommunalbestyrelsen i styrelsesvedtægten har truffet beslutning om, at stedfortræder indkaldes, selv om hindringen forventes at vare kortere end 1 måned, jf. dog nedenfor om deltagelse i enkelte møder.

Indkaldes stedfortræderen til deltagelse i enkelte møder på grund af medlemmets inhabilitet eller helbredstilstand m.v., jf. lovens § 14, stk. 3, og § 15, stk. 1, ydes i medfør af lovens § 16, stk. 8, og bekendtgørelsens § 6, stk. 1, 3. pkt., ud over godtgørelse diæter efter bekendtgørelsens § 4 og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter bekendtgørelsens § 5. Tilsvarende gælder stedfortrædere, der indkaldes til deltagelse i enkelte møder efter lovens § 15, stk. 2, 2. pkt., hvis kommunalbestyrelsen i styrelsesvedtægten har truffet beslutning om, at stedfortræderen indkaldes, selv om hindringen forventes at vare kortere end 1 måned. Adgangen til godtgørelse af udgifter gælder tillige for stedfortrædere, der er indkaldt til deltagelse i enkelte møder.

Adgangen til at yde diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til stedfortrædere, der er indkaldt til at deltage i enkelte møder i kommunalbestyrelsen efter § 15, stk. 2, 2. pkt., i loven, gælder i sagens natur alene for kommuner, der i styrelsesvedtægten træffer – eller har truffet – bestemmelse om, at stedfortræder indkaldes i tilfælde af et medlems forfald, selv om hindringen forventes at vare kortere

end 1 måned. Adgangen til at yde diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste gælder endvidere alene, hvis stedfortræderen indkaldes til enkelte møder. Hvis stedfortræderen indkaldes for en vis periode, skal der i stedet ske forholdsmæssig vederlæggelse, jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1, 1. og 2. pkt.

Hvorvidt en stedfortræder må anses for at være indkaldt til "enkelte møder" efter bekendtgørelsens § 6, stk. 1, 3. pkt., eller for en vis periode efter bekendtgørelsens § 6, stk. 1, 1. og 2. pkt., vil afhænge af de konkrete omstændigheder, herunder navnlig af varigheden af medlemmets forventede fravær, og af, om det fraværende medlems hverv i fraværperioden omfatter andet end et enkelt kommunalbestyrelsesmøde. Økonomi- og Indenrigsministeriet har udtalt, at indkaldelse af en stedfortræder efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse ikke blot indebærer, at stedfortræderen udfylder det fraværende medlems plads under kommunalbestyrelsens møder (se resumedatabasen 14.1.1). Stedfortræderen varetager som udgangspunkt vedkommende medlems hverv som medlem af kommunalbestyrelsen, så længe hindringen varer, men indtræder derimod ikke automatisk i det fraværende medlems udvalgspladser og andre særlige hverv, hvortil medlemmet er udpeget af kommunalbestyrelsen eller efter indstilling fra denne. I tilfælde, hvor en stedfortræder inden for den samme fraværperiode indkaldes til flere møder i kommunalbestyrelsen, vil der således ikke være tale om indkaldelse til "enkelte møder", jf. lovens § 16, stk. 8, men derimod om indkaldelse for en vis periode, idet stedfortræderen er indkaldt i perioden fra det første kommunalbestyrelsesmøde, hvor vedkommendes indtræden i kommunalbestyrelsen godkendes, og indtil medlemmet genindtræder i kommunalbestyrelsen. Dette gælder uanset, hvor kort tid der er imellem de to kommunalbestyrelsesmøder. Der vil imidlertid ikke ved afgørelsen af, om medlemmet er indkaldt til "enkelte møder", alene kunne lægges vægt på, om stedfortræderen alene er indkaldt til ét møde i kommunalbestyrelsen i den pågældende fraværperiode. Også i tilfælde, hvor kommunalbestyrelsesshervet for det medlem, som stedfortræderen er indkaldt for, efter stedfortræderens deltagelse i et kommunalbestyrelsesmøde omfatter andet end kommunalbestyrelsesmøder, herunder f.eks. deltagelse i besigtigelser, temamøder, borgermøder, repræsentativt arbejde o. lign., vil der være tale om indkaldelse for en vis periode.

Indtræder en stedfortræder fast i kommunalbestyrelsen i medfør af § 91 i lov om kommunale og regionale valg, ydes vederlag forholdsmæssigt fra den dag, den pågældende indtræder i kommunalbestyrelsen, jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 2. Når en stedfortræder indtræder permanent i kommunalbestyrelsen, skal stedfortræderen i forbindelse med eller umiddelbart efter sin indtræden tage stilling til, om vedkommende ønsker at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste.

Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at udbetale vederlag og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til stedfortrædere i overensstemmelse med reglerne som anført ovenfor, og en stedfortræder er forpligtet til at modtage vederlaget.

2.3. Det konstituerende møde

For deltagelse i det konstituerende møde ydes diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, jf. lovens § 16, stk. 3. Det gælder også den, der på mødet vælges til borgmester, samt den eventuelt deltagende borgmester for indeværende valgperiode. Erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste ydes også til medlemmer, der (endnu) ikke har valgt eller agter at vælge denne ordning – under forudsætning af, at de pågældende har lidt et tab, jf. pkt. 2.1.3.2.

Ydelsen af diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste sker ifølge lovens § 16, stk. 3, i øvrigt efter de regler, der gælder for ydelse af diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til personer, der ikke er medlem af kommunalbestyrelsen. Der henvises til pkt. 3.1.

Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at udbetale diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for deltagelse i det konstituerende møde.

Et kommunalbestyrelsesmedlem er forpligtet til at modtage diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for deltagelse i det konstituerende møde, jf. lovens § 16, stk. 9.

2.4. Vederlæggelse af udvalgsmedlemmer

Reglerne om vederlæggelse for varetagelse af udvalgshverv er fastsat i bekendtgørelsens §§ 7-11. Der er i bekendtgørelsens §§ 14 og 15 fastsat særlige regler vedrørende kommuner med magistratsstyre, og der er i bekendtgørelsens §§ 17 og 18 fastsat særlige regler for kommuner med delt administrativ ledelse.

I det omfang der ikke er fastsat særlige regler for kommuner med magistratsstyre eller kommuner med delt administrativ ledelse, gælder de almindelige regler i bekendtgørelsen.

Et kommunalbestyrelsesmedlem er forpligtet til at modtage det udvalgsvederlag, kommunalbestyrelsen har besluttet, jf. lovens § 16, stk. 9.

2.4.1. Vederlæggelse af medlemmer af økonomiudvalget, stående udvalg, særlige udvalg og børn og unge-udvalget

Reglerne om vederlæggelse af medlemmer af økonomiudvalget, stående udvalg, særlige udvalg og børn og unge-udvalget er fastsat i bekendtgørelsens § 7, stk. 1, 4, 8 og 9. Der er i bekendtgørelsens §§ 14 og 15 fastsat særlige regler for vederlag til udvalgsmedlemmer i kommuner med magistratsstyre, og der er i bekendtgørelsens § 17 fastsat særlige regler for vederlag til udvalgsmedlemmer i kommuner med delt administrativ ledelse.

Kommunalbestyrelsen kan i udvalgsstyrede kommuner efter bekendtgørelsens § 7, stk. 1, beslutte at yde udvalgsvederlag til medlemmer af kommunalbestyrelsen for medlemskab af økonomiudvalget, stående udvalg og særlige udvalg nedsat i medfør af lovens § 17, stk. 4 og 5, samt til de medlemmer, der er valgt af kommunalbestyrelsen til børn og unge-udvalget efter § 19 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Der er ikke hjemmel til at vederlægge medlemskab af eventuelle underudvalg nedsat af udvalg nævnt i bekendtgørelsens § 7, stk. 1.

Det er en forudsætning for kommunalbestyrelsens adgang til efter bekendtgørelsens § 7, stk. 1, at yde udvalgsvederlag til medlemmerne af særlige udvalg nedsat i medfør af lovens § 17, stk. 4, at der er tale om et særligt udvalg, dvs. et udvalg til varetagelse af bestemte hverv eller til udførelse af forberedende eller rådgivende funktioner for kommunalbestyrelsen, økonomiudvalget eller de stående udvalg, jf. § 17, stk. 4, i loven. Sådanne udvalg kan alene nedsættes af kommunalbestyrelsen, jf. § 17, stk. 4.

Kommunalbestyrelsen har i udvalgsstyrede kommuner ikke hjemmel til at beslutte at yde udvalgsvederlag til andre særlige udvalg end de udvalg, der er defineret i bekendtgørelsens § 7, stk. 1, samt §§ 14 og 17.

Kommunalbestyrelsen kan herudover i styrelsesvedtægten fastsætte bestemmelse om, at der ydes vederlag til formænd for stående udvalg, næstformænd for økonomiudvalget og stående udvalg, formanden for børn og unge-udvalget, næstformanden for børn og unge-udvalget i Københavns Kommune og formænd for udvalg, som kommunalbestyrelsen har henlagt opgaver til efter § 35, stk. 2, i folkeoplysningsloven, jf. bekendtgørelsens § 7, stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan endvidere beslutte, at der ydes vederlag til kommunalbestyrelsesmedlemmer, der er formænd for særlige udvalg nedsat i medfør af lovens § 17, stk. 4, eller næstformænd for særlige udvalg nedsat i medfør af lovens § 17, stk. 4 og 5, jf. bekendtgørelsens § 7, stk. 3. Se nærmere herom afsnit 2.4.3.

Der er i bekendtgørelsens § 7, stk. 4, fastsat en samlet pulje for vederlæggelse af de udvalgsmedlemmer, udvalgsformænd og udvalgsnæstformænd, der er omfattet af bekendtgørelsens § 7, stk. 1 -3. Vederlæggelsen af medlemmer af særlige udvalg skal således ske inden for de gældende økonomiske rammer for vederlæggelse af udvalgsmedlemmer, udvalgsformænd og udvalgsnæstformænd i kommunen.

Summen af de årlige vederlag, som kommunalbestyrelsen kan beslutte at anvende til vederlæggelse af udvalgsmedlemmer, udvalgsformænd og udvalgsnæstformænd, udgør en fast procentsats af vederlaget til formanden for kommunalbestyrelsen, afhængigt af kommunens indbyggertal, jf. bekendtgørelsens § 7, stk. 4. Dette indebærer tilsvarende, at den bestemmelse, der efter samme bekendtgørelses § 7, stk. 4, fastsættes i styrelsesvedtægten om at yde vederlag til formænd for stående udvalg, skal indeholde en angivelse af formandsvederlaget fastsat som en procentdel af vederlaget til formanden for kommunalbestyrelsen. I tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen allerede i fuldt omfang har disponeret over puljen, vil ekstraudgifter til vederlæggelse af stedfortrædere for udvalgsmedlemmer, jf. bekendtgørelsens §§ 8 og 9, dog kunne afholdes uden for puljen.

Ved en kommunes indbyggertal forstås kommunens indbyggertal pr. 1. juli i det foregående år i henhold til den af Danmarks Statistik offentliggjorte opgørelse over befolkningen i de enkelte kommuner, jf. § 33, stk. 1, i bekendtgørelsen. Falder indbyggertallet i kommunen, opretholdes de ovenfor anførte puljer indtil udløbet af kommunalbestyrelsens funktionsperiode, jf. § 33, stk. 2, i bekendtgørelsen.

Kommunalbestyrelsens beslutning om fordeling af udvalgsvederlag mellem de enkelte udvalg skal efter bekendtgørelsens § 7, stk. 8, træffes forud for og med virkning for mindst ét regnskabsår ad gangen, dog således at en nyvalgt kommunalbestyrelse kan træffe beslutning herom i første kvartal af funktionsperioden med virkning fra den 1. i måneden efter beslutningens vedtagelse. Beslutning kan endvidere træffes på det konstituerende møde, hvis der er enighed herom. Fordelingen kan efter bekendtgørelsens § 7, stk. 8, i øvrigt ændres i løbet af regnskabsåret, hvis kommunalbestyrelsen foretager ændringer i udvalgsstrukturen.

En nyvalgt kommunalbestyrelse vil – indtil en ny beslutning om udvalgsvederlag eventuelt træffes i løbet af første kvartal af funktionsperioden – kunne yde udvalgsvederlag i henhold til den hidtidige kommunalbestyrelsesbeslutning herom. Hvis en nyvalgt kommunalbestyrelse træffer beslutning om fordeling af udvalgsvederlag i januar måned, vil udvalgsvederlag for januar måned således blive ydet i henhold til den tidligere kommunalbestyrelsesbeslutning herom, mens den nyvalgte kommunalbestyrelses beslutning får virkning fra 1. februar.

Det beløb, som kommunalbestyrelsen efter de ovennævnte regler har fordelt til et udvalg, fordeles efter bekendtgørelsens § 7, stk. 9, ligeligt mellem de kommunalbestyrelsesmedlemmer, der er medlemmer af udvalget. Ved fordelingen ses bort fra udvalgets formand og næstformand, hvis disse modtager vederlag

for formands- henholdsvis næstformandshvervet, jf. herom pkt. 2.4.3. Ved fordelingen ses endvidere bort fra næstformanden for børn og unge-udvalget i Københavns Kommune, hvis denne modtager vederlag for næstformandshvervet. Tilsvarende ses ved fordelingen bort fra en borgmester, der måtte være medlem af udvalget, jf. kapitel 5.

Om muligheden for at yde diæter m.v. til de medlemmer af særlige udvalg, der ikke er medlemmer af kommunalbestyrelsen, henvises til kapitel 3.

2.4.2. Vederlæggelse af stedfortrædere i udvalg

Reglerne om vederlæggelse af stedfortrædere i et udvalg findes i bekendtgørelsens § 8. I bekendtgørelsens § 9 er der dog fastsat særlige regler om vederlæggelse af stedfortrædere i børn og unge-udvalget.

Til et kommunalbestyrelsesmedlem, der midlertidigt indtræder i et udvalg, jf. lovens § 28, stk. 2, ydes det fastsatte udvalgsvederlag forholdsmæssigt for den periode, hvor den pågældende er medlem af udvalget, jf. bekendtgørelsens § 8, 1. pkt. Dette gælder, hvor indkaldelse af stedfortræder sker efter lovens § 28, stk. 2, 1. pkt., under henvisning til, at udvalgsmedlemmet har forfald i mindst 1 måned.

Dette gælder også, hvor indkaldelse af stedfortræder sker for en kortere periode efter lovens § 28, stk. 2, 2. pkt., hvis kommunalbestyrelsen i styrelsesvedtægten har truffet beslutning om, at stedfortræder indkaldes, selv om det ordinære medlems forfald har en forventet varighed på mindre end 1 måned, herunder ved indkaldelse til enkelte møder.

Ministeriet har ikke fastsat regler om, hvordan et forholdsmæssigt udvalgsvederlag skal beregnes, herunder ved deltagelse i enkelte møder. Ministeriet har udtalt, at hvis stedfortræderen indkaldes til det enkelte møde nogle dage i forvejen, vil der næppe være noget til hinder for at anse stedfortræderen for at være medlem af udvalget fra dette tidspunkt, således at der ydes forholdsmæssigt vederlag for en længere periode end én dag.

Det er dog afgørende for vederlæggelsen, fra hvilket tidspunkt det egentlige medlem reelt er forhindret i at deltage, og det er først fra dette tidspunkt, at der kan ske vederlæggelse af stedfortrædere, uanset at indkaldelsen eventuelt er sket lang tid før.

Efter bekendtgørelsens § 8, 2. pkt., kan kommunalbestyrelsen imidlertid træffe beslutning om, at vederlæggelsen for deltagelse i enkelte møder i udvalg i medfør af lovens § 28, stk. 2, 2. pkt., ikke kan udgøre mindre end diætsatsen (425 kr. i 2019-niveau). Det betyder, at kommunalbestyrelsen så at sige kan vedtage en ”bagatelgrænse” for det forholdsmæssige vederlag. Hvis kommunalbestyrelsen har truffet en sådan beslutning i medfør af bekendtgørelsens § 8, 2. pkt., indebærer det, at hvis det beregnede forholdsmæssige vederlag til en stedfortræder i udvalget i det konkrete tilfælde udgør mindre end diætsatsen pr. mødedag, udbetales i stedet diætsatsen. Hvis det forholdsmæssige vederlag i det konkrete tilfælde derimod udgør mere end diætsatsen pr. mødedag, udbetales det beregnede forholdsmæssige vederlag. Kommunalbestyrelsen kan ikke beslutte at yde et andet fast minimum pr. mødedag end diætsatsen.

Hvorvidt en stedfortræder må anses for at være indkaldt for en vis periode efter bekendtgørelsens § 8, 1. pkt., eller til ”enkelte møder” efter bekendtgørelsens § 8, 2. pkt., vil afhænge af de konkrete omstændigheder, herunder navnlig af varigheden af udvalgsmedlemmets forventede fravær, og af, om

det fraværende medlems udvalgshverv i fraværperioden omfatter andet end et enkelt udvalgsmøde. I tilfælde, hvor en stedfortræder inden for den samme fraværperiode indkaldes til flere udvalgsmøder i det samme udvalg, vil der således ikke være tale om indkaldelse til ”enkelte møder”, jf. bekendtgørelsens § 8, 2. pkt., men derimod om indkaldelse for en vis periode. Det betyder, at selv om det forholdsmæssige vederlag for den pågældende periode, hvor der f.eks. har været indkaldt til to udvalgsmøder, i det konkrete tilfælde måtte udgøre et mindre beløb end to gange diætsatsen, udbetales det forholdsmæssige vederlag.

Der kan ikke ydes forholdsmæssigt vederlag til en stedfortræder, der indkaldes til at deltage i et udvalgs behandling af en sag, i forhold til hvilken det ordinære medlem må forventes at blive erklæret inhabilt, jf. lovens § 28, stk. 3. Stedfortræderen vil i sådanne tilfælde have ret til udgiftsgodtgørelse, jf. herom kapitel 4, samt til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, hvis denne vederlagsform generelt er valgt, jf. herom pkt. 2.1.3.

Vederlæggelse af kommunalbestyrelsesmedlemmer, der indkaldes som stedfortrædere til at møde i børn og unge-udvalget, jf. § 19, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, er særskilt reguleret i bekendtgørelsens § 9. Til disse stedfortrædere ydes det fastsatte udvalgsvederlag forholdsmæssigt for den periode, hvor den pågældende er medlem af udvalget, jf. bekendtgørelsens § 9, 1. pkt. Dette gælder uanset den forventede varighed af det ordinære medlems forfald. Efter bekendtgørelsens § 9, 2. pkt., kan kommunalbestyrelsen beslutte, at det forholdsmæssige vederlag efter 1. pkt. pr. mødedag ikke kan udgøre mindre end diætsatsen (425 kr. i 2019-niveau). Det betyder, at kommunalbestyrelsen så at sige kan vedtage en ”bagatelgrænse” for det forholdsmæssige vederlag. Hvis kommunalbestyrelsen har truffet en sådan beslutning i medfør af bekendtgørelsens § 9, 2. pkt., indebærer det, at hvis det beregnede forholdsmæssige vederlag til en stedfortræder i børn og unge-udvalget i det konkrete tilfælde udgør mindre end diætsatsen pr. mødedag, udbetales i stedet diætsatsen. Hvis det forholdsmæssige vederlag i det konkrete tilfælde derimod udgør mere end diætsatsen pr. mødedag, udbetales det beregnede forholdsmæssige vederlag. Kommunalbestyrelsen kan ikke beslutte at yde et andet fast minimum pr. mødedag end diætsatsen.

2.4.3. Vederlæggelse af udvalgsformænd og udvalgsnæstformænd

Reglerne om vederlæggelse af udvalgsformænd og udvalgsnæstformænd er fastsat i bekendtgørelsens § 7, stk. 2, 3, 4 og 5-8. Der er i bekendtgørelsens §§ 14 og 15 fastsat særlige regler om vederlæggelse af udvalgsformænd og udvalgsnæstformænd i kommuner med magistratsstyre, og der er i bekendtgørelsens § 17 fastsat særlige regler om vederlæggelse af udvalgsnæstformænd i kommuner med delt administrativ ledelse. Udvalgsformænd i kommuner med delt administrativ ledelse vederlægges efter regelsættet for borgmestre, jf. bekendtgørelsens § 18.

Kommunalbestyrelsen kan i udvalgsstyrede kommuner efter bekendtgørelsens § 7, stk. 2, i styrelsesvedtægten fastsætte bestemmelse om, at der ydes vederlag til formænd for stående udvalg, næstformænd for økonomiudvalget og stående udvalg, formanden for børn og unge-udvalget, næstformanden for børn og unge-udvalget i Københavns Kommune og formænd for udvalg, som kommunalbestyrelsen har henlagt opgaver til efter § 35, stk. 2, i folkeoplysningsloven. Formandsvederlag kan også ydes til et ikke-kommunalbestyrelsesmedlem, i den udstrækning et ikke-kommunalbestyrelsesmedlem er valgt til formand for et udvalg, som kommunalbestyrelsen har henlagt opgaver til efter § 35, stk. 2, i folkeoplysningsloven.

Kommunalbestyrelsens beslutning om ydelse af formands- og næstformandsvederlag efter bekendtgørelsens § 7, stk. 2, skal ske i styrelsesvedtægten. Tilsvarende regler gælder i magistratskommuner for vederlag til formænd for faste udvalg, jf. § 15, stk. 1, og for næstformænd for faste udvalg, jf. § 14, stk. 3. Tilsvarende krav gælder for vederlag til næstformænd for økonomiudvalget og stående udvalg i kommuner med delt administrativ ledelse, jf. § 17, stk. 3.

Efter bekendtgørelsens § 7, stk. 3, kan kommunalbestyrelsen endvidere beslutte at yde vederlag til kommunalbestyrelsesmedlemmer, der er formænd for særlige udvalg nedsat i medfør af lovens § 17, stk. 4, eller næstformænd for særlige udvalg nedsat i medfør af lovens § 17, stk. 4 og 5. Der kan ikke efter bekendtgørelsens § 7, stk. 3, ydes vederlag til ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer, der er formænd eller næstformænd for sådanne udvalg.

Der er ikke et krav om, at kommunalbestyrelsens beslutning om at yde formands- og næstformandsvederlag efter bekendtgørelsens § 7, stk. 3, sker i styrelsesvedtægten. Vederlag til formænd og næstformænd for særlige udvalg nedsat i medfør af lovens § 17, stk. 4 og 5, skal ikke fastsættes i styrelsesvedtægten, jf. bekendtgørelsens § 7, stk. 3. Tilsvarende regler gælder for særlige udvalg nedsat i medfør af lovens § 17, stk. 4, i magistratskommuner, jf. § 14, stk. 2, og i kommuner med delt administrativ ledelse, jf. § 17, stk. 2.

Kommunalbestyrelsens beslutning om at yde formands- og næstformandsvederlag efter bekendtgørelsens § 7, stk. 3, skal træffes forud for og med virkning for mindst ét regnskabsår ad gangen, dog således at en nyvalgt kommunalbestyrelse kan træffe beslutning herom i første kvartal af funktionsperioden med virkning fra den 1. i måneden efter beslutningens vedtagelse, jf. bekendtgørelsens § 7, stk. 8. Beslutning kan endvidere træffes på det konstituerende møde, hvis der er enighed herom. Fordelingen kan efter bekendtgørelsens § 7, stk. 8, i øvrigt ændres i løbet af regnskabsåret, hvis kommunalbestyrelsen foretager ændringer i udvalgsstrukturen

Der er ikke hjemmel til at vederlægge formænd eller næstformænd for eventuelle underudvalg.

Der er i bekendtgørelsens § 7, stk. 4, fastsat en samlet pulje for vederlæggelse af de udvalgsmedlemmer, udvalgsformænd og udvalgsnæstformænd, der er omfattet af bekendtgørelsens § 7, stk. 1 -3. Vederlæggelsen af de nævnte formænd eller næstformænd skal således ske inden for de gældende økonomiske rammer for vederlæggelse af udvalgsmedlemmer, udvalgsformænd og udvalgsnæstformænd i kommunen.

Summen af de årlige vederlag, som kommunalbestyrelsen kan beslutte at anvende til vederlæggelse af udvalgsmedlemmer, udvalgsformænd og udvalgsnæstformænd, udgør en fast procentsats af vederlaget til formanden for kommunalbestyrelsen, afhængigt af kommunens indbyggertal, jf. bekendtgørelsens § 7, stk. 4. Ekstraudgifter til vederlæggelse af stedfortrædere for udvalgsmedlemmer, jf. bekendtgørelsens §§ 8 og 9, kan dog om fornødent afholdes uden for puljen.

Der er endvidere i bekendtgørelsens § 7, stk. 5-7, fastsat maksimumssatser for vederlæggelsen af det enkelte formands- og næstformandshverv. Disse maksimumssatser gælder samtidig med, at vederlæggelsen af de enkelte formænd eller næstformænd skal ske inden for den samlede pulje for vederlæggelse af udvalgsmedlemmer, udvalgsformænd og udvalgsnæstformænd i kommunen.

Det maksimale vederlag for et formands- eller næstformandshverv i et stående udvalg og et næstformandshverv i økonomiudvalget er 40 pct. af vederlaget til borgmesteren i den pågældende kommune, jf. bekendtgørelsens § 7, stk. 5. Tilsvarende maksimum gælder for formænd for særlige udvalg nedsat efter lovens § 17, stk. 4, og for næstformænd for udvalg nedsat efter lovens § 17, stk. 4 og 5. Vederlaget til formanden for børn og unge-udvalget kan i kommuner med indtil 40.000 indbyggere højst udgøre 10 pct. af vederlaget til den pågældende kommunes borgmester og i kommuner med over 40.000 indbyggere højst 20 pct., jf. bekendtgørelsens § 7, stk. 6, 1. og 2. pkt. Vederlaget til næstformanden for børn og unge-udvalget i Københavns Kommune kan højst udgøre 6 pct. af vederlaget til formanden for Borgerrepræsentationen, jf. bekendtgørelsens § 7, stk. 6, 3. pkt. Der er ikke hjemmel til vederlæggelse af næstformanden for børn og unge-udvalget i andre kommuner end Københavns Kommune. Vederlaget til formanden for udvalg, som kommunalbestyrelsen har henlagt opgaver til efter § 35, stk. 2, i folkeoplysningsloven, kan højst udgøre 10 pct. af vederlaget til den pågældende kommunes borgmester, jf. bekendtgørelsens § 7, stk. 7, 1. pkt. Såfremt kommunalbestyrelsen har henlagt opgaver efter § 35, stk. 2, i folkeoplysningsloven, til mere end ét udvalg, kan vederlag til formændene for disse udvalg tilsammen højst udgøre 10 pct. af vederlaget til den pågældende kommunes borgmester, jf. bekendtgørelsens § 7, stk. 7, 2. pkt.

Der er ikke efter loven og bekendtgørelsen noget til hinder for, at det samme kommunalbestyrelsesmedlem kan varetage – og blive vederlagt for – flere udvalgsformands- og udvalgsnæstformandsposter.

En vederlagt udvalgsformand eller udvalgsnæstformand, der har valgt erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter lovens § 16, stk. 5, kan ikke modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for varetagelse af hverv, der udføres i dennes egenskab af udvalgsformand eller udvalgsnæstformand, jf. lovens § 16, stk. 6. Eksempelvis anses en formands og en næstformands deltagelse i møder m.v., der vedrører forhold, som falder inden for udvalgets område, for at være forbundet med den pågældendes hverv som udvalgsformand hhv. næstformand. Der kan således ikke ydes erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med deltagelse i sådanne møder. Formanden og næstformanden vil endvidere ikke kunne modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med deltagelse i kurser, der vedrører udvalgets forretningsområde.

Hvis en kommunalbestyrelse, der udnytter den fulde sum af de årlige vederlag, som kommunalbestyrelsen kan beslutte at anvende, ønsker at yde vederlag til eksempelvis en ny udvalgsnæstformand, må kommunalbestyrelsen omfordele midler fra andre udvalgsformænd, udvalgsnæstformænd eller fra udvalgsmedlemmerne. Hvis kommunalbestyrelsen ønsker, at det er midlerne fra de menige udvalgsmedlemmer, der skal omfordes til næstformanden, indebærer bekendtgørelsens § 7, stk. 8, at en sådan beslutning først kan træffes med virkning for det kommende regnskabsår eller i forbindelse med, at der foretages ændringer i udvalgsstrukturen.

2.4.4. Funktionsvederlag som fungerende udvalgsformand

Reglerne om funktionsvederlag til en fungerende udvalgsformand findes i bekendtgørelsens § 10.

Et udvalgsmedlem, herunder en næstformand, der på grund af formandens fravær er konstitueret som formand for et udvalg i en periode på mindst to uger, modtager i funktionsperioden vederlag svarende til formandens vederlag forholdsmæssigt for den pågældende periode, jf. § 10 i bekendtgørelsen. Funktionsvederlaget erstatter i funktionsperioden det vederlag, som udvalgsmedlemmet eller næstformanden ellers måtte være tillagt for det pågældende hverv efter bekendtgørelsens § 7, stk. 1-3.

Hver konstituering skal udgøre en uafbrudt periode på mindst to uger for at berettigge til funktionsvederlag. Kortere perioder kan således ikke lægges sammen.

Ministeriet har udtalt, at for at beregningen af en uge (eller to uger) skal ske ensartet og administrerbart, kan der ikke konkret tages hensyn til, på hvilket tidspunkt af dagen konstitueringen af medlemmet/næstformanden har fundet sted. Der kan således ikke skelnes mellem tilfælde, hvor konstitueringen har fundet sted f.eks. kl. 8 og kl. 21. Konstitueringen må regnes som havende virkning for hele den dag, hvor konstitueringen fandt sted. I to ugers-perioden medregnes således konstitueringsdagen som den første af de i alt 14 dage, som to uger udgør. Kravet om en to ugers funktionsperiode må derfor anses for opfyldt i situationer, hvor konstitueringen har været fra mandag i en uge til søndag i den følgende uge (Resumédata-basen 14.5.10.).

Funktionsvederlag kan maksimalt ydes i en uafbrudt periode på 9 måneder, jf. bekendtgørelsens § 10. Der er ikke hjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan fastsætte en anden, herunder kortere, periode for modtagelse af funktionsvederlaget.

Om funktionsvederlag til en fungerende næstformand for kommunalbestyrelsen henvises til afsnit 2.5.

2.4.5. Eftervederlag til udvalgsformænd

Reglerne om eftervederlag til udvalgsformænd findes i bekendtgørelsens § 11.

I henhold til bekendtgørelsens § 11, stk. 1, ydes der eftervederlag til formænd for de udvalg, der er nævnt i bekendtgørelsens § 7, stk. 2, og § 15, dvs. i udvalgsstyrede kommuner til formænd for stående udvalg, formanden for børn og unge-udvalget og formænd for udvalg, som kommunalbestyrelsen har henlagt opgaver til efter § 35, stk. 2, i folkeoplysningsloven. Der ydes således ikke eftervederlag til formænd for udvalg nedsat efter lovens § 17, stk. 4, der i givet fald modtager vederlag efter bekendtgørelsens § 7, stk. 3. Der ydes heller ikke efterløn til udvalgsnæstformænd.

Eftervederlaget er fastsat således, at eftervederlaget svarer til formandens funktionstid i påbegyndte hele år gange det sidst ydede månedlige udvalgsformandsvederlag – med et maksimum på 3 gange det sidst ydede månedlige udvalgsformandsvederlag, jf. bekendtgørelsens § 11, stk. 2. Det er dog en betingelse for at opnå eftervederlag, at formanden har haft mindst ét års uafbrudt vederlæggelse som formand for et udvalg, jf. bekendtgørelsens § 11, stk. 1.

Ved beregningen af eftervederlaget er det udelukkende funktionstidens varighed, der er afgørende – ikke dens fordeling på kalenderår. Ved beregningen kan der således ikke stilles krav om, at funktionstiden er inden for samme valgperiode, eller at den pågældende har fungeret for det samme udvalg, såfremt funktionstiden i øvrigt er uafbrudt.

Som eksempel kan nævnes, at en udvalgsformand, der går af den 1. februar efter at have fungeret som formand i 1 ½ år, og på fratrædelsestidspunktet vederlægges med 10.000 kr. om måneden, har krav på 20.000 kr. i eftervederlag.

I bekendtgørelsens § 11, stk. 3, er det fastsat, at der ikke ydes eftervederlag, hvis den fratrådte udvalgsformand tiltræder som vederlagt formand for et andet udvalg, der er omfattet af lovens § 7, stk. 2, eller

§ 15. Dette gælder uden hensyn til størrelsen af det vederlag, der oppebæres. Det indebærer, at der ikke er adgang til at udbetale eftervederlag svarende til differencen mellem to udvalgsformandsvederlag, selv om det formandshverv, der overtages, indebærer, at den pågældende ydes et væsentligt lavere udvalgsformandsvederlag end hidtil.

En udvalgsformand, der samtidig har varetaget flere vederlagte formandshverv, kan være berettiget til eftervederlag på baggrund af varetagelsen af hvert af disse hverv. Det gælder, uanset om hvervene fratrædes samtidig, eller om et eller flere hverv fortsat bestrides. En fratrådt udvalgsformand kan således være berettiget til eftervederlag, selv om udvalgsformanden fortsat bestrider en eller flere andre udvalgsformandsposter. Det skyldes, at den fratrådte udvalgsformand ikke i denne situation tiltræder som formand for et andet vederlagt udvalg, jf. bekendtgørelsens § 11, stk. 3. I forbindelse med fratræden af det sidste hverv kan tidligere formandsperioder, der allerede én gang er indgået i grundlaget for beregningen af eftervederlag, ikke på ny indgå i beregningen, selvom det måtte kunne anføres, at funktionstiden også i det foreliggende tilfælde har været uafbrudt. Det skyldes, at en funktionsperiode kun kan indgå i beregningsgrundlaget én gang.

Begrundelsen herfor er, at eftervederlag til udvalgsformænd er indført for at sikre en udvalgsformand økonomisk ved fratræden. Eftervederlag giver en udvalgsformand en bedre mulighed for at tilrettelægge sin arbejdssituation efter de ændrede vilkår. Eftervederlag er som sådan ikke en rettighed, der løbende optjenes, men en (overgangs)ydelse, der beregnes på grundlag af vederlaget og ancienniteten som udvalgsformand på fratrædelsestidspunktet.

Eftervederlag ydes heller ikke, hvis den fratrådte udvalgsformand tiltræder som formand for kommunalbestyrelsen, som magistratsmedlem, som formand for stående udvalg i kommuner, der har styreform med delt administrativ ledelse, jf. bekendtgørelsens § 11, stk. 3, 1. pkt. Tilsvarende gælder, hvis den fratrådte udvalgsformand tiltræder som medlem af Folketinget, minister eller regionrådsformand, jf. 2. pkt.

Bestemmelsen er derimod ikke til hinder for, at der ydes eftervederlag til en fratrådt udvalgsformand i en kommune, hvis den pågældende tiltræder som formand for et udvalg under et regionsråd.

Eftervederlag ydes ikke til en formand for et udvalg, som er omfattet af bekendtgørelsens § 7, stk. 2, og § 15, i det tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen træffer beslutning om ikke længere at yde vederlag for formandshvervet i det pågældende udvalg, og hvor vedkommende fortsætter som formand for udvalget.

Eftervederlag kan også ydes til et ikke-kommunalbestyrelsesmedlem, i den udstrækning et ikke-kommunalbestyrelsesmedlem har været valgt til formand for et udvalg, som kommunalbestyrelsen har henlagt opgaver til efter § 35, stk. 2, i folkeoplysningsloven.

Bekendtgørelsens § 11 giver ikke adgang til at yde efterindtægt til ægtefælle eller børn i tilfælde, hvor en udvalgsformand afgår ved døden.

2.5. Vederlæggelse af kommunalbestyrelsens næstformænd

Reglerne om vederlag til kommunalbestyrelsens næstformænd findes i bekendtgørelsens §§ 12 og 13.

Kommunalbestyrelsen kan beslutte at yde vederlag på indtil 10 pct. af borgmesterens vederlag til kommunalbestyrelsens næstformand, jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 1, 1. pkt. Siden 1. februar 2013 har alle

kommuner haft mulighed for at yde vederlag til både første og anden næstformand for kommunalbestyrelsen. I kommuner, hvor der er valgt både en første og en anden næstformand, og hvor kommunalbestyrelsen ud fra de lokale forhold finder, at de forpligtelser, der følger af hvervet som anden næstformand, berettiger til et fast årligt vederlag, kan kommunalbestyrelsen således træffe beslutning om et sådant vederlag. Vederlaget til første og anden næstformand kan tilsammen udgøre indtil 10 pct. af formandens vederlag, jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 1, 3. pkt. I Københavns Kommune kan Borgerrepræsentationen dog beslutte at tillægge såvel første som anden næstformand et vederlag på indtil 15 pct. af formandens vederlag, jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 2.

Kommunalbestyrelsens beslutning om næstformandsvederlag skal træffes forud for og med virkning for mindst ét regnskabsår ad gangen, dog således at en nyvalgt kommunalbestyrelse kan træffe beslutning herom i første kvartal af funktionsperioden med virkning fra den 1. i måneden efter beslutningens vedtagelse, jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 1, 1. og 2. pkt. Beslutning om næstformandsvederlag kan endvidere træffes på det konstituerende møde.

Om vederlæggelse i de tilfælde, hvor en næstformand fungerer som borgmester, se kapitel 5, pkt. 5.2.

Udpeges et kommunalbestyrelsesmedlem efter lovens § 15, stk. 5, til at fungere for en næstformand for kommunalbestyrelsen, har vedkommende ret til i funktionsperioden at modtage vederlag svarende til næstformandens. Det er en betingelse, at næstformanden for kommunalbestyrelsen oppebærer vederlag efter bekendtgørelsens § 12.

Kommunalbestyrelsens næstformænd og fungerende næstformand er forpligtet til at modtage det vederlag, som kommunalbestyrelsen har besluttet at yde, jf. lovens § 16, stk. 9.

Kapitel 3. Vederlæggelse af ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer

3.1. Diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste

Efter lovens § 16 a, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen beslutte at yde ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for deltagelse i den type kommunale hverv, der er nævnt i lovens § 16, stk. 1, litra a-f. Kommunalbestyrelsen kan vælge at udbetale begge ydelser, kun den ene af ydelserne eller ingen af disse.

Kommunalbestyrelsen har f.eks. mulighed for at beslutte, at der til et ikke-kommunalbestyrelsesmedlem, der er medlem af et særligt udvalg nedsat i henhold til lovens § 17, stk. 4, eller til et ikke-kommunalbestyrelsesmedlem, der varetager et kommunalt hverv efter valg af kommunalbestyrelsen, alene skal ydes diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med møderne, jf. lovens § 16, stk. 1, litra a og b. Der vil herefter ikke være adgang til at yde diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, hvis et udvalg anmoder et medlem om at udføre et hverv, jf. lovens § 16, stk. 1, litra f.

Det er forudsat, at offentligt ansatte ikke kan modtage diæter eller erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for varetagelse af hverv, der er et led i de pågældendes embedsgerning.

Kommunalbestyrelsens kompetence til at træffe beslutninger om ydelse af diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter lovens § 16 a, stk. 1, kan ikke delegeres til et af kommunalbestyrelsen nedsat udvalg eller til forvaltningen.

Ifølge bemærkningerne til bestemmelsen i lovens § 16 a, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen træffe beslutninger om at yde diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med varetagelsen af de enkelte hverv eller generelt, f.eks. i form af et diætregulativ. Det er i den forbindelse i praksis antaget, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der kun ydes diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste inden for en nærmere angivet grænse, f.eks. et bestemt antal møder eller en beløbsgrænse. Hvis kommunalbestyrelsens hjemmel til at yde diæter m.v. findes i særlovgivningen, må adgangen til at fastsætte en grænse for udbetalingerne afhænge af en fortolkning af den pågældende hjemmelsbestemmelse.

Kommunalbestyrelsen har dog ikke i medfør af lovens § 16 a, stk. 1, mulighed for at træffe beslutning om forskellig vederlæggelse af ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer, der varetager det samme kommunale hverv. Der kan således alene differentieres i forhold til varetagelsen af forskellige kommunale hverv.

Der kan ikke ydes et ikke-kommunalbestyrelsesmedlem diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i henhold til lovens regler i forbindelse med varetagelsen af kommunale hverv, hvis der er tillagt den pågældende særligt honorar eller vederlag for varetagelsen af dette hverv, jf. lovens § 16 a, stk. 4.

Hvis kommunalbestyrelsens hjemmel til at yde diæter m.v. findes i særlovgivningen, må adgangen til at fastsætte en grænse for udbetalingerne således afhænge af en fortolkning af den pågældende hjemmelsbestemmelse.

Som eksempel kan nævnes de regler, der i medfør af folkeoplysningslovens § 40, stk. 3, er udstedt i bekendtgørelsens § 7, stk. 2, om vederlag til formænd for udvalg, der af kommunalbestyrelsen er henlagt opgaver til efter folkeoplysningslovens § 35, stk. 2. Et ikke-kommunalbestyrelsesmedlem, der er formand for et sådant folkeoplysningsudvalg, og som modtager vederlag herfor, kan således ikke samtidig ydes diæter eller erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for varetagelsen af hvervet, jf. lovens § 16 a, stk. 4. Tilsvarende gælder i forhold til reglerne om vederlag til medlemmer af de af kommunalbestyrelserne nedsatte bestyrelser for kommunale undervisningsinstitutioner efter lov om specialundervisning for voksne (lovbekendtgørelse nr. 787 af 15. juni 2015). I det omfang kommunalbestyrelsen har vedtaget at yde diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter bestemmelsen i denne lovs § 6 e, er det udelukket at yde diæter eller erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for deltagelse i bestyrelsens møder i medfør af lov om kommunernes styrelse til ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer, der er udpeget som medlemmer af bestyrelsen, jf. lovens § 16 a, stk. 4. Derimod kan ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer, der varetager hvervet som bestyrelsesmedlem i en institutionsbestyrelse, ydes diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i medfør af lov om kommunernes styrelse for deltagelsen i kurser, der af kommunalbestyrelsen anses at have betydning for varetagelsen af hvervet som bestyrelsesmedlem. Dette gælder, selv om der ikke kan gives disse ydelser for deltagelsen i bestyrelsesmøder. Det skyldes, at der alene er tillagt et bestyrelsesmedlem særligt vederlag for deltagelsen i bestyrelsesmøder efter reglerne i lov om specialundervisning for voksne, men ikke for deltagelsen i kurser af betydning for hvervet.

Diætsatsen for hverv, der beslaglægger højst 4 timer, udgør 425 kr. pr. dag i 2019-niveau.. Dette beløb forhøjes hvert år den 1. januar med 5 kr. I 2020 udgør diætbeløbet således 430 kr. pr. dag. Hvis hvervet beslaglægger mere end 4 timer, ydes der dog det dobbelte af det for det pågældende år gældende diætbeløb. Der henvises i det hele til § 4, stk. 2, i bekendtgørelsen.

Ved beregningen af den tid, varetagsen af hvervet beslaglægger, medtages også den tid, der er fornøden til at rejse til og fra det sted, hvor hvervet udføres, medmindre hele rejsen foregår inden for samme kommunes grænser, jf. lovens § 16 a, stk. 2.

Ministeriet har udtalt, at en kommune er overladt et vidt skøn i sin vurdering af, hvilken rejsetid der er fornøden at medregne i den tid, som hvervet beslaglægger. Ved skønsudøvelsen skal kommunen iagttage de almindelige krav til bl.a. saglighed og lighed (Resumédata-basen 13.5.1.).

I tilfælde, hvor der varetages flere diætberettigende hverv samme dag, skal mødetiderne sammenlægges ved beregningen af diætbløbet. Der kan således ikke foretages selvstændig beregning af diæter for de enkelte kommunale hverv for sig. Et møde, der har strakt sig ud over kl. 24.00, betragtes også diætmæssigt som ét møde.

Erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste kan pr. dag højst udgøre det femdobbelte af diætsatsen for møder af ikke over 4 timers varighed, jf. § 16 a, stk. 3, i loven. For 2019 er det maksimale erstatningsbeløb $5 \times 425 \text{ kr.} = 2.125 \text{ kr.}$ pr. dag, jf. § 5, stk. 2, sammenholdt med § 4, stk. 2, i bekendtgørelsen. Ydelse af erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste forudsætter, at der er lidt et tab. Det er kommunalbestyrelsen, der afgør, om erstatningskravet kan anses for dokumenteret. Der henvises til pkt. 2.1.3.2.

For så vidt angår godtgørelse af udgifter til ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer henvises til pkt. 4.3.

Kapitel 4. Godtgørelse af udgifter

4.1. Godtgørelse til kommunalbestyrelsesmedlemmer

4.1.1. Obligatorisk godtgørelse

I henhold til lovens § 16, stk. 10, litra a-c, er tre godtgørelsestyper obligatoriske i forbindelse med et kommunalbestyrelsesmedlems deltagelse i de møder m.v., der er nævnt i lovens § 16, stk. 1, litra a-f. Det gælder også, selv om der er tale om møder m.v. inden for kommunegrænsen.

Efter loven har et kommunalbestyrelsesmedlem ikke pligt til at modtage de godtgørelser, der er nævnt i § 16, stk. 10. Et kommunalbestyrelsesmedlem har imidlertid krav på at modtage de nævnte godtgørelser, og kommunalbestyrelsen kan derfor ikke – heller ikke i enighed – træffe beslutning om en begrænsning af medlemmernes krav på godtgørelse.

a) Befordringsgodtgørelse og godtgørelse for fravær fra hjemstedet

Befordringsgodtgørelse

Bestemmelsen i § 16, stk. 10, litra a, giver kun adgang til dækning af positive udgifter til befordring. Det forhold, at der skal være tale om positive udgifter, dvs. omkostningsdækning, er efter forarbejderne til bestemmelsen imidlertid ikke til hinder for, at der fastsættes generelle godtgørelsessatser, når blot dette sker under hensyn til de faktiske omkostninger. Adgangen til at fastsætte generelle godtgørelsessatser indebærer ikke, at sådanne satser kan anvendes som grundlag for udbetaling af godtgørelse til et medlem, der rent faktisk ikke har afholdt udgifter. Eksempelvis kan der anvendes generelle satser for befordring i

bil, uanset at udgiften pr. kilometer vil variere afhængig af, hvilken bil der er tale om. Dette er dog ikke ensbetydende med, at den generelle kilometersats kan udbetales til en person, som rent faktisk ikke har haft udgifter til befordringen. Et kommunalbestyrelsesmedlem, som får stillet en bil til rådighed, hvor alle udgifter er afholdt af en anden end kommunalbestyrelsesmedlemmet, er således ikke berettiget til at få godtgjort udgifter, idet vedkommende ingen udgifter har haft. Dette gælder, uanset hvem der stiller bilen til rådighed.

Ministeriet har udtalt, at der ikke kan udbetales befdringsgodtgørelse efter litra a, når et kommunalbestyrelsesmedlem benytter sit firmas bil til befdring, forudsat at vedkommende ikke selv kan anses at have haft udgifter til befdringen. Det forhold, at medlemmet bliver beskattet af "fri firmabil", har ikke betydning for retten til at få udbetalt befdringsgodtgørelse. Betaling af skat kan ikke anses som en positiv udgift.

Ministeriet har videre udtalt, at det er det pågældende regionsrådsmedlem, som skal have afholdt udgiften, såfremt der skal kunne udbetales godtgørelse. Godtgørelse kan således ikke udbetales til det pågældende regionsrådsmedlems firma (Resumédatabasen 14.5.6.). Det samme gælder i forhold til et kommunalbestyrelsesmedlem.

Reglerne om *skattefri befdringsgodtgørelse* er fastsat i ligningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1162 af 1. september 2016 med senere ændringer. Satserne fastsættes af Skatterådet i en bekendtgørelse, der udstedes for hvert kalenderår. De med virkning fra 1. januar 2018 gældende satser for skattefri befdringsgodtgørelse er således fastsat i bekendtgørelse nr. 1307 af 28. november 2017 om Skatterådets satser for 2018 vedrørende fradrag for befdring mellem hjem og arbejdsplads og udbetaling af skattefri godtgørelse for erhvervsmæssig befdring. Bekendtgørelsen bestemmer bl.a., at der skattefrit kan udbetales indtil 3,54 kr. pr. km ved kørsel til og med 20.000 km årligt. For kørsel udover 20.000 km årligt er satsen 1,94 kr. pr. km. Bekendtgørelsen fastsætter således et maksimum for, hvor stort et beløb der kan udbetales skattefrit. Udbetales befdringsgodtgørelse med et højere beløb end Skatterådets satser, anses hele beløbet for personlig indkomst. Det gælder dog ikke, såfremt arbejdsgiveren/hvervgiveren ved den endelige opgørelse anser det beløb, der overstiger satsen, for løn i relation til A-skat og arbejdsmarkedsbidrag.

Den skattemæssige behandling af befdringsgodtgørelsen er ikke i sig selv afgørende for, om godtgørelsen er i overensstemmelse med reglerne i lov om kommunernes styrelse. Efter § 16, stk. 10, litra a, har kommunalbestyrelsen således adgang til – under hensyn til de faktiske udgifter – at fastsætte egne generelle satser for befdringsgodtgørelse, der kan være højere end satserne for skattefri befdringsgodtgørelse. I så fald skal der ske beskatning, jf. ovenfor.

Ministeriet har udtalt, at det ikke vil være i overensstemmelse med litra a, at en kommunalbestyrelse beslutter alene at yde befdringsgodtgørelse til kommunalbestyrelsesmedlemmer efter den af Skatterådet fastsatte lave sats for kørsel ud over 20.000 km, hvis beløbet ikke svarer til de reelle udgifter.

Ministeriet har videre udtalt, at det må anses for tvivlsomt, om det vil være lovligt for et regionsråd at træffe beslutning om alene at yde den af Skatterådet fastsatte høje sats for kørsel for de første 5000 km, mens eventuel yderligere kørsel udover 5.000 km godtgøres med den af Skatterådet fastsatte lave sats. Ministeriet henviste i den forbindelse til, at Skatterådet ved deres fastsættelse af satserne for skattefri befdringsgodtgørelse tager udgangspunkt i, at de faktiske udgifter til kørsel i egen bil er højere de første 20.000 km årligt (Resumédatabasen 18.5.1.).

Bestemmelsen er ikke til hinder for, at et regionsråd kan træffe en generel beslutning om som udgangspunkt at godtgøre udgiften til en bestemt type kollektiv transport – f.eks. bus eller tog – som den opnåelige befordringsgodtgørelse efter § 16, stk. 10, litra a, i lov om kommunernes styrelse, jf. regionslovens § 11 (Resumédatabasen 18.5.1.).

Hvis befordringsgodtgørelsen til en bestemt type kollektiv transport sker i form af et periodekort (buskort, togkort eller rejsekort), vil et regionsrådsmedlem kunne benytte periodekortet til den valgte kollektive transportform som led i sit hverv, uden at medlemmet i hvert enkelt tilfælde skal forevise kvittering for den foretagne befordring. Hvis godtgørelsen til en bestemt type kollektiv transport sker i form af godtgørelse af afholdte befordringsudgifter til den valgte kollektive transportform som led i et regionsrådsmedlems varetagelse af sit hverv, vil medlemmet skulle dokumentere disse konkrete udgifter for at opnå befordringsgodtgørelse.

Et regionsrådsmedlem, der i et sådan tilfælde helt eller delvist vælger at anvende sin egen bil til befordring som led i sit hverv, vil ikke kunne kræve at få godtgjort sine udgifter hertil, medmindre det konkret ikke er muligt for regionsrådsmedlemmet at anvende den kollektive transportform, som regionsrådet har truffet beslutning om som udgangspunkt at godtgøre udgiften til. Medlemmet vil fortsat være berettiget til at få stillet et periodekort til rådighed, men vil ikke kunne kræve at få befordringsgodtgørelse svarende til, hvad en billet for at foretage transporten med den valgte kollektive transportform ville have kostet, da medlemmet ikke har haft positive udgifter til transportformen.

Er det konkret ikke muligt for et regionsrådsmedlem at anvende den kollektive transportform, som regionsrådet har truffet beslutning om som udgangspunkt at godtgøre udgiften til, vil medlemmet dog have krav på befordringsgodtgørelse til et alternativt transportmiddel, herunder kørsel i egen bil. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis den kollektive transportform ikke kører, på anden måde ikke lader sig benytte eller helbredsmæssige forhold afskærer medlemmet fra at benytte transportformen.

Udtalelsen gælder tilsvarende for kommunalbestyrelsesmedlemmer.

Bestemmelsen er herudover ikke til hinder for, at en kommunalbestyrelse kan træffe en generel beslutning om at yde kommunalbestyrelsesmedlemmer befordringsgodtgørelse gennem fast ydelse af et på forhånd fastsat antal færebilletter årligt, forudsat at dette er udtryk for de faktiske omkostninger ved rejser med henblik på varetagelse af de i § 16, stk. 10, litra a-f, nævnte hverv. Kommunalbestyrelsesmedlemmer, der dokumenterer større udgifter til færebilletter ved varetagelse af de i § 16, stk. 1, litra a-f, nævnte hverv, har imidlertid uanset kommunalbestyrelsens beslutning krav på godtgørelse af disse yderligere udgifter, da godtgørelsen efter bestemmelsen er obligatorisk.

Særlige befordringsudgifter, der er begrundet i handicap, er ligesom udgifter til befordring i øvrigt omfattet af lovens § 16, stk. 10, litra a. Dette gælder uanset den særlige regel i § 16, stk. 10, litra b, der giver adgang til godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter i forbindelse med et fysisk handicap. Det vil således ikke være i overensstemmelse med § 16, stk. 10, litra a, på forhånd at udelukke bestemte arter af befordringsudgifter, f.eks. særlige udgifter til handicappede, fra godtgørelse efter bestemmelsen. Kommunalbestyrelsen kan dog som anført oven for generelt beslutte som udgangspunkt at godtgøre udgiften til en bestemt type befordring – f.eks. bus eller tog. Dette betyder, at en fysisk handicappet person ikke har krav på godtgørelse af ekstraudgifter til f.eks. transport med taxa, såfremt vedkommende faktisk er i stand til uden særlige gener at benytte bus eller tog.

Uanset, at der ikke i lovens § 16, stk. 10, er fastsat begrænsninger i kommunernes pligt til at yde befordringsgodtgørelse, antages det, at bestemmelsen først og fremmest tager sigte på transport fra bopælen til det sted, hvor det kommunale hverv udøves.

Der vil dog efter bestemmelsen tillige være krav på godtgørelse af transportomkostninger fra et arbejdssted, uddannelsessted eller et andet opholdssted til mødestedet. Dette gælder også, selv om arbejdsstedet, uddannelsesstedet eller opholdsstedet ligger uden for kommunegrænsen, hvis det under hensyn til transporttiden og de dermed forbundne udgifter må anses for naturligt, at den pågældende deltager i mødet m.v.

Det antages imidlertid, at kravet på befordringsgodtgørelse har sammenhæng med den mødepligt, der i praksis følger forudsætningsvist af § 92, stk. 1, og § 103, stk. 1, i lov om kommunale og regionale valg, jf. også afsnit 6.2.1. Har kommunalbestyrelsesmedlemmet ikke mødepligt, og er medlemmet dermed ikke forpligtet til at varetage hvervet, har kommunalbestyrelsesmedlemmet ikke krav på befordringsgodtgørelse. Det gælder bl.a., hvis medlemmet har lovligt forfald, f.eks. på grund af bortrejse i forbindelse med arbejde eller ferie. Det bemærkes i den forbindelse, at det er antaget, at sommerhusophold o. lign. ikke kan anses som lovligt forfald, medmindre opholdet skyldes forhold, der udgør lovligt forfald og kan begrunde fritagelse for den mødepligt, der i praksis følger forudsætningsvist af § 92, stk. 1, og § 103, stk. 1, i lov om kommunale og regionale valg, f.eks. forretninger, ferie og sygdom, herunder hos nære pårørende. Der kan endvidere være situationer, hvor medlemmet henset til afstanden mellem arbejdsstedet, uddannelsesstedet eller opholdsstedet uden for kommunegrænsen og mødestedet og de dermed forbundne meget omfattende rejseudgifter ikke har mødepligt. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis medlemmet arbejder eller opholder sig i en meget betydelig afstand fra mødestedet, f.eks. i Bruxelles. I disse situationer har medlemmet ikke mødepligt og dermed ikke krav på befordringsgodtgørelse.

Ministeriet har i en konkret sag udtalt, at en afstand på 45 km fra arbejdssted til mødested ikke i sig selv medfører, at der ikke er mødepligt ved kommunalbestyrelsesmøder m.v., og der vil derfor i en sådan situation være pligt til at yde befordringsgodtgørelse til det pågældende kommunalbestyrelsesmedlem, der kører fra arbejdsstedet for at deltage i et møde og returnerer til arbejdsstedet. Ministeriet har i en anden sag udtalt, at en afstand på ca. 70 km fra et uddannelsessted til mødestedet ikke i sig selv medfører, at der ikke er mødepligt ved kommunalbestyrelsesmøder. Ministeriet udtalte i den forbindelse, at kommunen må foretage en konkret vurdering af, om det pågældende medlems befordring, som der ønskes udgiftsgodtgørelse for, har været begrundet i varetagelsen af det kommunale hverv, herunder om medlemmet ville have afholdt i det væsentlige tilsvarende udgifter i forbindelse med transport fra uddannelsesstedet til hjemmet, hvis medlemmet ikke skulle have deltaget i mødet.

Der kan endvidere være særlige situationer, hvor medlemmet henset til afstanden mellem arbejdsstedet, uddannelsesstedet eller opholdsstedet uden for kommunegrænsen og mødestedet og de dermed forbundne omfattende rejseudgifter har mødepligt uden at have krav på befordringsgodtgørelse. Dette kan være tilfældet, hvis medlemmet uden at have lovligt forfald opholder sig i betydelig afstand fra mødestedet.

Ministeriet har i en konkret sag fundet, at en afstand på 200 km fra et sommerhus til det sted, hvor det kommunale hverv udøvedes, ikke fritog et kommunalbestyrelsesmedlem, der var pensioneret, fra mødepligt, når vedkommende uden at holde ferie m.v. opholdt sig i sommerhuset. Ministeriet fandt imidlertid videre, at der var tale om en så betydelig afstand, at kommunen ikke var forpligtet eller berettiget til at godtgøre de hermed forbundne befordringsudgifter.

Kommunalbestyrelsen kan – ud over de tilfælde, hvor kommunen har pligt til at yde befordringsgodtgørelse – vælge at udbetale befordringsgodtgørelse i helt særlige tilfælde, hvis kommunen har en saglig interesse i, at en bestemt person varetager et kommunalt hverv uanset afstanden mellem mødestedet og vedkommendes opholdssted eller arbejdssted.

Ministeriet har i en konkret sag udtalt, at det efter ministeriets opfattelse ikke på forhånd kan udelukkes, at udgifter til befordring fra mødestedet til et andet sted end medlemmets bopæl, arbejdssted eller andet opholdssted, efter omstændighederne kan være omfattet af retten til befordringsgodtgørelse efter lovens § 16, stk. 10, litra a. Hvorvidt udgifterne til befordring i en sådan situation er omfattet af bestemmelsen, må bero på regionens samlede vurdering af, om befordringen er naturligt begrundet i varetagelsen af det regionale hverv, transporttiden, afstanden fra mødestedet samt det private formåls karakter (Resumé-databasen 16.5.1.). Det samme gælder i forhold til et kommunalbestyrelsesmedlem.

Det forhold, at et kommunalbestyrelsesmedlem ikke har brug for en betalt hjemrejse, berettiger ikke i sig selv til alternativt at få en anden ydelse, f.eks. overnatning. Kun nødvendige udgifter kan dækkes i medfør af § 16, stk. 10, litra a. Hvorvidt f.eks. en overnatning er nødvendig af hensyn til en fornuftig varetagelse af det kommunale hverv, skal vurderes af kommunalbestyrelsen.

Godtgørelse for fravær fra hjemstedet – fraværsgodtgørelse

Bestemmelsen i § 16, stk. 10, litra a, giver endvidere adgang til dækning af positive udgifter i forbindelse med fravær fra hjemstedet. Der vil typisk være tale om merudgifter til forplejning og logi. Hvis kommunalbestyrelsen afholder udgifterne direkte, eller hvis udgifterne afholdes som udlæg efter regning, skal det pågældende kommunalbestyrelsesmedlem ikke betale skat af beløbet.

Det forhold, at der skal være tale om positive udgifter, dvs. omkostningsdækning, er efter forarbejderne til bestemmelsen imidlertid ikke til hinder for, at der fastsættes generelle godtgørelsessatser, når blot dette sker under hensyn til de faktiske omkostninger. Kommunalbestyrelsen kan herunder generelt beslutte, at der som udgangspunkt maksimalt kan godtgøres udgifter af en bestemt størrelse til forplejning og logi, f.eks. maksimumtakster for morgenmad, frokost og aftensmad og en maksimumtakst pr. overnatning. Adgangen til at fastsætte generelle godtgørelsessatser indebærer ikke, at sådanne satser kan anvendes som grundlag for udbetaling af godtgørelse til et medlem, der rent faktisk ikke har afholdt udgifter. Kommunalbestyrelsen har således en forpligtelse til at tilrettelægge administrationen af udbetaling af fraværsgodtgørelser således, at det sikres, at der ikke udbetales godtgørelser til medlemmer, der ikke har haft positive udgifter. Det kan f.eks. ske i form af en erklæring om, at medlemmet har haft positive udgifter i forbindelse med fraværet.

De fraværsgodtgørelser, kommunerne kan udbetale efter de ovennævnte regler, kan kun udbetales som *skattefri fraværsgodtgørelse* i henhold til de regler, der fastsættes af Skatterådet for skattefri rejsegodtgørelse. De med virkning fra 1. januar 2018 gældende satser for skattefri rejsegodtgørelse er fastsat i SKAT-meddelelse (SKM 2017.737. SKAT) om skattefri godtgørelse til dækning af rejseudgifter. Meddelelsen bestemmer, at der bl.a. ikke kan udbetales skattefri godtgørelse for rejser under 24 timer eller for rejser uden overnatning. Meddelelsen fastsætter endvidere et maksimum for, hvor stort et beløb der kan udbetales skattefrit. Udbetales godtgørelse med et højere beløb end Skatterådets satser, anses hele beløbet for personlig indkomst. Det gælder dog ikke, såfremt arbejdsgiveren/hvervgiveren ved den endelige opgørelse anser det beløb, der overstiger satsen, for løn i relation til A-skat og arbejdsmarkedsbidrag.

Den skattemæssige behandling af fraværsgodtgørelsen er ikke i sig selv afgørende for, om godtgørelsen er i overensstemmelse med reglerne i lov om kommunernes styrelse. Efter § 16, stk. 10, litra a, har kommunalbestyrelsen således adgang til – under hensyn til de faktiske udgifter til forplejning – at yde godtgørelse for fravær fra bopælen uden overnatning eller for fravær ved rejser under 24 timer. Bestemmelsen er heller ikke til hinder for, at kommunalbestyrelsen – under hensyn til de faktiske udgifter til forplejning – fastsætter egne generelle satser for fraværsgodtgørelse, der kan være højere end satserne for skattefri rejsegodtgørelse. Opmærksomheden henledes på, at sådanne fraværsgodtgørelser uden for rammerne af Skatterådets satser er skattepligtige, jf. ovenfor.

Det antages, at kravet på fraværsgodtgørelse ligesom kravet på befordringsgodtgørelse, jf. ovenfor, har sammenhæng med den mødepligt, der i praksis følger forudsætningsvist af § 92, stk. 1, og § 103, stk. 1, i lov om kommunale og regionale valg, jf. også afsnit 6.2.1.

b) Godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter forbundet med et fysisk handicap

Ifølge bemærkningerne til loven har bestemmelsen i § 16, stk. 10, litra b til formål at sikre, at kommunalbestyrelsesmedlemmer, der har et fysisk handicap, i videst muligt omfang kan deltage på samme vilkår som andre kommunalbestyrelsesmedlemmer. Som eksempler på udgifter, der skal godtgøres efter bestemmelsen, kan nævnes udgifter til hjælpemidler, særlig sekretærbistand m.v. F.eks. skal blinde og andre personer, der ikke kan læse almindelig skrift, sikres en anden og lige så tilfredsstillende adgang til information ved godtgørelse af udgifter til lydbånd, punktskrift eller bistand til oplæsning. For personer med hørehandicap kan der være tale om godtgørelse af udgifter til tolkebistand.

I visse tilfælde vil det kunne give anledning til tvivl, om en udgift er nødvendig for den fysisk handicappedes muligheder for at deltage på rimelige vilkår i de nævnte møder m.v. I overensstemmelse med bemærkningerne til bestemmelsen må kommunalbestyrelsen derfor indrømmes et vist skøn, navnlig med hensyn til arten og omfanget af ydelserne.

Godtgørelse af udgifter til hjælpemidler m.v. forudsætter, at de almindelige muligheder for at få hjælpemidler m.v. efter den sociale lovgivning er udtømt.

Det antages, at kravet på denne type godtgørelse har sammenhæng med den mødepligt, der i praksis følger forudsætningsvist af § 92, stk. 1, og § 103, stk. 1, i lov om kommunale og regionale valg, jf. ovenfor under pkt. a.

c) Godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter til pasning af syge nære pårørende

Efter bemærkningerne til bestemmelsen i lovens § 16, stk. 10, litra c, er det en forudsætning, at vedkommende normalt passer den syge, men på grund af deltagelse i møder m.v. er nødsaget til at afholde specielle udgifter til anden pasning. Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at der ved nære pårørende forstås forældre, børn, søskende, ægtefælle eller en person, med hvem medlemmet i øvrigt lever i fast parforhold.

Det antages, at kravet på denne type godtgørelse har sammenhæng med den mødepligt, der i praksis følger forudsætningsvist af § 92, stk. 1, og § 103, stk. 1, i lov om kommunale og regionale valg, jf. ovenfor under pkt. a.

Ministeriet har udtalt, at bestemmelsen finder anvendelse, hvor pasningsbehovet skyldes den nære pårørendes sygdom. Bestemmelsen giver derimod ikke efter sin ordlyd mulighed for at få dækket udgifter til pasning, når det er nødvendigt på grund af den nære pårørendes handicap.

Det er ministeriets opfattelse, at nære pårørende med et handicap kan være omfattet af bestemmelsen, men at dette kræver, at det pågældende handicap er udtryk for en sygdom. Hvorvidt dette er tilfældet, beror på en konkret vurdering, der om nødvendigt må foretages gennem indhentelse af en speciallægeerklæring.

Det er kommunalbestyrelsen, der afgør, om betingelserne for udgiftsgodtgørelse er opfyldt, og om der foreligger den fornødne dokumentation herfor.

Kommunalbestyrelsen kan uden for anvendelsesområdet af § 16, stk. 10, litra c, beslutte at yde godtgørelse af udgifter eller yde støtte til varetagelsen af hvervet som kommunalbestyrelsesmedlem i medfør af lovens § 16, stk. 11, 2. pkt. I modsætning til udgiftsgodtgørelse efter § 16, stk. 10, litra c, beslutter kommunalbestyrelsen selv, under hvilke omstændigheder der ydes udgiftsgodtgørelse eller støtte efter lovens § 16, stk. 11, 2. pkt. Det er dog en betingelse, at støtten har en nær sammenhæng med udførelsen af de aktiviteter, der er nævnt i § 16, stk. 1, litra a-f, og som den pågældende derfor varetager i sin egenskab af kommunalbestyrelsesmedlem. Se herom i næste afsnit.

4.1.2. Anden godtgørelse

Efter lovens § 16, stk. 11, 1 pkt., kan kommunalbestyrelsen beslutte, at der til et medlem, der udfører de i § 16, stk. 1, litra g, nævnte aktiviteter, skal ydes de godtgørelsestyper, der er nævnt i § 16, stk. 10, litra a-c, dvs. befordringsgodtgørelse, godtgørelse for fravær fra hjemstedet, godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter forbundet med et fysisk handicap og godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter til pasning af syge nære pårørende. Beslutningen om at yde de nævnte godtgørelser kan træffes fra gang til gang. Såfremt beslutningen træffes generelt, må det være en forudsætning, at det er præcist angivet, hvilke aktiviteter der skal begrunde udbetaling af godtgørelser. Det er således ikke tilstrækkeligt at henvise til, at alle aktiviteter, der er omfattet af lovens § 16, stk. 1, litra g, kan begrunde udbetaling af godtgørelse.

Kommunalbestyrelsen kan endvidere efter lovens § 16, stk. 11, 2. pkt., beslutte at godtgøre andre udgifter, som afholdes i forbindelse med et medlems varetagelse af kommunale hverv, eller beslutte at yde anden støtte i den forbindelse. Kommunalbestyrelsen kan f.eks. beslutte at godtgøre udgifter til telefon, internetadgang, avishold m.v. eller beslutte at stille lokaler eller pc til rådighed.

Ministeriet har udtalt, at der ikke er noget til hinder for, at en kommune stiller en telefon til rådighed for et kommunalbestyrelsesmedlem, så længe brugen af telefonen står i direkte forbindelse med varetagelsen af hvervet som kommunalbestyrelsesmedlem. Telefonen må derfor som udgangspunkt ikke benyttes til privat brug. Dette udgangspunkt kan dog fraviges, hvis medlemmets private brug af telefonen ikke påfører kommunen merudgifter, og hvis telefonabonnementet ikke er valgt med henblik på tillige at skulle anvendes til privat brug (Resumédatabasen 14.5.5.).

En kommunalbestyrelse kan endvidere beslutte at godtgøre udgifter til parkering i forbindelse med deltagelse i møder m.v. omfattet af lovens § 16, stk. 1.

Ministeriet har i en konkret sag udtalt, at betaling for et kommunalbestyrelsesmedlems behandling for alkoholmisbrug ikke er omfattet af lovens § 16, stk. 11, da støtten ikke findes at have en sådan nær sammenhæng med udførelsen af de aktiviteter, som den pågældende varetager i sin egenskab af kommunalbestyrelsesmedlem, som må kræves for at yde støtte i medfør bestemmelsen. Tilsvarende har ministeriet udtalt, at bestemmelsen ikke giver hjemmel til, at en kommune afholder udgifter til betaling af forsikringspræmien for en sundhedsforsikring for kommunalbestyrelsesmedlemmerne, der dækker udgifter til operationer. Ministeriet har i en anden konkret sag udtalt, at bestemmelsen ikke giver en kommune hjemmel til at afholde udgifter til betaling af forsikringspræmien for en forsikring for kommunalbestyrelsesmedlemmer eller kommunalbestyrelsens formand, som dækker et eventuelt tab i forbindelse med en ulykke, som sker i fritiden.

Endvidere har ministeriet udtalt, at der ikke kan ydes godtgørelse for udgifter til medielicens i medfør af lovens § 16, stk. 11.

Bestemmelsen er ikke til hinder for, at der fastsættes et maksimumbeløb, inden for hvilket støtte kan ydes – f.eks. abonnement til én avis.

4.1.3. Godtgørelse af udgifter til elektronisk udstyr efter lovens § 8 a

I henhold til lovens § 8 a, 1, pkt., kan kommunalbestyrelsen beslutte, at materiale, som skal være tilgængeligt for eller sendes til et eller flere medlemmer af kommunalbestyrelsen, kun formidles elektronisk.

Hvis kommunalbestyrelsen træffer en sådan beslutning, skal kommunalbestyrelsen enten godtgøre medlemmernes udgifter til det fornødne elektroniske udstyr m.v. eller stille dette udstyr m.v. til rådighed for medlemmerne, jf. lovens § 8 a, 2. pkt. Kommunalbestyrelsen beslutter selv, om den vil dække medlemmernes udgifter til elektronisk udstyr, eller om den vil stille dette til rådighed for medlemmerne. Beslutningen træffes ved almindeligt flertal, og det enkelte medlem har ikke valgfrihed.

Bestemmelsen indeholder ikke nogen fast definition af, hvilket udstyr der er tale om, bl.a. fordi dette ændres som følge af den teknologiske udvikling. Det er op til kommunalbestyrelsen at afgøre, hvilket udstyr der er nødvendigt. Udstyret vil dog i dag normalt omfatte pc med det software, der gør det muligt for medlemmerne at få adgang til og læse dokumenterne, en internetforbindelse samt en printer og papir m.v. bl.a. med henblik på, at materialet kan medbringes til møder. Det fornødne udstyr omfatter også, at kommunalbestyrelsen enten godtgør medlemmernes udgifter til service på udstyr eller stiller sådan service til rådighed for medlemmerne. Endvidere kan der være tale om, at medlemmer, som ikke umiddelbart er i stand til at anvende it, i et omfang, som må anses for nødvendigt i forhold til formålet, skal modtage vejledning og oplæring.

Kommunalbestyrelsen kan vælge at fastsætte standardsatser for godtgørelse af elektronisk udstyr m.v., når blot dette sker under hensyn til de faktiske omkostninger. Sådanne satser kan kun anvendes som grundlag for udbetaling af godtgørelse til medlemmer, der rent faktisk har afholdt udgifter.

En beslutning om at ophæve en ordning med elektronisk formidling af materiale skal ikke nødvendigvis ledsages af en ophævelse af kommunalbestyrelsens beslutning efter lovens § 8 a, 2. pkt. Det skyldes, at kommunalbestyrelsen, uanset om den har truffet beslutning om elektronisk formidling efter bestemmelsens 1. pkt., har mulighed for efter lovens § 16, stk. 11, at godtgøre kommunalbestyrelsesmedlemmernes udgifter til det omhandlede udstyr, eller at stille dette udstyr til rådighed for dem.

4.2. Godtgørelse til borgmestre m.fl.

Borgmestre, magistratsmedlemmer, jf. § 64 i loven, samt formænd for stående udvalg i kommuner, der har en styreform med delt administrativ ledelse, jf. § 64 a i loven, har som udgangspunkt tilsvarende krav på og adgang til udgiftsgodtgørelse som andre kommunalbestyrelsesmedlemmer. Efter § 16, stk. 12, i loven kan de pågældende dog ikke modtage den i lovens § 16, stk. 10, litra c, nævnte godtgørelse af udgifter til pasning af syge nære pårørende. De pågældende har således som anført i bekendtgørelsens § 19, stk. 5, krav på at modtage de godtgørelsestyper, der er nævnt i lovens § 16, stk. 10, litra a og b, dvs. befordringsgodtgørelse, godtgørelse for fravær fra hjemstedet og godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter forbundet med et fysisk handicap, ligesom de pågældende har adgang til efter kommunalbestyrelsens beslutning at modtage anden godtgørelse som nævnt i lovens § 16, stk. 11. De pågældende har endvidere krav på godtgørelse efter lovens § 8 a, 2. pkt.

Kommunalbestyrelsen kan således beslutte at stille fri telefon til rådighed for borgmesteren, så længe brugen af telefonen står i direkte forbindelse med varetagelsen af hvervet som borgmester. Se nærmere afsnit 4.1.2.

Det antages, at bestemmelserne i lovens § 16, stk. 10 og 11, ikke giver adgang til at godtgøre borgmestres, magistratsmedlemmers og de nævnte udvalgsformænds udgifter i forbindelse med fremmøde for at varetage funktionen som administrationsleder. Det afgørende for, om bestemmelserne finder anvendelse, er således, om de aktiviteter, som borgmesteren, magistratsmedlemmet eller de i § 64 a nævnte udvalgsformænd skal udføre den pågældende dag, efter en konkret vurdering anses for omfattet af bestemmelsen i lovens § 16, stk. 1.

Det samme gælder i forhold til en udvalgsformand, der møder op på rådhuset for at drøfte sager med forvaltningen eller i øvrigt tage del i det administrative arbejde. Aktiviteten skal efter en konkret vurdering være omfattet af lovens § 16, stk. 1, for at berettige til udgiftsgodtgørelse i forbindelse med fremmødet.

Det er antaget, at det ligger inden for kommunens driftsmæssige råderum at stille en tjenestebil til rådighed for borgmesteren. Tjenestebilen, der ikke må bruges privat, er en mere generel støtte til borgmesteren, som ydes af kommunen som arbejdsgiver, idet borgmesterhvervet har karakter af fuldtidsbeskæftigelse og ud fra hensynet til en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af kommunens drift. At stille en tjenestebil til rådighed for borgmesteren adskiller sig således markant fra at dække borgmesterens udgifter til befordring. Det er imidlertid antaget, at § 16, stk. 12, i loven ikke er til hinder for, at der af kommunen ydes anden støtte til borgmesteren, når støtten har direkte forbindelse med borgmesterhvervet. Kommunalbestyrelsen må således have mulighed for at yde borgmesteren støtte til alle dele af borgmesterhvervet.

Ministeriet har udtalt, at kørsel mellem hjemmet og regionshuset, også i de tilfælde hvor regionsrådsformanden møder ind som administrationens øverste leder, kan betegnes som tjenestekørsel, når det foregår i en bil med chauffør (Resumédatabasen 12.5.4.). Det samme gælder i forhold til en borgmester.

Det bemærkes, at en tjenestebil ikke anses som ”anden økonomisk ydelse af kommunens kasse”, som borgmesteren i givet fald ikke må modtage, jf. § 19, stk. 5, i bekendtgørelsen og pkt. 5.1.

Ministeriet har udtalt, at tjenestekørsel i forbindelse med en chauffør-ordning for en regionrådsformand ikke generelt kan sidestilles med tjenestekørsel i forbindelse med ministerbiler, hvorfor der ikke generelt kan tages udgangspunkt i reglerne om brug af ministerbiler (Statsministeriets vejledning af 10. juni 2008 om ministerens udgifter) (Resumé-databasen 14.5.4.). Tilsvarende gælder i forhold til en borgmester.

4.3. Godtgørelse til ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer

Efter § 16 a, stk. 6, i loven har ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer, der deltager i de i § 16, stk. 1, litra a-c, nævnte møder m.v., herunder eksempelvis møder i et udvalg nedsat efter lovens § 17, stk. 4, krav på de godtgørelsestyper, der er nævnt i § 16, stk. 10, litra a-c, dvs. befordringsgodtgørelse, godtgørelse for fravær fra hjemstedet, godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter forbundet med et fysisk handicap og godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter til pasning af syge nære pårørende.

I lighed med, hvad der gælder for kommunalbestyrelsesmedlemmer, jf. pkt. 4.1., har kommunalbestyrelsen ikke pligt til at yde godtgørelse til et ikke-kommunalbestyrelsesmedlem i tilfælde, hvor der er betydelig afstand mellem mødestedet og vedkommendes arbejdssted, uddannelsessted eller opholdssted uden for kommunegrænsen.

Kommunalbestyrelsen kan dog – ud over de tilfælde, hvor kommunen har pligt til at yde befordringsgodtgørelse – vælge at udbetale befordringsgodtgørelse til et ikke-kommunalbestyrelsesmedlem i helt særlige tilfælde, hvis kommunen har en saglig interesse i, at en bestemt person varetager et kommunalt hverv uanset afstanden mellem mødestedet og vedkommendes arbejdssted, uddannelsessted eller opholdssted uden for kommunegrænsen.

Herudover har ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer, der deltager i de pågældende møder m.v., efter § 16 a, stk. 6, i loven krav på godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter til børnepasning.

I henhold til § 16 a, stk. 7, i loven kan kommunalbestyrelsen endvidere beslutte at godtgøre ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer, der deltager i aktiviteter omfattet af lovens § 16, stk. 1, litra d-g, de tilsvarende udgifter.

Kommunalbestyrelsen kan efter § 16 a, stk. 7, i loven yderligere beslutte at godtgøre ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer andre udgifter, som de pågældende har afholdt i forbindelse med varetagelsen af kommunale hverv, eller beslutte at yde anden støtte i den forbindelse.

4.4. Ophør af godtgørelse

Der kan som det klare udgangspunkt ikke ydes godtgørelse eller anden støtte til et kommunalbestyrelsesmedlem eller borgmester, som midlertidigt er blevet helt fritaget for sin mødepligt, og hvor der er indkaldt stedfortræder, jf. lovens § 15, stk. 2. Tilsvarende vil et kommunalbestyrelsesmedlem, der har lovligt forfaldt til enkelte møder m.v. omfattet af lovens § 16, stk. 1, efter en konkret vurdering ikke anses for at være berettiget til godtgørelse eller støtte, jf. lovens § 16, stk. 11, 2. pkt., hvis godtgørelsen eller støtten er målrettet den type møde, medlemmet har forfaldt til.

Ministeriet har udtalt, at det henset til en borgmesters helt særlige funktion i kommunen som øverste daglige leder af forvaltningen, dog ikke helt kan udelukkes, at kommunen kan have et sagligt behov for, at borgmesteren – også i situationer, hvor betingelserne for stedfortræderindkaldelse er opfyldt, f.eks.

under en barsel – varetager visse afgrænsede aktiviteter i tilknytning til det ”hvilende” borgmesterhverv, og at betingelserne for, at kommunen kan yde udgiftsgodtgørelse eller støtte efter lovens § 16, stk. 11, 2. pkt., derfor kan anses for opfyldt.

Kapitel 5. Vederlag og pension til borgmestre m.fl.

5.1. Vederlag

Reglerne om vederlag til borgmestre er fastsat i § 19 i bekendtgørelsen. Omfattet af borgmesterbegrebet er formanden for kommunalbestyrelsen, magistratsmedlemmer, jf. § 64 i loven, samt formænd for stående udvalg i kommuner, der har en styreform med delt administrativ ledelse, jf. § 64 a i loven.

Borgmestre oppebærer et årligt vederlag, der er fastlagt efter indbyggertallet i kommunen, jf. bilag 1 i bekendtgørelsen. Vederlag reguleres én gang årligt pr. 1. april med en reguleringsprocent, der beregnes på baggrund af lønudviklingen på det offentlige arbejdsmarked. Finansministeren fastsætter årligt reguleringsprocenten, jf. § 19, stk. 2, som offentliggøres på Moderniseringsstyrelsens hjemmeside. Beløbene i bekendtgørelsens bilag 1 er angivet som grundbeløb pr. 1. april 2016.

Ved en kommunes indbyggertal forstås kommunens indbyggertal pr. 1. juli i det foregående år i henhold til den af Danmarks Statistik offentliggjorte opgørelse over befolkningen i de enkelte kommuner, jf. § 33, stk. 1, i bekendtgørelsen. Falder indbyggertallet i kommunen, oppebærer borgmesteren dog sit hidtidige vederlag indtil udløbet af kommunalbestyrelsens funktionsperiode, jf. § 33, stk. 2, i bekendtgørelsen.

Den, der modtager vederlag som borgmester, kan ikke samtidig oppebære anden økonomisk ydelse af kommunens kasse for bestridelse af et kommunalt hverv, jf. § 19, stk. 5, i bekendtgørelsen. Borgmesteren har dog krav på godtgørelse efter lovens § 8 a, 2. pkt. og § 16, stk. 10, litra a og b, ligesom kommunalbestyrelsen kan beslutte at yde godtgørelse efter lovens § 16, stk. 11, jf. lovens § 16, stk. 12. Der henvises dog for så vidt angår godtgørelse af udgifter til kapitel 4, pkt. 4.2.

Ministeriet har udtalt, at pension efter en tjenstemandsstilling i en kommune ikke er omfattet af bekendtgørelsens § 19, stk. 5, da pensionen ikke udbetales for et hverv, borgmesteren bestrider, men er en rettighed, borgmesteren har optjent på grundlag af varetagelsen af en tidligere stilling i kommunen.

En borgmester, der tillige er formand for eller medlem af en havnebestyrelse, kan tillige oppebære vederlag for dette hverv, da vederlaget i medfør af § 8 i bekendtgørelse nr. 625 af 30. juni 2003 om vederlag m.v. til medlemmer af kommunale selvstyrehavnes bestyrelser afholdes af havnekassen og ikke kommunekassen.

Ministeriet har udtalt, at en kommune lovligt kan afholde udgifter til en borgmesters deltagelse i kurser m.v., som har til formål at understøtte og udvikle vedkommendes kompetencer i relation til de opgaver, som den pågældende varetager i forbindelse med hvervet som borgmester, herunder dennes kompetencer som leder.

Borgmesteren skal vederlægges fra og med den dag, hvor vedkommende tiltræder som borgmester. Det følger af bekendtgørelsens §§ 19, stk. 6, og 30, stk. 4 (forudsætningsvis).

Kommunalbestyrelsen har pligt til at udbetale vederlaget til borgmesteren, og borgmesteren har pligt til at modtage vederlaget, jf. bekendtgørelsens § 32.

5.2. Funktionsvederlag som fungerende borgmester

Reglerne om vederlag til en fungerende borgmester er fastsat i § 34, stk. 3-6, i loven og § 19, stk. 3-5, i bekendtgørelsen.

Et kommunalbestyrelsesmedlem, der er udpeget til at fungere som borgmester, jf. § 15, stk. 5, i loven, oppebærer i funktionsperioden et vederlag svarende til borgmesterens, jf. § 34, stk. 3, i loven og § 19, stk. 3, i bekendtgørelsen. Det er en betingelse for, at kommunalbestyrelsen kan udpege en fungerende borgmester, at borgmesterens stedfortræder er indkaldt som følge af borgmesterens fravær på mindst en måned, jf. lovens § 15, stk. 2, og at fraværet forventes at have en varighed på mindst 2 måneder, jf. lovens § 15, stk. 5. Et tilsvarende vederlag oppebæres af det medlem, der under tilsvarende betingelser er udpeget til at fungere som magistratsmedlem, jf. § 34, stk. 3, i loven og § 19, stk. 3, i bekendtgørelsen. Et medlem af et stående udvalg, der i en kommune med delt administrativ ledelse er udpeget til at fungere som udvalgsformand, jf. § 64 a, stk. 4, i loven, oppebærer ligeledes i funktionsperioden et vederlag svarende til borgmesterens, jf. § 34, stk. 3, i loven og § 19, stk. 3, i bekendtgørelsen. Det er en betingelse for at udpege en fungerende udvalgsformand i en kommune med delt administrativ ledelse, at udvalgsformanden har forfald i mindst 1 måned, jf. lovens § 64 a, stk. 4.

Et kommunalbestyrelsesmedlem, der i medfør af lovens § 66 b, stk. 3, er udpeget til at fungere som borgmester, magistratsmedlem eller udvalgsformand i en kommune med delt administrativ ledelse i tilfælde af borgmesterens, magistratsmedlemmets eller udvalgsformandens suspension, oppebærer ligeledes i funktionsperioden et vederlag svarende til borgmesterens, jf. § 34, stk. 3, i loven og § 19, stk. 3, i bekendtgørelsen.

Kommunalbestyrelsen har pligt til at yde disse vederlag.

Efter kommunalbestyrelsens bestemmelse kan der endvidere i henhold til lovens § 34, stk. 4, ydes vederlag til et medlem, som uden for de ovennævnte tilfælde varetager opgaver, der påhviler kommunalbestyrelsens formand, herunder opgaver, der er overladt medlemmet efter lovens § 66, stk. 1.

Forarbejderne til lovens § 34, stk. 4, forudsætter, at bestemmelsen yderst sjældent kommer i anvendelse. Kommunalbestyrelsens beslutning om ydelse af vederlag efter bestemmelsen, skal træffes på grundlag af de konkrete forhold. Beslutning må derfor træffes fra gang til gang, f.eks. for en bestemt periode eller for bestemte hverv. Der kan ikke vedtages en generel ordning om vederlæggelse, f.eks. om nærmere angivet vederlag til næstformanden hver gang, denne varetager borgmesterens opgaver.

I tilfælde, hvor en næstformand eller et andet medlem af kommunalbestyrelsen uden for de i bekendtgørelsens § 19, stk. 3, og lovens § 34, stk. 3, nævnte tilfælde fungerer i borgmesterens fravær, kan der således kun ydes funktionsvederlag, når kommunalbestyrelsen træffer konkret beslutning herom, jf. lovens § 34, stk. 4.

Størrelsen af vederlaget efter lovens § 34, stk. 4, må fastsættes af kommunalbestyrelsen efter en konkret vurdering. I vurderingsgrundlaget kan indgå arbejdsbyrdens omfang og varighed, herunder hvorvidt borg-

mesterens fravær nødvendiggør, at den fungerende borgmester varetager alle borgmesterfunktioner. Der kan endvidere tages hensyn til den vederlæggelse, som vedkommende i forvejen modtager fra kommunen. Vederlaget efter § 34, stk. 4, skal således ikke nødvendigvis modsvare borgmestervederlaget.

Såfremt en næstformand, der er vederlagt efter §§ 12 og 13 i bekendtgørelsen, fungerer som borgmester, kan vedkommende kun modtage funktionsvederlag for den funktionsperiode, der ligger ud over 5 uger i et regnskabsår, jf. § 15, stk. 5, og § 34, stk. 5, i loven og § 19, stk. 4, i bekendtgørelsen. Forarbejderne til loven forudsætter, at næstformanden skal være forpligtet til – uden yderligere vederlag – at vikariere for formanden i indtil 5 uger pr. år. De 5 uger kan være sammensat af flere kortere perioder.

Ministeriet har udtalt, at der ikke er hjemmel til at yde eftervederlag til en næstformand for kommunalbestyrelsen for den periode, hvor vedkommende måtte have varetaget opgaver, som påhviler kommunalbestyrelsens formand.

Det bemærkes endvidere, at der i lovens § 34, stk. 6, er fastsat en begrænsning for vederlagets størrelse, idet det funktionsvederlag, som en næstformand eller et medlem af kommunalbestyrelsen måtte modtage efter lovens 34, stk. 2-4, sammen med de øvrige vederlag m.v., som den pågældende modtager fra kommunens kasse, inden for et regnskabsår ikke kan overstige borgmestervederlaget.

5.3. Eftervederlag

Efter seneste bekendtgørelse har den hidtidige efterlønsordning, nu fået betegnelsen ”eftervederlag” og fremgår af bekendtgørelsens § 20. Der er alene tale om sproglig præcisering.

Formålet med eftervederlagsordningen for fratrådte borgmestre er som hidtil bl.a. – i en overgangsperiode – at give de pågældende en bedre mulighed for at indrette sig økonomisk efter deres fratræden og den deraf følgende indtægtsnedgang, inden de eventuelt på ny indtræder på arbejdsmarkedet. Det er således ikke sikkert, at den fratrådte borgmester umiddelbart kan genoptage sit tidligere erhverv ved borgmesterhvervets ophør. Eventuelle økonomiske problemer i den anledning modvirkes af eftervederlagsordningen. Det bemærkes endvidere, at eftervederlagets størrelse afhænger af, hvor længe den pågældende har stået uden for det almindelige arbejdsmarked som følge af varetagelsen af hvervet som borgmester.

Eftervederlagsordningen for fratrådte borgmestre er en særlig ordning, der – i lyset af ovennævnte formål med ordningen – ikke er afhængig af, at borgmesteren har opnået en bestemt alder på tidspunktet for udbetalingen.

Eftervederlagsordningen gælder også for fratrådte magistratsmedlemmer og formænd for stående udvalg i kommuner med en styreform med delt administrativ ledelse, der er omfattet af borgmesterbegrebet, jf. pkt. 5.1.

Eftervederlaget ydes til enhver fratrådt borgmester, uanset årsagen til fratrædelsen, jf. dog nedenfor om § 20, stk. 4. Eftervederlag ydes således til en borgmester, der efter sin funktionsperiode ikke genvælges som borgmester, eller til en borgmester, som kommunalbestyrelsen midt i funktionsperioden fritager for hvervet for resten af funktionsperioden, jf. § 7, stk. 2, i loven. Eftervederlag ydes også til en borgmester, der afsættes efter §§ 66 a og 66 c i loven. Hvis der i medfør af § 66 c, stk. 7, efterfølgende træffes afgørelse om, at kommunalbestyrelsens beslutning om afsættelse af borgmesteren efter § 66 c, stk. 1,

ikke har været lovlig, skal der ske tilbagebetaling af eventuelt eftervederlag, som måtte være udbetalt til borgmesteren efter kommunalbestyrelsens beslutning om afsættelse. Suspenderes en borgmester efter lovens § 66 b ydes der derimod ikke eftervederlag. Det skyldes, at der ikke er tale om en endelig fratrædelse af hvervet.

Eftervederlag til en borgmester ydes således, jf. bekendtgørelsens § 20, stk. 1, med et beløb, der for hvert påbegyndt hele år, borgmesterens seneste sammenhængende funktionstid har været, svarer til 1 ½ gange det sidst ydede månedlige vederlag, dog sammenlagt højst 12 gange det sidst ydede månedlige vederlag. Der kan således maksimalt ydes eftervederlag svarende til en funktionstid på 8 år.

Ved udtrykket ”hvert påbegyndt hele år” forstås, at funktionstiden skal have været et helt år (dvs. 365 dage), inden et nyt år påbegyndes. Eksempelvis skal eftervederlaget til en borgmester, der er tiltrådt den 1. februar 2018, og som fratræder den 31. december 2024, beregnes på grundlag af en funktionstid på 7 påbegyndte hele år. Borgmesteren har således den 1. februar 2024 haft en funktionsperiode på 6 hele år. Herefter påbegyndes et nyt helt år, som skal regnes med, uanset at funktionstiden ophører, inden der er gået et helt år.

I den sammenhængende funktionstid medregnes, jf. bekendtgørelsens § 20, stk. 2, foruden funktionstid som borgmester, funktionstid som magistratsmedlem, som udvalgsformand i en kommune med delt administrativ ledelse og som regionsrådsformand. Bestemmelsen indebærer, at der ikke ydes eftervederlag separat for de enkelte hverv, når f.eks. en borgmester umiddelbart efter varetagelsen af dette hverv fortsætter som regionsrådsformand. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med bestemmelsen i bekendtgørelsens § 20, stk. 4, hvorefter der bl.a. ikke ydes eftervederlag, hvis en fratrådt borgmester (herunder magistratsmedlem eller formand for et stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse) senere tiltræder som regionsrådsformand eller på ny tiltræder som borgmester (herunder som magistratsmedlem eller som formand for et stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse).

I funktionstiden medregnes endvidere en eventuel periode, hvor den pågældende borgmester har været suspenderet, men senere er genindtrådt, jf. lovens § 66 b, hvorfor suspension ikke får betydning for retten til eftervederlag, der beregnes med udgangspunkt i vedkommendes funktionstid på fratrædelsestidspunktet.

Det er kommunen, hvori den pågældende sidst er i funktion, der skal beregne, udbetale og afholde den samlede udgift til eftervederlag, uanset om der i den pågældende borgmesters sammenhængende funktionstid indgår en periode som f.eks. magistratsmedlem, udvalgsformand i en kommune med delt administrativ ledelse eller regionsrådsformand.

Eftervederlaget udbetales i henhold til reglerne i § 20, stk. 3, i bekendtgørelsen. Eksempelvis modtager en borgmester, der går af den 31. december 2024 med 8 års anciennitet eller mere, 6 måneders eftervederlag som et engangsbetalt beløb den 1. januar 2025, og herefter 6 måneders eftervederlag, der udbetales månedsvis, første gang den 1. februar 2025 og sidste gang den 1. juli 2025. Såfremt den pågældende på dette tidspunkt har nået folkepensionsalderen i henhold til § 1 a i lov om arbejdsløshedsforsikring, kan pensionen herefter påbegyndes udbetalt den 1. august 2025, jf. § 24, stk. 1.

Eftervederlaget ydes til den fratrådte borgmester og bortfalder ved borgmesterens død. Hvis en borgmester dør midt i måneden, inden det næste eftervederlagsbidrag forfalder, skal der ikke udbetales yderligere eftervederlag.

Ministeriet har udtalt, at der ikke gælder nogen begrænsning i forhold til, hvor mange gange en borgmester kan modtage eftervederlag, og at der ikke er hjemmel til at modregne et allerede udbetalt eftervederlag i et senere optjent eftervederlag. Dette ville stride mod formålet med eftervederlagsordningen, der netop skal fungere som en økonomisk overgangsordning.

Der ydes ikke eftervederlag, hvis en fratrådt borgmester (herunder magistratsmedlem eller formand for et stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse) enten umiddelbart eller i løbet af eftervederlagsperioden tiltræder som medlem af Folketinget, minister, regionsrådsformand eller på ny tiltræder som borgmester (herunder magistratsmedlem eller formand for et stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse), jf. bekendtgørelsens § 20, stk. 4.

Ministeriet har udtalt, at en borgmesters ret til udbetaling af eftervederlag ikke berøres af vedkommendes fortsatte modtagelse af vederlag for medlemskab af kommunalbestyrelsen, herunder eventuelle udvalgs- og udvalgsformandsvederlag, ligesom at de pågældende vederlag ikke berøres af eftervederlaget. Derimod kan der ikke ydes eftervederlag, hvis en fratrådt borgmester på ny tiltræder som borgmester, jf. § 20, stk. 4, i bekendtgørelsen omtalt ovenfor.

Der kan ikke ydes eftervederlag og pension samtidig, jf. bekendtgørelsens § 24, stk. 1.

Eftervederlaget til en fratrådt borgmester er ikke et pligtmæssigt vederlag omfattet af § 32 i bekendtgørelsen. Som konsekvens heraf kan en fratrådt borgmester frasige sig eftervederlaget eller dele heraf.

5.4. Egenpension

5.4.1. Betingelserne for egenpension

Reglerne om egenpension til borgmestre er fastsat i bekendtgørelsens §§ 21-24. Borgmestre er i lighed med regionsrådsformænd, folketingsmedlemmer og ministre – når betingelserne for pensionens udbetaling er opfyldt, jf. pkt. 5.4.3. – berettigede til egenpension efter 1 års funktionstid, jf. bekendtgørelsens § 22, stk. 1.

1. Reglerne om egenpension blev i 2009 ændret ved bekendtgørelse nr. 819 af 27. august 2009, således at pensionsudbetalingstidspunktet for borgmestre blev ændret fra 60 år til i stedet at følge den efterlønsalder, som gælder efter § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Tilsvarende blev reglerne om det tillæg, som tidligere blev ydet indtil det 65. år, ændret således, at det blev ydet, indtil den fratrådte borgmester havde nået folkepensionsalderen i henhold til § 1 a i lov om social pension.

Ændringerne var en følge af Velfærdsaftalen fra 2006 og udmøntningen heraf, der indebærer, at efterlønsalderen gradvist blev forhøjet fra 60 til 62 år, mens folkepensionsalderen gradvist blev hævet fra 65 til 67 år. Med den ændrede affattelse af vederlagsbekendtgørelsen fulgte borgmestres pensionsudbetalingstidspunkt og tidspunktet for udbetaling af tillæg fremover automatisk den til enhver tid gældende efterlønsalder henholdsvis folkepensionsalder i samfundet i øvrigt.

Ændringerne af pensionsudbetalingstidspunkt og tidspunktet for udbetaling af tillæg havde alene virkning for udbetaling af egenpension vedrørende en funktionstid som borgmester fra og med den 1. juli 2009.

2. Reglerne om egenpension blev endvidere ændret ved bekendtgørelse nr. 1530 af 9. december 2016, således, at pensionsudbetalingstidspunktet for borgmestre blev ændret fra at følge den efterlønsalder, som gælder efter § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., jf. afsnittet ovenfor, til at følge folkepensionsalderen efter § 1 a i lov om social pension, jf. bekendtgørelsens § 24, stk. 1.

Ændringerne har alene virkning for udbetaling af egenpension vedrørende en funktionstid som borgmester fra og med den 1. januar 2017, jf. bekendtgørelsens § 34, stk. 3.

Ændringerne var en følge af stemmeaftalerne af 9. maj og 3. oktober 2016 om ændring af politikeres vederlæggelse. Med den ændrede affattelse af bekendtgørelsen følger borgmestres pensionsudbetalings-tidspunkt i lighed med regionsrådsformænds, folketingsmedlemmers og ministres fremover automatisk den til enhver tid gældende folkepensionsalder i samfundet i øvrigt.

For udbetaling af egenpension for funktionstid som borgmester indtil den 1. juli 2009 finder de tidligere aldersgrænser anvendelse. Det betyder, at en borgmester kan have ret til udbetaling af en del af sin pension, beregnet på grundlag af den funktionstid, der har ligget før 1. juli 2009, fra vedkommende fylder 60 år, mens den del af pensionen der vedrører funktionstid efter 1. juli 2009 og indtil den 1. januar 2017, først kommer til udbetaling fra det tidspunkt, hvor borgmesteren når den efterlønsalder, som gælder efter § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Den del af pensionen, der vedrører funktionstid, der ligger fra og med den 1. januar 2017, kommer først til udbetaling fra det tidspunkt, hvor borgmesteren når den folkepensionsalder, som gælder efter § 1 a i lov om social pension, jf. bekendtgørelsens § 24, stk. 1.

En forhenværende borgmester kan vælge at få pension, der vedrører funktionstid, der ligger fra og med den 1. januar 2017 udbetalt før folkepensionsalderen, dog tidligst fra pensionsudbetalingsalderen, mod et førtidspensionsfradrag efter de regler som gælder for tjenestemænd i staten, jf. bekendtgørelsens § 24, stk. 3, 1. pkt. Pensionsudbetalingsalderen er fastlagt i pensionsbeskatningsloven (lovbekendtgørelse nr. 1088 af 3. september 2015 med senere ændringer).

Førtidspensionsfradraget skal beregnes efter reglerne om førtidspensionsfradrag som angivet i pkt. 3.2.1. i cirkulære nr. 9159 af 26. marts 2015 om førtidspensionsfradrag. Se hertil afsnit 2.5. i de almindelige bemærkninger og de specielle bemærkninger til § 1, nr. 12, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 100 som fremsat om ændring af lov om vederlag og pension m.v. for ministre (Ændring af ministres vederlæggelse og pensionsforhold som opfølgning på Vederlagskommissionens anbefalinger m.v.).

En forhenværende borgmester, som tillige har optjent ret til pension for funktionstid, der ligger forud for den 1. januar 2017, og som derfor skal udbetales henholdsvis fra vedkommende fylder 60 år og fra vedkommende når den efterlønsalder, som gælder efter § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. kan også vælge at få den del af pensionen, der vedrører funktionstid, der ligger fra og med den 1. januar 2017 udbetalt før folkepensionsalderen, dog tidligst fra pensionsudbetalingsalderen, mod et førtidspensionsfradrag efter de regler, som gælder for tjenestemænd i staten, jf. bekendtgørelsens § 24, stk. 3, 2. pkt.

I dette tilfælde beregnes førtidspensionsfradraget også efter reglerne om førtidspensionsfradrag som angivet i pkt. 3.2.1. i cirkulære nr. 9159 af 26. marts 2015 om førtidspensionsfradrag. Førtidspensionsfra-

draget beregnes af den *samlede* pension fra det første udbetalingstidspunkt. Fradraget beregnes således *ikke alene* på baggrund af den pension, der vedrører funktionstid, der ligger fra og med den 1. januar 2017.

Det er en forudsætning for, at en forhenværende borgmester er omfattet af reglen om førtidspensionering, at vedkommende i perioden fra og med den 1. januar 2017 rent faktisk har opnået en højere pensionsalder, end vedkommende ellers var berettiget til, jf. bekendtgørelsens § 22, stk. 3.

Overgangsreglerne er nærmere behandlet nedenfor i pkt. 7.

5.4.2. Funktionstid

I funktionstiden medregnes den tid, hvori den pågældende efter valg har varetaget hvervet som borgmester. Endvidere medregnes funktionstid som amtsborgmester, formand for et sammenlægningsudvalg, formand for et forberedelsesudvalg, regionsrådsformand, magistratsmedlem og udvalgsformand i en kommune med delt administrativ ledelse. Endelig medregnes også de perioder, hvori den pågældende har fungeret som borgmester, magistratsmedlem eller formand for et stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse, jf. lovens § 7, stk. 3, § 15, stk. 5, § 64 a, stk. 4, § 66 a, stk. 4, § 66 b, stk. 3 og 4, eller § 66 c, stk. 5. Funktionsperioderne skal i givet fald sammenlægges. Der stilles ikke som ved eftervederlag krav om, at funktionstiden skal være sammenhængende. Der henvises i det hele til § 22, stk. 2, 1.-4. pkt., i bekendtgørelsen.

I 2006 var der mulighed for at varetage flere af de nævnte hverv samtidig, f.eks. hvervet som borgmester og formand for et sammenlægningsudvalg. Ved samtidig funktionstid i 2006 medregnes alene funktions-tid i det ene hverv ved beregningen af egenpension, jf. bekendtgørelsens § 22, stk. 2, 5. pkt. Funktionstid i 2006 indgår således ikke med ekstra vægt i beregningen af egenpensionen, uanset om vedkommende borgmester i 2006 har varetaget flere hverv samtidig.

Det fremgår endvidere udtrykkeligt af bekendtgørelsens § 22, stk. 2, 6. pkt., at i tilfælde, hvor det ene af de hverv, der varetages samtidig, er hvervet som formand for et sammenlægningsudvalg eller formand for et forberedelsesudvalg, medregnes alene funktionstiden i dette hverv. Dette har betydning for den senere fordeling af udgiften til den pågældendes egenpension mellem de myndigheder, hvor den pågældende har varetaget borgmesterhvervet, jf. bekendtgørelsens § 23, stk. 3.

Det er i bekendtgørelsens § 22, stk. 3, angivet, hvordan borgmesterens pensionsalder, jf. pkt. 5.4.3., beregnes efter funktionstiden. Omregningstabellen i bilag 3, jf. § 22, stk. 3, skal forstås således, at en funktionstid på præcis 2 år og en længere funktionstid indtil 4 år omregnes til en pensionsalder på 8 år, en funktionstid på præcis 4 år og en længere funktionstid indtil 6 år omregnes til en pensionsalder på 12 år. Eksempelvis udgør en hel valgperiode præcis 4 år, som omregnes til en pensionsalder på 12 år. To hele valgperioder udgør præcis 8 år, som omregnes til en pensionsalder på 20 år.

Hvis en borgmester i løbet af det første år af sin funktionstid fratræder på grund af sygdom eller afgår ved døden, følger det af § 22, stk. 4, i bekendtgørelsen, at hele det kalenderår, i hvilket fratræden eller dødsfaldet sker, medregnes i funktionstiden. Bestemmelsens formål er at modvirke situationer, hvor sygdom eller dødsfald indebærer, at der slet ikke opnås ret til egenpension eller ægtefællepension. Der er ikke som tidligere adgang til at medregne hele valgperioden i funktionstiden.

5.4.3. Beregning

Egenpensionen for en borgmester svarer efter bekendtgørelsens § 21 til den til enhver tid gældende egenpension til en tjenestemand i staten, der er indplaceret i den lønramme borgmesteren som angivet i bilag 2 til bekendtgørelsen er indplaceret i, og har den samme pensionsalder. Egenpensionen ydes med de undtagelser, der følger af bekendtgørelsen, jf. nedenfor, efter de regler, der gælder for egenpension m.v. til tjenestemænd i henhold til lov om tjenestemandspension (lovbekendtgørelse nr. 510 af 18. maj 2017).

For egenpension for funktionstid fra og med den 1. juli 2009 indtil den 1. januar 2017 gælder visse undtagelser fra de regler, der gælder for egenpension m.v. til tjenestemænd i henhold til lov om tjenestemandspension:

Borgmestre, der har ret til egenpension for funktionstid fra og med den 1. juli 2009 indtil den 1. januar 2017 - har efterlønsalderen, jf. § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. som udbetalingstidspunkt, jf. pkt. 5.4.4., og der sker ikke nedsættelse af borgmesterspensionen, fordi den udbetales før folkepensionsalderen, som der ville ske ved førtidspensionering af en tjenestemand, jf. § 6, stk. 6, i lov om tjenestemandspension, der ikke anvendes på borgmesterens egenpension, jf. i det hele bekendtgørelsens § 24, stk. 3.

For egenpension optjent på baggrund af funktionstid indtil den 1. juli 2009 gælder en tilsvarende undtagelse.

Egenpensionen til en borgmester beregnes efter det sidst ydede borgmestervederlag til den pågældende, jf. bekendtgørelsens § 23, stk. 1. I de tilfælde, hvor en borgmester tidligere har varetaget de i § 22, stk. 2, nævnte hverv (dvs. hvervet som borgmester, amtsborgmester, formand for et forberedelsesudvalg, formand for et sammenlægningsudvalg, magistratsmedlem eller udvalgsformand i en kommune med delt administrativ ledelse), beregnes egenpensionen efter det sidst ydede vederlag for det højst indplacerede hverv, jf. bekendtgørelsens § 23, stk. 2.

5.4.4. Udbetaling

Egenpensionen til en borgmester(eller et magistratsmedlem eller en formand for et stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse) med den fornødne funktionstid udbetales den 1. i måneden efter den sidste udbetaling af eftervederlag, såfremt borgmesteren på dette tidspunkt har nået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, jf. bekendtgørelsens § 24, stk. 1. Der kan således ikke ydes eftervederlag og pension samtidig.

Såfremt en borgmester ved eftervederlagets ophør ikke har nået folkepensionsalderen, udbetales egenpensionen til den pågældende den 1. i måneden efter, at den pågældende har opnået folkepensionsalderen, jf. bekendtgørelsens § 24, stk. 2, 1. pkt. Såfremt den pågældende får tilkendt førtidspension som følge af nedsat arbejdsevne, udbetales pensionen dog fra samme tidspunkt som førtidspensionen, jf. bekendtgørelsens § 24, stk. 2, 2. pkt.

For udbetaling af egenpension for funktionstid som borgmester i perioden fra og med den 1. juli 2009 indtil den 1. januar 2017, jf. § 22, stk. 2, finder § 24 om udbetalingstidspunktet for egenpension i bekendtgørelse nr. 793 af 25. juni 2014 fortsat anvendelse. Egenpensionen for funktionstid i denne periode

udbetales således den 1. i måneden efter den sidste udbetaling af eftervederlag, såfremt borgmesteren på dette tidspunkt har nået efterlønsalderen, jf. § 74 a i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

For udbetaling af egenpension for funktionstid som borgmester indtil den 1. juli 2009, jf. § 22, stk. 2, finder § 24 om udbetalingstidspunktet for egenpension i bekendtgørelse nr. 1461 af 19. december 2005 fortsat anvendelse, jf. bekendtgørelsens § 34, stk. 3. Egenpensionen for funktionstid i denne periode udbetales således den 1. i måneden efter den sidste udbetaling af eftervederlag, såfremt borgmesteren på dette tidspunkt er fyldt 60 år.

Hvis et medlem, der oppebærer egenpension som tidligere borgmester, amtsborgmester, magistratsmedlem, formand for et stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse eller regionsrådsformand, vælges som borgmester henholdsvis regionsrådsformand, bortfalder pensionsudbetalingerne, indtil den pågældende fratræder hvervet, jf. bekendtgørelsens § 19, stk. 7, henholdsvis § 15, stk. 7, i bekendtgørelse nr. 1770 af 27. december 2018 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af regionale hverv. En borgmester kan således ikke modtage borgmestervederlag eller regionsrådsformandsvederlag og egenpension på samme tid.

Ministeriet har udtalt, at en borgmesters ret til udbetaling af egenpension ikke berøres af vedkommendes fortsatte modtagelse af vederlag for medlemskab af kommunalbestyrelsen, herunder eventuelle udvalgs- og udvalgsformandsvederlag, ligesom de pågældende vederlag ikke berøres af pensionen.

5.4.5. Udgiftsfordeling

I de tilfælde, hvor en borgmester (eller et magistratsmedlem eller en formand for et stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse) tidligere for en anden myndighed har varetaget hvervet som borgmester (eller et magistratsmedlem eller en formand for et stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse), fordeles udgiften til den pågældendes egenpension mellem de pågældende myndigheder i forhold til borgmesterens funktionstid og uden hensyntagen til borgmesterens vederlagsmæssige indplacering. Udgiftsberegningen og udbetalingen forestås af den kommune, hvor den pågældende borgmester sidst har været i funktion, jf. i det hele bekendtgørelsens § 23, stk. 3.

Hvis der er tale om en borgmester, der tidligere har været borgmester i en kommune, som siden 1. januar 2007 er indgået i en ny kommune, overtager den nye kommune den del af udgifterne til den pågældende borgmesters egenpension, som før 1. januar 2007 påhvilede den kommune, der indgår i den nye kommune, jf. § 36 i lov nr. 540 af 24. juni 2005 om revision af den kommunale inddeling med senere ændringer.

I tilfælde, hvor en borgmester tidligere har været borgmester i en kommune, som pr. 1. januar 2007 er delt mellem to eller flere nye kommuner, vil den af de nye kommuner, der har overtaget den største andel af den delte kommunes nettoformue, overtage forpligtelsen til at betale den del af udgifterne til den pågældende borgmesters egenpension, som før 1. januar 2007 påhvilede den delte kommune, jf. § 13, stk. 2, jf. § 13, stk. 1, nr. 3, i bekendtgørelse nr. 868 af 16. september 2005 om deling af kommuner.

Hvis der er tale om en borgmester, der tidligere har været amtsborgmester, følger det af reglerne i §§ 3 og 4 i bekendtgørelse nr. 965 af 14. oktober 2005 om tjenestemandspensionsforpligtelser i forbindelse med kommunalreformen, at staten refunderer kommunen den del af pensionsudgifterne, som før den 1. januar 2007 påhvilede amtskommunen, jf. også § 13 i den nævnte bekendtgørelse. Staten refunderer dog

efter bekendtgørelsens § 4, stk. 1, ikke pensionsudgifter vedrørende eventuelle pensionsforpligtelser, der er forsikringsmæssigt afdækkede.

5.4.6. Andet

Den hidtidige bestemmelse i § 25 i bekendtgørelse nr. 584 af 9. juli 2002 om understøttelse til tidligere borgmestre, der ikke har opnået ret til egenpension, er ikke videreført efter ændringen af pensionssystemet i forbindelse med kommunalreformen. Adgangen til understøttelse eksisterer imidlertid efter omstændighederne stadig for borgmestre i en kommune eller amtskommune, der er fratrådt hvervet inden den 1. januar 2007 uden at opnå ret til ydelse af egenpension, jf. overgangsbestemmelsen i § 35 i bekendtgørelsen. Der henvises til kapitel 7, pkt. 7.2.

Bekendtgørelsens regler regulerer udtømmende, i hvilket omfang en kommune kan medvirke til at udbetale pension til en tidligere borgmester, herunder administrere en pensionsordning for en nuværende borgmester.

Ministeriet har i anledning af en konkret henvendelse udtalt, at en kommune ikke lovligt kan tegne og administrere en ratepension/kapitalpensionsordning til fordel for borgmesteren, uanset at ydelserne på ordningen skal udredes af borgmesterens vederlag.

5.5. Ægtefællepension

Ægtefællen efter en borgmester eller en tidligere borgmester er efter bekendtgørelsens § 25, stk. 1, berettiget til ægtefællepension, såfremt den afdøde borgmester har opnået en funktionstid på mindst 1 år. Beregningen af den afdøde borgmesters funktionstid sker efter reglerne i bekendtgørelsens § 22, jf. pkt. 5.4.2. Pensionsordningen gælder også for magistratsmedlemmer og udvalgsformænd i kommuner med delt administrativ ledelse, jf. bekendtgørelsens § 25, stk. 7.

Det er efter bekendtgørelsens § 25, stk. 2, en betingelse for, at en ægtefælle efter en borgmester eller en tidligere borgmester opnår ret til ægtefællepension, at ægteskabet blev indgået, før den afdøde borgmester var fyldt 65 år, før egenpensionen til den afdøde borgmester var påbegyndt udbetalt og mindst 3 måneder inden dødsfaldet.

Ægteskaber, der er indgået, efter at en borgmester er fratrådt hvervet, giver således ikke ret til ægtefællepension, hvis udbetalingen af egenpensionen til den afdøde borgmester på tidspunktet for ægteskabets indgåelse var påbegyndt. Derimod vil et ægteskab, der er indgået i den periode, hvor en fratrådt borgmester oppebærer eftervederlag efter § 20 i bekendtgørelsen, berettige til ægtefællepension, så længe borgmesteren ikke er fyldt 65 år.

Kravet om, at ægteskabet er indgået, før egenpensionen til den afdøde borgmester er påbegyndt udbetalt, gælder ikke for personer, der havde indgået ægteskab inden den 1. januar 2000, jf. bekendtgørelsens § 25, stk. 3.

Kravet om, at ægteskabet er indgået mindst 3 måneder inden dødsfaldet, gælder ikke, hvis dødsfaldet skyldes et ulykkestilfælde eller en akut infektionssygdom indtruffet efter ægteskabets indgåelse, jf. bekendtgørelsens § 25, stk. 4.

Ægtefællepensionen ydes på grundlag af borgmesterens egenpension og efter de regler, der i øvrigt gælder for ægtefællepension i §§ 12 og 13 i lov om tjenestemandspension. § 12, stk. 3, 1. pkt., i lov om tjenestemandspension, hvorefter ægtefællepension beregnes efter den af tjenestemanden optjente pensionsalder, dog mindst efter 15 års pensionsalder, finder imidlertid ikke anvendelse. Ægtefællepensionen efter en afdød borgmester beregnes således efter den af borgmesteren optjente pensionsalder, uanset at pensionsalderen ved en funktionstid på indtil 6 år som borgmester efter bekendtgørelsens § 22, stk. 3, ikke overstiger 15 års pensionsalder. Der henvises i det hele til bekendtgørelsens § 25, stk. 5.

Ministeriet har udtalt, at reglerne om ægtefællepension følger reglerne, herunder eventuelle overgangsregler, om egenpension til en borgmester.

Ægtefællepension udbetales den 1. i måneden efter den måned, hvor der er udbetalt efterindtægt, eller i tilfælde af, at ægtefællen ikke er berettiget til efterindtægt, den 1. i måneden efter borgmesterens død, jf. bekendtgørelsens § 25, stk. 5.

I de tilfælde, hvor en borgmester m.v. tidligere har varetaget hvervet som borgmester m.v. for en anden myndighed, fordeles udgiften til ægtefællepension mellem de pågældende myndigheder efter reglerne i bekendtgørelsens § 23, stk. 3, jf. § 25, stk. 6. Se herom pkt. 5.4.5.

Bekendtgørelsen giver ikke mulighed for at bevare retten til ægtefællepension i tilfælde af skilsmisse.

5.6. Efterindtægt

Ægtefællen eller, hvis ægtefælle ikke efterlades, børn under 21 år efter den borgmester m.v., der ved sin død oppebar vederlag som borgmester, eller efter en tidligere borgmester, der ved sin død oppebar egenpension eller understøttelse, er berettiget til efterindtægt i henhold til § 26 i bekendtgørelsen.

Ægtefællen eller, hvis ægtefælle ikke efterlades, børn under 21 år efter en formand for et sammenlægningsudvalg, et magistratsmedlem eller en formand for et stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse er tilsvarende berettiget til efterindtægt, jf. bekendtgørelsens § 26, stk. 4.

Såfremt en borgmester – f.eks. pga. sygdom – fritages for borgmesterhvervet, forinden vedkommende samme måned afgår ved døden, er der fortsat adgang til at yde efterindtægt. Borgmesteren oppebærer i denne situation vederlag som borgmester måneden ud, jf. bekendtgørelsens § 29, 1. pkt., og § 30, stk. 1. Tilsvarende gælder, hvor borgmesteren afgår ved døden i tilfælde, hvor vedkommende ikke har varetaget hvervet i en periode, men fortsat oppebærer vederlag, jf. § 30 i bekendtgørelsen.

Såfremt en tidligere borgmester afgår ved døden i den periode, hvor den pågældende oppebærer eftervederlag, eller i den periode, hvor egenpensionen er opsat, er der ikke adgang til at yde efterindtægt.

Om beregningen af efterindtægt er det i bekendtgørelsens § 26 fastsat, at den svarer til 3 gange det sidst ydede månedlige borgmestervederlag, den sidst ydede egenpension eller den sidst ydede understøttelse.

Efterindtægten udbetales ifølge bekendtgørelsens § 26 den 1. i måneden efter borgmesterens død.

5.7. Børnepension

Efter bekendtgørelsens § 27, stk. 1, er børn under 21 år af en tidligere borgmester, der oppebærer egenpension, jf. bekendtgørelsens §§ 21 og 24, berettiget til børnepensionstillæg. Når en borgmester afgår ved døden, bliver den pågældendes børn berettiget til børnepension, såfremt borgmesteren har opnået en funktionstid på mindst 1 år, jf. bekendtgørelsens § 27, stk. 2.

Beregningen af borgmesterens funktionstid sker efter reglerne i bekendtgørelsens § 22, jf. pkt. 5.4.2. Børnepensionstillæg og børnepension ydes i øvrigt efter de regler, der gælder for børnepensionstillæg og børnepension i henhold til lov om tjenestemandspension, jf. bekendtgørelsens § 27, stk. 3. Tilsvarende gælder for børn under 21 år af en tidligere formand for et sammenlægningsudvalg, et tidligere magistratsmedlem eller en tidligere udvalgsformand i en kommune med delt administrativ ledelse, jf. bekendtgørelsens § 27, stk. 4.

5.8. Samordning af pensioner

Reglerne om samordning af pensioner er fastsat i § 28 i bekendtgørelsen. Samordning indebærer, at egenpensionen som borgmester bliver nedsat, hvis vedkommende samtidig oppebærer løn, vederlag eller egenpension for andet hverv eller ansættelsesforhold.

Reglerne gælder tilsvarende for et magistratsmedlem eller en udvalgsformand i en kommune med delt administrativ ledelse, jf. bekendtgørelsens § 28, stk. 6.

Samordning skal ske, hvis en tidligere borgmester oppebærer egenpension efter lov om tjenestemandspension, lov om vederlag og pension m.v. for ministre (lovbekendtgørelse nr. 939 af 16. juni 2017), folketingsvalgloven (lovbekendtgørelse nr. 1426 af 8. december 2017) samt lov om vederlag og pension m.v. for de danske repræsentanter i Europa-Parlamentet (lovbekendtgørelse nr. 938 af 16. juni 2017). Samordning skal endvidere ske, hvis en tidligere borgmester oppebærer egenpension fra en stilling på tjenstemands- eller tjenstemandslignende vilkår i en kommune, en region, et koncessioneret selskab, anden offentlig virksomhed eller fra en statsgaranteret pensionskasse, jf. i det hele bekendtgørelsens § 28, stk. 1. Såfremt der tilkommer en tidligere borgmester løn eller vederlag fra en stilling, som berettiger til pension som angivet ovenfor, sker der ligeledes samordning, jf. bekendtgørelsens § 28, stk. 3.

Alene en tjenstemandsstilling eller en tjenstemandslignende stilling i en kommune, en region, et koncessioneret selskab eller anden offentlig virksomhed kan begrunde nedsættelse af borgmesterpensionen. Der skal således ikke ske nedsættelse af borgmesterpensionen, hvis en tidligere borgmester oppebærer pension fra en overenskomstansættelse i en stilling i en kommune m.v.

Samordningen sker dels efter en halvdelsregel og dels efter en maksimumsregel.

Halvdelsreglen går ud på, at borgmesterpensionen nedsættes med halvdelen af de øvrige ovennævnte ydelser, som den tidligere borgmester har krav på. Nedsættelsen kan dog aldrig overstige halvdelen af borgmesterpensionen, jf. bekendtgørelsens § 28, stk. 2 og 3.

Maksimumsreglen går ud på, at borgmesterpensionen i sin reducerede form sammen med andre pensioner – f.eks. ministerpension – ikke må overstige den til enhver tid højst opnåelige tjenstemandspension. Hvis de sammenlagte ydelser overstiger den højst opnåelige tjenstemandspension, nedsættes borgmesterpensionen med det overskydende beløb, jf. bekendtgørelsens § 28, stk. 2. Såfremt der ved siden af borgmesterpensionen modtages løn eller andre vederlag, må borgmesterpensionen i sin reducerede form sammen

med lønnen og de andre vederlag i henhold til maksimumsreglen ikke overstige den højeste pensionsgivende tjenestemandsløn, jf. bekendtgørelsens § 28, stk. 3.

Hvis der i henhold til bestemmelser vedrørende udbetalingen af pension eller løn som nævnt i § 28, stk. 1 og stk. 3, sker tilsvarende pensionsbegrænsninger som følge af pension hidrørende fra borgmesterhvervet, foretages ikke nedsættelse af borgmesterpensionen, jf. § 28, stk. 5, i bekendtgørelsen.

Lov om tjenestemandspension indeholder ikke regler om samordning. Der er imidlertid fastsat regler om samordning af tjenestemandspension med pension, der oppebæres som borgmester og rådmand, i en tekstanmærkning til finansloven, jf. tekstanmærkning nr. 102 til § 36 (pensionsvæsenet) i finansloven for 2015. I henhold til tekstanmærkningen skal reducere ske i den pension, der er mindst. Hvis tjenestemandspensionen er større end borgmesterpensionen, skal der i medfør af tekstanmærkningen ske udbetaling af den fulde tjenestemandspension og ske nedsættelse af borgmesterpensionen i medfør af bekendtgørelsen. Hvis tjenestemandspensionen er mindre end borgmesterpensionen, skal tjenestemandspensionen nedsættes med halvdelen i medfør af tekstanmærkningen, hvilket medfører, at borgmesterpensionen ikke nedsættes, jf. bekendtgørelsens § 28, stk. 5. Udover halvdelsreglen er der endvidere i tekstanmærkningens stk. 3 indsat en maksimumsregel.

I henhold til § 3, stk. 3, nr. 1, i lov om vederlag og pension m.v. for ministre sker der modregning af borgmesterpension i det eftervederlag, der oppebæres som minister. I henhold til § 109, stk. 3, nr. 4, i folketingsvalgloven sker der også modregning af borgmesterpension i eftervederlaget som folketingsmedlem. Modregning foretages dog ikke i indtægter op til 135.930 kr. de første 12 måneder af medlemmets eftervederlagsperiode, jf. § 109, stk. 4, i folketingsvalgloven. Beløbet reguleres efter § 108, stk. 2, 2. pkt., i folketingsvalgloven. I de situationer, hvor der sker modregning efter § 109, stk. 3, nr. 4, i folketingsvalgloven, samt ved modregning efter § 3, stk. 3, nr. 1, i lov om vederlag og pension m.v. for ministre, skal der ikke ske nedsættelse af borgmesterpensionen, jf. § 28, stk. 5, i bekendtgørelsen.

Ægtefællepensionen efter en borgmester m.v. er undergivet tilsvarende regler om samordning. Såfremt en efterlevende ægtefælle efter en borgmester m.v. har krav på ægtefællepension efter lov om tjenestemandspension, lov om vederlag og pension m.v. for ministre, folketingsvalgloven samt lov om vederlag og pension m.v. for de danske repræsentanter i Europa-Parlamentet eller fra en stilling på tjenstemands- eller tjenstemandslignende vilkår i en kommune, en region, et koncessioneret selskab, anden offentlig virksomhed eller fra en statsgaranteret pensionskasse, nedsættes ægtefællepensionen efter både halvdelsreglen og maksimumsreglen, medmindre der i henhold til bestemmelser vedrørende udbetalingen af de nævnte øvrige pensioner sker tilsvarende pensionsbegrænsninger, jf. nærmere bekendtgørelsens § 28, stk. 4 og 5.

Kapitel 6. Fælles bestemmelser

6.1. Udbetaling

Vederlag for hvervene som borgmester, magistratsmedlem, næstformand, udvalgsformand, udvalgsnæstformand, udvalgsmedlem og kommunalbestyrelsesmedlem udbetales månedsvis forud og ydes for hver påbegyndt kalendermåned, jf. bekendtgørelsens § 29, 1. pkt.

Ved indtræden i et hverv senere end den 1. i måneden ydes det vederlag for den første måned, som vedkommende er berettiget til, bagud ved månedens udgang, jf. bekendtgørelsens § 29, 2. pkt. Størrelsen

af vederlaget, som vedkommende er berettiget til for den første måned, må afgøres ud fra lovens og bekendtgørelsens regler i øvrigt. Eksempelvis er et kommunalbestyrelsesmedlem, der vælges som udvalgsformand for et stående udvalg midt i en måned, berettiget til udvalgsformandsvederlag forholdsmæssigt for den del af måneden, hvor den pågældende er udvalgsformand, såfremt kommunalbestyrelsen i henhold til bekendtgørelsens § 7 har besluttet at yde vederlag til formanden for det pågældende udvalg. Tilsvarende er et kommunalbestyrelsesmedlem, der tiltræder som borgmester midt i en måned, berettiget til borgmestervederlag forholdsmæssigt for den del af måneden, hvor den pågældende er borgmester.

Vælges en borgmester midt i en måned, ophører dennes hidtidige vederlag efter bekendtgørelsens §§ 2, 3, 7, 12 og 14-17 samt § 19, stk. 1, fra den dato, hvor vedkommende tiltræder som borgmester, jf. bekendtgørelsens § 30, stk. 4.

Vederlag til stedfortrædere udbetales månedsvis bagud, jf. bekendtgørelsens § 29, 3. pkt., og ydes i henhold til bekendtgørelsens §§ 6, 8 og 9.

Indkomst fra politiske hverv er skattepligtig indkomst og behandles som udgangspunkt ikke anderledes end indkomst for ordinært arbejde.

Efter lovens § 16, stk. 9, er enhver forpligtet til at modtage de ydelser, der tilkommer den pågældende efter reglerne i lovens § 16, stk. 1-8. Ydelserne tilkommer den enkelte, indtil ydelserne ophører, dvs. også i en periode hvor vedkommende har forfald, jf. pkt. 6.2.

Bekendtgørelsens § 32 præciserer, at ikke alle vederlag er pligtsmæssige. Ifølge bestemmelsen er enhver forpligtet til at modtage de ydelser, der tilkommer den pågældende efter §§ 2-19 og 31 i bekendtgørelsen. Det betyder, at eftervederlag til borgmestre, egenpension, ægtefællepension, efterindtægt og børnepension ikke er pligtsmæssige vederlag.

Hvis der træffes beslutning om at frasige sig et vederlag, som man er berettiget til i henhold til ovennævnte regler, men dog ikke er forpligtet til at modtage, kan dette have skattemæssige konsekvenser. Dette spørgsmål er reguleret i Skatteministeriets lovgivning.

6.2. Mødepligt og fravær (lovligt forfald)

6.2.1. Mødepligt

Enhver, der er opstillet som kandidat og vælges som medlem af en kommunalbestyrelse, er som udgangspunkt forpligtet til at modtage valget som kommunalbestyrelsesmedlem, jf. § 92, stk. 1, og § 103, stk. 1, forudsætningsvis i lov om kommunale og regionale valg.

Selv om man har pligt til at varetage hvervet, kan den valgte anmode om at blive helt fritaget fra hvervet, hvis vedkommende på grund af sin helbredstilstand, varetagelse af andet offentligt hverv, forretninger eller lignende har rimelig grund til at ønske sig fritaget, jf. § 103, stk. 2, i lov om kommunale og regionale valg.

Hvervet som kommunalpolitiker udøves navnlig gennem deltagelse i kommunalbestyrelses- og udvalgs-møder. I praksis medfører pligten til at varetage hvervet således først og fremmest, at kommunalbestyrel-

sesmedlemmer har pligt til at deltage i møder, som afholdes i kommunalbestyrelsen og de udvalg, hvoraf den pågældende er medlem.

6.2.2. Fravær (lovligt forfald)

Selvom der er mødepligt, kan et medlem godt have lovligt forfald. Det følger ikke af lovgivningen, at kommunalbestyrelsesmedlemmer har en ubetinget pligt til at lade arbejdet i kommunalbestyrelsen komme i første række.

Hverken mødepligten eller spørgsmålet om, hvornår der foreligger lovligt forfald, er direkte beskrevet i loven. Loven nævner dog en række omstændigheder, der kan begrunde, at et medlem har lovligt forfald.

Lovligt forfald antages herefter i hvert fald at foreligge, hvis et medlem er forhindret i at møde på grund af sin helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption, varetagelse af andet offentligt hverv, forretninger eller lignende. Ved "forretninger" forstås i bestemmelsen forhindring som følge af et ansættelsesforhold eller som følge af vedkommendes varetagelse af sit erhverv som selvstændig. Det bemærkes i den forbindelse, at hvervet som medlem af kommunalbestyrelsen er et fritidshverv.

De anførte forfaldsgrunde, der kan begrunde stedfortræderindkaldelse, er ikke udtømmende, jf. ordene "eller lignende" i lovens § 15, stk. 2. Bestemmelsen åbner således op for, at andre hindringer for medlemmets varetagelse af hvervet kan anses for lovligt forfald. I praksis er det f.eks. antaget, at fravær på grund af studier eller ferie, der hindrer medlemmet i at varetage hvervet som kommunalbestyrelsesmedlem, kan anses for at være lovligt forfald.

Læs mere herom i vejledning til kommunalpolitikere om det politiske arbejde i kommunalbestyrelse og udvalg, december 2017, kapitel 7.1.

Reglerne om stedfortræderindkaldelse er dermed ikke en almindelig adgang til at holde orlov uden grund. Der skal derimod foreligge en lovligt begrundet hindring for varetagelsen af det kommunale hverv.

Det er kommunalbestyrelsen, der beslutter, om betingelserne for stedfortræderens indtræden i kommunalbestyrelsen er opfyldt, jf. lovens § 15, stk. 4. Det omfatter blandt andet en stillingtagen til, om der er tale om lovligt forfald. Kommunalbestyrelsens afgørelse heraf er et retligt spørgsmål, der kan prøves af den kommunale tilsynsmyndighed (Ankestyrelsen).

Om indkaldelse og vederlæggelse af stedfortrædere se pkt. 2.2. og pkt. 2.4.2.

6.3. Ophør

Efter bekendtgørelsens § 30, stk. 1, vil et kommunalbestyrelsesmedlem være berettiget til vederlag indtil udgangen af den måned, hvor vedkommende fratræder det pågældende hverv eller i en uafbrudt periode på 3 måneder ikke har varetaget hvervet. Dette gælder uanset årsagen til forfaldet (bortset fra de i § 30, stk. 2, nævnte tilfælde, hvor der er ret til vederlag i 9 måneder), og uanset om der er indkaldt en stedfortræder efter reglerne herom.

Vurderingen af, om vederlæggelse skal ophøre, skal foretages i forhold til hvert enkelt vederlag for sig. Vurderingen skal således foretages både i forhold til det faste vederlag som kommunalbestyrelsesmedlem og i forhold til eventuelle yderligere vederlag i form af udvalgsvederlag, udvalgsformandsvederlag, udvalgsnæstformandsvederlag eller vederlag som næstformand for kommunalbestyrelsen samt i forhold til vederlag som borgmester, udvalgsformand i en kommune med delt administrativ ledelse eller magistratsmedlem. Tillægsvederlaget knytter sig til det faste vederlag.

Såfremt et medlem fratræder et af de nævnte hverv, ophører vederlæggelsen med udgangen af måneden, jf. bekendtgørelsens § 30, stk. 1. Ophør af vederlag ved fratrædelse er dog betinget af, at kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om, at medlemmet kan fritages eller har fortabt sin valgbarhed.

Bekendtgørelsens § 30, stk. 1, indebærer bl.a., at kommunen ikke kan kræve dele af et udbetalt vederlag tilbagebetalt, hvis f.eks. en udvalgsformand eller et udvalgsmedlem fratræder sit hverv midt i måneden.

Af bekendtgørelsens § 19, stk. 6, følger det dog nu, at hvis en borgmester vælges midt i en måned, modregnes i vederlaget efter stk. 1 (formandsvederlaget) dennes hidtidige vederlag, der er ophørt fra den dato, hvor vedkommende tiltræder som borgmester, jf. § 30, stk. 4, og udbetalt forud for den måned, vederlaget ophører, jf. § 29.

I en situation, hvor hvervet fratrædes, fordi kommunalbestyrelsesmedlemmet har rimelig grund til at ønske sig fritaget, er fraflyttet den pågældende kommune eller i øvrigt har fortabt sin valgbarhed, skal der således betales vederlag til udgangen af den måned, hvori kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om, at medlemmet kan fritages eller har fortabt sin valgbarhed. Tilsvarende gælder, hvis borgmesteren afsættes i medfør af lovens § 66 a, stk. 1, jf. stk. 5, eller § 66 c, stk. 1, jf. stk. 8.

Ved dødsfald ophører vederlaget med udgangen af den måned, hvori dødsfaldet er indtruffet.

Fratræder et kommunalbestyrelsesmedlem hvervet som udvalgsformand midt i måneden for herefter at blive menigt medlem af udvalget, ydes der ikke forholdsmæssigt vederlag for udvalgsmedlemshvervet, da den pågældende allerede har modtaget vederlag for udvalgsformandshvervet for denne periode.

Vederlæggelsen for varetagelsen af de nævnte hverv ophører endvidere med udgangen af den måned, hvor den pågældende i en uafbrudt periode på 3 måneder ikke har varetaget dette, jf. bekendtgørelsens § 30, stk. 1. For en suspenderet borgmester ophører vederlæggelsen dog med udgangen af den måned, hvor der træffes afgørelse om suspension, jf. lovens § 66 b, stk. 7, selvom betingelserne for ophør efter bekendtgørelsens § 30, stk. 1, ikke måtte være opfyldt.

Da vederlæggelsen for varetagelse af de enkelte – selvstændigt vederlagte – hverv kan ophøre hver for sig, kan eksempelvis vederlæggelsen som udvalgsmedlem ophøre, fordi hvervet ikke er varetaget i 3 måneder, uden at det behøver at få indflydelse på det faste vederlag som kommunalbestyrelsesmedlem, såfremt vedkommende i øvrigt deltager i kommunalbestyrelsesmøderne.

Ministeriet har udtalt, at perioden på 3 måneders uafbrudt fravær alene gælder fravær i den indeværende funktionsperiode (Resumédata-basen 14.5.3.).

Ved fravær på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel og adoption er der ret til vederlag i en periode indtil 9 måneder, jf. bekendtgørelsens § 30, stk. 2.

Ved beregningen af 9-måneders perioden medregnes sammenhængende måneder, hvor den pågældende ved fravær af de nævnte grunde har modtaget vederlag. Perioden regnes fra begyndelsen af det fravær, der danner grundlag for indkaldelse af stedfortræder efter lovens § 15, stk. 2. Genoptager medlemmet hvervet efter at have modtaget vederlag i en periode på indtil 9 måneder, jf. bekendtgørelsens § 30, stk. 2, kan der ydes vederlag for en ny 9-måneders periode, såfremt denne ikke reelt er sammenhængende med en tidligere 9-måneders periode.

Bekendtgørelsens § 30, stk. 2, omfatter også en borgmesters eller et kommunalbestyrelsesmedlems fravær på grund af sin ægtefælles, sit barns eller anden nærtstående meget alvorlige sygdom.

Retten til vederlag under fravær på grund af barsel eller adoption omfatter både mandlige og kvindelige kommunalbestyrelsesmedlemmer. Ministeriet har udtalt, at den periode, hvor der lovligt kan indkaldes stedfortræder på grund af barsel, tidsmæssigt knytter sig til barnets fødsel. Hvis betingelsen for at indkalde stedfortræder på grund af barsel er opfyldt, vil kommunalbestyrelsesmedlemmet have ret til vederlag i en sammenhængende periode på op til 9 måneder, forudsat, at der i hele denne periode er indkaldt stedfortræder. Bekendtgørelsens § 30, stk. 2, er ikke til hinder for, at der udbetales vederlag i flere fraværperioder grundet barsel med det samme barn, såfremt kommunalbestyrelsen vurderer, at en ny fraværperiode i sin helhed stadig har relation til barnets fødsel. Kommunalbestyrelsen er i denne vurdering overladt et skøn under iagttagelse af de almindelige krav til bl.a. saglighed og lighed. Kommunalbestyrelsen kan efter ministeriets opfattelse ikke lægge vægt på, om pågældende kommunalbestyrelsesmedlem allerede har modtaget vederlag for en fraværperiode grundet barsel. Men længden af en sådan forudgående fraværperiode vil derimod have betydning for vurderingen af, om den nye fraværperiode i sin helhed stadig har den fornødne tidsmæssige tilknytning til barnets fødsel, som gør, at der lovligt kan indkaldes stedfortræder i hele perioden med forfaldsgrunden "barsel". Det er endvidere ministeriets opfattelse, at der ikke sagligt kan lægges vægt på kommunalbestyrelsesmedlemmets køn ved vurderingen af, om fraværet har relation til barnets fødsel (Resumédata-basen 13.5.3.).

Det er efter bekendtgørelsens § 30, stk. 2, en betingelse for at modtage vederlag i indtil 9 måneder, at kommunalbestyrelsen i hele denne periode har truffet beslutning om at indkalde en stedfortræder som følge af en af de nævnte forfaldsgrunde, jf. § 15, stk. 2, i loven. Eksempelvis kan et kommunalbestyrelsesmedlem ikke blive vederlagt i mere end 3 måneder, uanset at fraværet efter det oplyste skyldes sygdom, medmindre kommunalbestyrelsen har truffet beslutning om indkaldelse af stedfortræder. Indkaldelse af stedfortræder er obligatorisk, hvis betingelserne i lovens § 15, stk. 2, 1. pkt. er opfyldt. Tilsvarende gælder, hvis kommunalbestyrelsen efter lovens § 15, stk. 2, 2. pkt., i styrelsesvedtægten har truffet beslutning om, at stedfortræder indkaldes, selv om hindringen forventes at vare kortere end 1 måned.

Hvilket vederlag kommunalbestyrelsesmedlemmet har ret til under sit fravær, afgøres af, hvilke hverv den pågældende er valgt til. Et kommunalbestyrelsesmedlem, der efter at være gået på barsel bliver valgt til hvervet som formand for et stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse, har f.eks. ret til vederlag i overensstemmelse med bestemmelserne herom fra det tidspunkt, hvor valget gælder fra. Betingelsen om stedfortræderindkaldelse gælder fortsat, og der er fortsat kun ret til vederlag i samlet indtil 9 måneder.

Om ophør af godtgørelse eller anden støtte efter lovens § 16, stk. 10 og 11, henvises til pkt. 4.4.

6.4. Feriegodtgørelse

Der beregnes ikke feriegodtgørelse efter reglerne i ferieloven (lovbekendtgørelse nr. 1177 af 9. oktober 2015 med senere ændringer) af de ydelser, som kommunalbestyrelsesmedlemmer oppebærer i henhold til lov om kommunernes styrelse og regler udstedt i medfør heraf.

Af § 31, stk. 1, i bekendtgørelsen følger imidlertid, at borgmestre, magistratsmedlemmer, udvalgsformænd i kommuner med delt administrativ ledelse, viceborgmestre, formænd for stående udvalg, næstformænd for økonomiudvalget og stående udvalg, næstformænd for faste udvalg i kommuner med magistratsstyre, formanden for børn- og ungeudvalget, næstformanden for børn- og ungeudvalget i Københavns Kommune samt formænd for udvalg, som kommunalbestyrelsen har henlagt opgaver til efter § 35, stk. 2, i folkeoplysningsloven, oppebærer en feriegodtgørelse på 1 ½ pct. af vederlag efter bekendtgørelsens § 7, stk. 2, §§ 12 og 13, § 14, stk. 3, § 15, § 17, stk. 3, og § 19. Feriegodtgørelsen udbetales pr. 1. maj for de vederlag, der er oppebåret i det foregående kalenderår, jf. bekendtgørelsens § 31, stk. 2. Det er ikke et krav, at det pågældende hverv bestrides på udbetalingstidspunktet.

Herudover giver de ydelser, som kommunalbestyrelsesmedlemmer modtager i henhold til lov om kommunernes styrelse og regler udstedt i medfør heraf, ikke grundlag for udbetaling af feriegodtgørelse.

6.5. Offentliggørelse af oplysninger om vederlag for varetagelse af andre hverv

Et medlem af kommunalbestyrelsen, der efter valg eller forslag af kommunen udfører andre hverv end medlemskab af kommunalbestyrelsens udvalg eller underudvalg, skal oplyse størrelsen af vederlag, der i det forudgående kalenderår var forbundet med varetagelsen af hvervet, til kommunalbestyrelsen, jf. lovens § 16 e, stk. 1. Kommunalbestyrelsen offentliggør inden udgangen af første kvartal, hvilke af dens medlemmer der i det forudgående kalenderår har modtaget vederlag for varetagelse af sådanne hverv, samt størrelsen af vederlaget for hvert enkelt af disse hverv.

Oplysningspligten gælder for alle andre hverv end medlemskab af kommunalbestyrelsens udvalg og underudvalg, herunder udvalg nedsat i medfør af lovens § 17, stk. 4 og 5, og børn og unge-udvalg nedsat efter § 18 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Omfattet af bestemmelsen kan være bestyrelsesposter i interessentskaber, kommanditselskaber, aktie- eller anpartsselskaber, fonde, selvejende institutioner, kommunale selskaber og kommunale fællesskaber, jf. lovens § 60, samt medlemskab af råd og nævn, herunder beboerklagenævn og huslejenævn.

Omfattet af oplysningspligten er alene vederlag, modsat andre udbetalinger, herunder mødediæter, udgiftsgodtgørelser eller erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste. Der skal ikke oplyses om hverv, der ikke ydes vederlag for.

Medlemmet skal varetage det pågældende hverv efter valg eller forslag af kommunen, hvorved bl.a. forstås kommunalbestyrelsen, dennes udvalg og underudvalg samt den kommunale administration. Bestemmelsen finder tillige anvendelse ved valg eller forslag fra et kommunalt selskab eller KL, da de deltagende kommuner i forening i givet fald har valgt eller foreslået vedkommende. Det er ikke en betingelse, at kommunen har en egentlig udpegnings- eller indstillingsret, så længe vedkommende vælges efter forslag fra kommunen. Omfattet er eksempelvis et medlem af kommunalbestyrelsen, der af kommunens repræsentant på en generelforsamling bliver foreslået til at varetage hverv omfattet af bestemmelsen. Det er heller ikke afgørende, om kommunen lovmæssigt er forpligtet til at vælge eller bringe en person i forslag, eller selv beslutter at vælge eller bringe en person i forslag. Det er endvidere uden betydning, om

der er tale om et kommunalt hverv, hvorfor det ikke har betydning, om kommunen er retligt bundet af en indstilling fra andre eller har reel valgmulighed.

Der er ikke i loven fastsat nogen frist for kommunalbestyrelsesmedlemmets oplysningspligt, men hensynet til, at kommunalbestyrelsen kan offentliggøre oplysningerne inden udgangen af første kvartal indebærer, at kommunalbestyrelsen kan fastsætte en frist for dens medlemmers afgivelse af oplysningerne.

Kommunen skal af egen drift offentliggøre oplysninger om vederlag for det forudgående kalenderår inden udløbet af første kvartal. Dette gælder også, hvis oplysningerne er tilgængelig på anden vis, herunder på baggrund af reglerne om aktindsigt. Der stilles ikke særlige krav til offentliggørelsesmåden eller offentliggørelsesmediet. Materialet skal dog offentliggøres i en form, der er egnet til at skabe et overblik over, hvilke personer der modtager vederlag for hvilke hverv.

Oplysnings- og offentliggørelsespligten omfatter tillige afgåede kommunalbestyrelsesmedlemmer, der som medlem af kommunalbestyrelsen det forudgående år var valgt eller foreslået til et hverv omfattet af bestemmelsen.

Bestemmelsen omfatter endvidere permanente og midlertidigt ansatte i kommunens administration, jf. lovens § 16 e, stk. 2. Dette gælder tillige for fratrådte ansatte, der det forudgående år under ansættelse i kommunen var valgt eller foreslået til at varetage et hverv omfattet af bestemmelsen.

6.6. Samspil mellem overførselsindkomster og vederlag

Der er forskellige steder i lovgivningen fastsat særlige regler om fradrag i skattepligtig indkomst for så vidt angår SU, folkepension, førtidspension, arbejdsløshedsdagpenge, efterløn, kontanthjælp osv. Reglerne om fradrag i overførselsindkomster tager ikke særlig sigte på vederlag for politiske hverv, men omfatter generelt skattepligtig indkomst og får derved også betydning for kommunalbestyrelsesmedlemmer, der samtidig modtager en overførselsindkomst. Indkomst fra politiske hverv behandles således som udgangspunkt ikke anderledes end indkomst for ordinært arbejde. Reglerne om fradrag i de forskellige overførselsindkomster er reguleret i særlovgivningen og ikke i reglerne om kommunernes og regionernes styrelse.

Kapitel 7. Ikrafttræden og overgang

7.1. Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

Bekendtgørelse nr. 1769 af 27. december 2018 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv er i sin helhed trådt i kraft den 1. januar 2019, jf. bekendtgørelsens § 34, stk. 1, og erstatter bekendtgørelse nr. 1530 af 9. december 2016 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv, jf. bekendtgørelsens § 34, stk. 2.

Der er i bekendtgørelsens § 34, stk. 3, 1. og 2. pkt., fastsat en overgangsbestemmelse, der regulerer virkningen af de ændringer af pensionsudbetalingstidspunktet for borgmestre, der blev fastsat ved bekendtgørelse nr. 1530 af 9. december 2016 som en udmøntning af stemmeaftalerne om ændring af politikeres vederlæggelse af 9. maj og 3. oktober 2016 (pensionsudbetalingstidspunkt ændret til at følge folkepensionsalderen). Der henvises til pkt. 5.4.

Der er endvidere i samme bestemmelses 3. pkt. indarbejdet en overgangsbestemmelse fra bekendtgørelse nr. 819 af 27. august 2009. Bestemmelsen regulerer virkningen af de ændringer af pensionsudbetalings-tidspunktet for borgmestre, der blev fastsat ved denne bekendtgørelse som en udmøntning af Velfærdsaf-talen fra 2006 (pensionsudbetalingstidspunkt ændret til at følge efterlønsalderen). Der henvises til pkt. 5.4.

Der er i bekendtgørelsens §§ 35-42 fastsat en række overgangsbestemmelser for borgmestre, der bl.a. knytter sig til overgangen i 2007 fra ét pensionssystem til et andet. Overgangsbestemmelserne finder tilsvarende anvendelse på magistratsmedlemmer og udvalgsformænd i kommuner med delt administrativ ledelse, jf. bekendtgørelsens § 43.

7.2. Overgangsbestemmelser vedrørende pensionsudbetalingstidspunktet for borgmestre

1. Reglerne om egenpension til borgmestre blev i 2009 ændret ved bekendtgørelse nr. 819 af 27. august 2009, således at pensionsudbetalingstidspunktet for borgmestre blev ændret fra 60 år til i stedet at følge den efterlønsalder, som gælder efter § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Tilsvarende blev reglerne om det tillæg, som tidligere blev ydet indtil det 65. år, ændret således, at det nu ydes indtil den fratrådte borgmester har nået folkepensionsalderen i henhold til § 1 a i lov om social pension. Om baggrunden for ændringerne henvises til pkt. 5.4.

Ændringerne af pensionsudbetalingstidspunkt og tidspunktet for udbetaling af tillæg havde alene virkning for udbetaling af egenpension vedrørende en funktionstid som regionsrådsformand fra og med den 1. juli 2009.

Reglerne om egenpension blev endvidere ændret ved bekendtgørelse nr. 1530 af 9. december 2016, således, at pensionsudbetalingstidspunktet for borgmestre blev ændret fra at følge den efterlønsalder, som gælder efter § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., jf. afsnittet ovenfor, til at følge folkepensionsalderen efter § 1 a lov om social pension, jf. bekendtgørelsens § 24, stk. 1.

Ændringerne har alene virkning for udbetaling af egenpension vedrørende en funktionstid som borgmes-ter fra og med den 1. januar 2017, jf. bekendtgørelsens § 34, stk. 3.

For udbetaling af egenpension for funktionstid som borgmester indtil den 1. juli 2009 finder de tidligere aldersgrænser anvendelse. Det betyder, at en borgmester kan have ret til udbetaling af en del af sin pension, beregnet på grundlag af den funktionstid, der har ligget før 1. juli 2009, fra vedkommende fylder 60 år, mens den del af pensionen, der vedrører funktionstid efter 1. juli 2009 og indtil den 1. januar 2017, først kommer til udbetaling fra det tidspunkt, hvor regionsrådsformanden når den efterlønsalder, som gælder efter § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Den del af pensionen, der vedrører funktionstid, der ligger fra og med den 1. januar 2017 kommer først til udbetaling fra det tidspunkt, hvor borgmesteren når den folkepensionsalder, som gælder efter § 1 a i lov om social pension, jf. bekendtgørelsens § 24, stk. 1.

2. Til eksempel har en borgmester, der har fungeret som borgmester fra 1. januar 2006 til 31. december 2017, i alt haft en funktionstid på 12 år, hvoraf 3 ½ års funktionstid har ligget før den 1. juli 2009. Efter overgangsbestemmelsen i bekendtgørelsens § 34, stk. 3, 3. pkt., skal den pågældendes egenpension for disse første 3 ½ års funktionstid udbetales i overensstemmelse med bestemmelsen i § 24 i bekendtgørelse nr. 1461 af 19. december 2005. Det betyder, at den pågældende, når han eller hun er fyldt 60 år, skal

have udbetalt egenpension på grundlag af en funktionstid på 3 ½ år, svarende til en pensionsalder på 8 år, jf. bekendtgørelsens § 22, stk. 3, forudsat at vedkommende på dette tidspunkt har fået udbetalt sit sidste eftervederlag.

Efter overgangsbestemmelsen i bekendtgørelsens § 34, stk. 3, 2. pkt., kommer den pension, som den pågældende borgmester har optjent på baggrund af den funktionstid, som ligger i perioden efter den 1. juli 2009 og indtil den 1. januar 2017, derimod først til udbetaling, når vedkommende har nået efterlønsalderen, jf. § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Det følger af § 24 i bekendtgørelse nr. 793 af 25. juni 2014. I denne periode har borgmesteren haft en funktionstid på yderligere 7 ½ år.

Efterlønsalderen vil variere alt efter vedkommendes fødselsår. Når denne alder er nået, vil den pågældende således få forhøjet sine pensionsudbetalinger, således at pensionen beregnes på grundlag af den samlede funktionstid på 11 år, svarende til en pensionsalder på 24 år, jf. bekendtgørelsens § 22, stk. 3.

Den pension, som den pågældende borgmester har optjent på baggrund af den funktionstid, som ligger i perioden fra og med den 1. januar 2017 til den 31. december 2017, kommer først til udbetaling, når vedkommende har nået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension. Det følger af ikrafttrædelsesbestemmelsen i bekendtgørelsens § 34, stk. 3, 1. pkt., og § 24. I denne periode har borgmesteren haft en yderligere funktionstid på 1 år.

Folkepensionsalderen vil variere alt efter vedkommendes fødselsår. Når denne alder er nået, vil den pågældende således få forhøjet sine pensionsudbetalinger, således at pensionen beregnes på grundlag af den samlede funktionstid på 12 år, svarende til en pensionsalder på 28 år, jf. bekendtgørelsens § 22, stk. 3.

I ovennævnte eksempel vil borgmesteren kunne vælge at få pension, der vedrører funktionstid, der ligger fra og med den 1. januar 2017 udbetalt før folkepensionsalderen mod et førtidspensionsfradrag efter de regler som gælder for tjenestemænd i staten, jf. bekendtgørelsens § 24, stk. 3. Da borgmesteren er omfattet af overgangsordningerne i § 34, stk. 3, beregnes det nævnte førtidspensionsfradrag af den *samlede* pension fra det første udbetalingstidspunkt, jf. bekendtgørelsens § 24, stk. 3, 2. pkt. Fradraget beregnes således *ikke alene* på baggrund af den pension, der vedrører funktionstid, der ligger fra og med den 1. januar 2017.

Førtidspensionsfradraget skal beregnes efter reglerne om førtidspensionsfradrag som angivet i pkt. 3.2.1. i cirkulære nr. 9159 af 26. marts 2015 om førtidspensionsfradrag.

3. Et andet eksempel kan være, at en borgmester har fungeret som borgmester fra 1. januar 2009 til f.eks. 31. december 2013. Kun et halvt års funktionstid (1. januar 2009 – 30. juni 2009) er placeret i den periode, hvor udbetalingstidspunktet for borgmestre var 60 år, mens de øvrige 4 ½ år af funktionstiden er placeret i den periode, hvor udbetalingstidspunktet følger den efterlønsalder, som gælder efter § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Et halvt års funktionstid som borgmester giver ikke ret til pension, jf. § 22, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 793 af 25. juni 2014 og er dermed for lidt til i sig selv at danne grundlag for udbetaling af pension ved borgmesterens 60. år efter de hidtidige regler. For en sådan borgmesters vedkommende indebærer overgangsreglerne således, at pensionen først kan udbetales, når borgmesteren har nået den efterlønsalder, som gælder efter § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. På det tidspunkt vil pensionen skulle beregnes på grundlag af den samlede funktionstid på 5 år, svarende til en pensionsalder på 12 år, jf. § 22, stk. 3, i bekendtgørelsen.

Tilsvarende vil gælde for en borgmester, som har fungeret som sådan fra den 1. juli 2016 til f.eks. den 31. december 2017. Her er kun et halvt års funktionstid (1. juli 2016 – 31. december 2016) placeret i den periode, hvor udbetalingstidspunktet for borgmestre fulgte efterlønsalderen jf. § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Et halvt års funktionstid som borgmester giver ikke ret til pension, jf. bekendtgørelsens § 22, stk. 1, og er dermed for lidt til i sig selv at danne grundlag for udbetaling af pension ved borgmesterens efterlønsalder, jf. § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., efter de hidtidige regler i § 24, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 793 af 25. juni 2014. For en sådan borgmesters vedkommende indebærer overgangsreglerne således, at pensionen først kan udbetales, når borgmesteren har nået den folkepensionsalder, som gælder efter § 1 a i lov om social pension. På det tidspunkt vil pensionen skulle beregnes på grundlag af den samlede funktionstid på 1 ½ år, svarende til en pensionsalder på 4 år, jf. § 22, stk. 3, i bekendtgørelsen.

Borgmesteren i eksemplet kan imidlertid vælge at få pensionen udbetalt før folkepensionsalderen, dog tidligst fra pensionsudbetalingsalderen, mod et førtidspensionsfradrag efter de regler som gælder for tjenestemænd i staten, jf. bekendtgørelsens § 24, stk. 3, 1. pkt.

Førtidspensionsfradraget skal beregnes efter reglerne om førtidspensionsfradrag som angivet i pkt. 3.2.1. i cirkulære nr. 9159 af 26. marts 2015 om førtidspensionsfradrag.

7.3. Overgangsbestemmelser vedrørende tidligere borgmestre i en kommune eller en amtskommune, der hverken den 1. januar 2007 eller senere er genvalgt som borgmestre eller regionsrådsformænd

Med de undtagelser, der fremgår af §§ 36-42 i bekendtgørelsen, finder bestemmelserne i §§ 20-29 i bekendtgørelse nr. 584 af 9. juli 2002 fortsat anvendelse for borgmestre, der er fratrådt hvervet senest den 31. december 2006, jf. bekendtgørelsens § 35. For borgmestre, der er fratrådt hvervet senest den 31. december 2006, og som den 1. januar 2007 eller senere er valgt som borgmester eller regionsrådsformand, gælder særlige overgangsregler. Er pågældende valgt som borgmester, finder bekendtgørelsens §§ 41 og 42 anvendelse, mens §§ 30 og 31 i bekendtgørelse nr. 1770 af 27. december 2018 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af regionale hverv finder anvendelse, hvis pågældende er valgt som regionsrådsformand.

Bestemmelsen i bekendtgørelsens § 35 indebærer, at ret til ydelse af egenpension for borgmestre og amtsborgmestre, der er fratrådt hvervet senest den 31. december 2006 uden senere at blive genvalgt, fortsat forudsætter en funktionstid som borgmester eller amtsborgmester på mindst 8 år. Bestemmelsen indebærer endvidere, at disse fratrådte borgmestre – forudsat at de har opnået ret til egenpension – fortsat vil være omfattet af de mere gunstige regler vedrørende omregning af funktionstid til pensionsalder i § 22, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 584 af 9. juli 2002. Endelig indebærer bestemmelsen, at borgmestre eller amtsborgmestre, der er fratrådt senest den 31. december 2006 uden at opnå ret til ydelse af egenpension, i ganske særlige tilfælde fortsat vil have mulighed for af kommunalbestyrelsen at blive tildelt understøttelse med Økonomi- og Indenrigsministeriets tilladelse, jf. § 25 i bekendtgørelse nr. 584 af 9. juli 2002.

Bestemmelserne i bekendtgørelsens §§ 36-38 giver adgang til, at de pr. 31. december 2006 fratrådte borgmestre eller amtsborgmestre, der ved overgangen til det nye pensionssystem ikke havde opnået ret til egenpension, dvs. ikke havde opnået 8 års funktionstid som (amts)borgmester, alligevel kan have ret til ydelse af egenpension, når visse betingelser er opfyldt. For disse borgmestre gælder det, at pensionen beregnes på grundlag af bekendtgørelsens regler vedrørende omregning af funktionstid til pensionsalder,

jf. bekendtgørelsens § 22, stk. 3. Der er herved taget højde for, at fratrådte borgmestre ikke stilles bedre økonomisk end borgmestre med samme baggrund, der fortsætter som borgmestre.

Bestemmelsen i bekendtgørelsens § 36 fastsætter, at en *amtsborgmester*, der har været amtsborgmester i valgperioden fra 1. januar 2002 til den 31. december 2005 og er fortsat som amtsborgmester i perioden 1. januar 2006 til 31. december 2006 uden at opnå ret til ydelse af egenpension, vil være berettiget til en forholdsmæssig pension. Den forholdsmæssige pension beregnes efter den til enhver tid gældende egenpension til en tjenestemand i staten i lønramme 40 og efter en pensionsalder, der svarer til 8 års funktionstid. En tidligere amtsborgmester med 5 års funktionstid vil således være berettiget til en pension, der svarer til 5/8 af den pension, som tilkommer en borgmester, der er omfattet af det nye pensionssystem og indplaceret i lønramme 40, med 8 års funktionstid. Den forholdsmæssige pension udbetales i overensstemmelse med de almindelige regler i bekendtgørelsens § 24.

Bekendtgørelsens § 37 udmønter den udvidelse af området for borgmesterspension, der indgik i aftalen om kommunalreformen med henblik på at fremme processen omkring frivillige kommunesammenlægninger. Det følger af bestemmelsen, at en *borgmester*, der har været borgmester i en kommune i hele § perioden fra 1. januar 2002 til 31. december 2006 uden at opnå ret til ydelse af egenpension, vil være berettiget til egenpension svarende til en borgmester med 8 års funktionstid, hvis den pågældende i 2005 opnåede valg til kommunalbestyrelsen i en sammenlagt kommune og var kommunalbestyrelsesmedlem i hele valgperioden til og med 2009.

Bekendtgørelsens § 38 fastsætter, at en borgmester, der har været borgmester i en kommune i en del af valgperioden fra 1. januar 1998 til 31. december 2001 og i hele valgperioden fra 1. januar 2002 til 31. december 2005 og er fortsat som borgmester i perioden 1. januar 2006 til 31. december 2006 uden at opnå ret til ydelse af egenpension, vil være berettiget til egenpension svarende til en borgmester med 8 års funktionstid, hvis den pågældende i 2005 opnåede valg til kommunalbestyrelsen i en sammenlagt kommune, er fyldt 60 år og har haft en sammenhængende funktionstid på mindst 8 år som dels borgmester og dels kommunalbestyrelsesmedlem i den sammenlagte kommune. Til forskel fra bekendtgørelsens § 37 er det således efter bekendtgørelsens § 38 ikke en betingelse for at have ret til ydelse af egenpension, at den pågældende har været kommunalbestyrelsesmedlem i hele valgperioden til og med 2009, hvis den pågældende i øvrigt opfylder alderskravet og kravet til længden af den sammenhængende funktionstid.

Bekendtgørelsens § 39, stk. 1 og 2, vedrører de *fratrådte borgmestre*, der er omfattet af pensionsreglerne i bekendtgørelse nr. 669 af 20. december 1984. Disse gamle pensionsregler, hvorefter egenpensionen kom til udbetaling straks efter fratræden, og der bl.a. ikke var adgang til efterløn for borgmestre, der havde opnået ret til ydelse af egenpension, blev ændret med virkning fra den 1. januar 1994. Det har imidlertid i de senere vederlagsbekendtgørelser – under visse betingelser – været muligt for en borgmester, som var blevet valgt som borgmester første gang senest i 1990, ved skriftlig meddelelse til kommunalbestyrelsen at tilkendegive et ønske om fortsat at være omfattet af disse gamle regler. Bekendtgørelsens § 39, stk. 1, fastslår, at pensionsreglerne i bekendtgørelse nr. 669 af 20. december 1984 fortsat finder anvendelse for borgmestre og amtsborgmestre, der er fratrådt hvervet inden 1. januar 1994. Bekendtgørelsens § 39, stk. 2, fastslår endvidere, at pensionsreglerne i bekendtgørelse nr. 669 af 20. december 1984 fortsat finder anvendelse for borgmestre eller amtsborgmestre, der er fratrådt hvervet i perioden fra 1. januar 1994 til 31. december 2006, men i henhold til de tidligere vederlagsbekendtgørelser har valgt at være omfattet af disse gamle regler.

Bekendtgørelsens § 40 fastsætter, at det for de nu nedlagte hverv som henholdsvis formand for Københavns Borgerrepræsentation og formand for Hovedstadsrådet samt deres ægtefæller og børn under 21 år gælder, at henholdsvis efterindtægt og understøttelse samt pension ydes efter de på tidspunktet for hvervets nedlæggelse gældende regler.

7.4. Overgangsbestemmelser vedrørende tidligere borgmestre i en kommune eller en amtskommune, der den 1. januar 2007 eller senere er valgt som borgmestre

Bestemmelsen i bekendtgørelsens § 41 fastsætter, at en borgmester, der den 31. december 2006 allerede havde opnået ret til egenpension eller oppebar egenpension, fortsat vil være omfattet af de mere gunstige regler vedrørende omregning af funktionstid til pensionsalder i § 22, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 584 af 9. juli 2002, hvis vedkommende er borgmester efter overgangen til det nye pensionssystem den 1. januar 2007.

Bekendtgørelsens § 42 fastsætter, at en borgmester, der hidtil har været omfattet, herunder har valgt at være omfattet, af de pensionsregler, der var gældende før den 1. januar 1994, skal have Økonomi- og Indenrigsministeriets tilladelse til fortsat at være omfattet af disse gamle pensionsregler, hvis vedkommende på ny vælges som borgmester. Ministeriets tilladelse til at blive på denne gamle pensionsordning vil bero på en udregning af, hvorvidt dette vil være økonomisk fordelagtigt for vedkommende – også på længere sigt. Hvis en borgmester er fyldt 58 år og har haft 8 års funktionstid som borgmester eller amtsborgmester, vil det uden tvivl være mere økonomisk fordelagtigt at være omfattet af det nye pensionssystem. I tilfælde, hvor vedkommende hidtil har været omfattet af de pensionsregler, der var gældende før den 1. januar 1994, er det derfor udtrykkeligt fastsat i § 42, stk. 3, at de nugældende pensionsregler finder anvendelse. Den pågældendes pension beregnes efter § 22, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 584 af 9. juli 2002.

7.5. Andre overgangsbestemmelser

Der er endvidere i §§ 30 og 31 i bekendtgørelse nr. 1770 af 27. december 2018 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af regionale hverv fastsat en række tilsvarende overgangsregler, der vedrører tidligere borgmestre i en kommune eller amtskommune, der den 1. januar 2007 eller senere er valgt som regionsrådsformand.

7.6. Tidligere vejledning

Vejledning nr. 9618 af 2. august 2018 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv bortfalder.

Økonomi- og Indenrigsministeriet, den 7. januar 2019

CHRISTINA EKMANN

/ Mette Kryger Gram

Oversigt over pension m.v. til en fratrådt borgmester, dennes ægtefælle og børn under 21 år**Eftervederlag til borgmestre**
(Bekendtgørelsens § 20, stk. 1)

Eftervederlag ydes med et beløb, der for hvert påbegyndt hele år, borgmesterens seneste sammenhængende funktionstid har været, svarer til 1 ½ gange det sidst ydede månedlige vederlag, dog højst 12 gange det sidst ydede månedlige vederlag.

Udbetaling af eftervederlag
(Bekendtgørelsens § 20, stk. 3)

Eftervederlag svarende til indtil 6 gange det sidst ydede månedlige vederlag udbetales den 1. i måneden efter, at hvervet fratrædes. Eventuel efterløn herudover udbetales månedsvis forud fra den 1. i måneden efter, at engangsbeløbet er udbetalt.

**Egenpension -
Hvem er omfattet?**
(Bekendtgørelsens § 22, stk. 1)

Borgmestre, der fratræder som borgmester den 1. januar 2007 eller senere, med mindst 1 års funktionstid (se bilag 2 vedrørende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser)

**Egen pension -
Hvad medregnes i funktionstid?**
(Bekendtgørelsens § 22, stk. 2 og 4)

Hvervet som borgmester, amtsborgmester, formand for et sammenlægningsudvalg eller forberedelsesudvalg, regionsrådsformand, magistratsmedlem og udvalgsformand i en kommune med delt administrativ ledelse samt varetagelse af de nævnte hverv i henhold til lovens § 7, stk. 3, § 15, stk. 5, § 64 a, stk. 4, § 66 a, stk. 4, § 66 b, stk. 3 og 4, eller § 66 c, stk. 5. Hvis en borgmester i løbet af det første år af sin funktionstid fratræder pga. sygdom eller afgang ved døden, medregnes hele det kalenderår, hvor fratræden eller dødsfaldet sker, i funktionstiden.

**Egenpension -
Beregning af pensionsalder**
(Bekendtgørelsens § 21 og § 22, stk. 3, og bekendtgørelsens bilag 3)

Egenpension for en borgmester svarer til den til enhver tid gældende egenpension til en tjenestemand i staten, der er indplaceret i den lønramme, borgmesteren som angivet i bekendtgørel-

sens bilag 2 er indplaceret i, og har den samme pensionsalder som borgmesteren.

Funktionstid:	Pensionsalder:
1 år indtil 2 år	4 år
2 år indtil 4 år	8 år
4 år indtil 6 år	12 år
6 år indtil 8 år	16 år
8 år indtil 10 år	20 år
10 år indtil 12 år	24 år
12 år indtil 14 år	28 år
14 år indtil 16 år	32 år
16 år indtil 18 år	34 år
18 år indtil 20 år	36 år
20 år og derudover	37 år

Beregning af egenpension
(Bekendtgørelsens § 23, stk. 1 og 2)

Egenpensionen beregnes efter det sidst ydede borgmestervederlag. Når borgmesteren tidligere har varetaget hvervet som borgmester m.v., beregnes egenpensionen efter det sidst ydede vederlag for det højst indplacerede hverv.

Udbetaling af egenpension
(Bekendtgørelsens § 24, stk. 1 og 2)

Egenpension udbetales den 1. i måneden efter den sidste udbetaling af eftervederlag, såfremt borgmesteren på dette tidspunkt har nået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension.

Hvis borgmesteren ved eftervederlagets ophør ikke har opnået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, udbetales egenpensionen den 1. i måneden efter, at pågældende har opnået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension. Dvs. at pensionen er opsat.

Tillæg til egenpension
(Bekendtgørelsens § 24, stk. 3)

En borgmester, der oppebærer egenpension, er indtil vedkommende har nået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, berettiget til et tillæg efter reglerne i § 6, stk. 3, i lov om tjenestemandspension.

Ægtefællepension – hvem er omfattet?

(Bekendtgørelsens § 25, stk. 1-4)

Ægtefællen til en afdød borgmester eller tidligere borgmester, der har opnået en funktionstid på mindst 1 år, hvis ægteskabet er indgået:

- før den afdøde borgmester var fyldt 65 år,
- før egenpensionen til den afdøde borgmester var påbegyndt udbetalt (gælder ikke for ægteskaber indgået inden den 1. januar 2000) og
- mindst 3 måneder inden dødsfaldet (gælder ikke ved ulykkestilfælde eller akut infektionssygdom indtruffet efter ægteskabets indgåelse).

Udbetaling af ægtefællepension

(Bekendtgørelsens § 25, stk. 5)

Ægtefællepension udbetales den 1. i måneden efter den måned, hvor der er udbetalt efterindtægt, eller den 1. i måneden efter borgmesterens død.

Efterindtægt – hvem er omfattet?

(Bekendtgørelsens § 26)

Ægtefællen eller – hvis ægtefælle ikke efterlades – børn under 21 år efter den borgmester, der ved sin død oppebar vederlag, egenpension eller understøttelse som borgmester.

Udbetaling af efterindtægt

(Bekendtgørelsens § 26, stk. 1)

Efterindtægt udbetales den 1. i måneden efter borgmesterens død.

Børnepension

(Bekendtgørelsens § 27)

Børnepensionstillæg ydes til børn under 21 år efter en borgmester, der oppebærer egenpension. Børnepension ydes til børn efter en borgmester, der ved sin død har opnået en funktionstid på mindst et år.

Samordning af borgmesterpension og ægtefællepension m. anden pension eller løn m.v.

(Bekendtgørelsens § 28)

Samordning sker efter bekendtgørelsens § 28.

Oversigt over ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

Pensionssystemet for borgmestre, hvorefter retten til egenpension som borgmester indtræder efter 1 års funktionstid, trådte i kraft pr. 1. januar 2007. Reglerne omfatter således borgmestre, der fratræder den 1. januar 2007 eller senere. Funktionstid som borgmester m.v. fra perioden før den 1. januar 2007 indgår i beregningen af pensionen, jf. bekendtgørelsens § 22, stk. 2. Borgmestre, der er fratrådt hvervet senest den 31. december 2006, og som ikke senere er valgt som borgmestre, er som udgangspunkt omfattet af §§ 20-29 i bekendtgørelse nr. 584 af 9. juli 2002, jf. § 35. Efter disse regler forudsætter ret til ydelse af egenpension en funktionstid som borgmester eller amtsborgmester på mindst 8 år.

Reglerne om egenpension blev i 2009 ændret ved bekendtgørelse nr. 819 af 27. august 2009, således at pensionsudbetalingstidspunktet for borgmestre blev ændret fra 60 år til i stedet at følge den efterlønsalder, som gælder efter § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (lovbekendtgørelse nr. 1101 af 12. september 2013 med senere ændringer). Tilsvarende blev reglerne om det tillæg, som tidligere blev ydet indtil det 65. år, ændret således, at det nu ydes indtil den fratrådte borgmester har nået folkepensionsalderen i henhold til § 1 a i lov om social pension (lovbekendtgørelse nr. 1208 af 17. november 2017 med senere ændringer). Ændringerne af pensionsudbetalingstidspunkt og tidspunktet for udbetaling af tillæg havde alene virkning for udbetaling af egenpension vedrørende en funktionstid som borgmester fra og med den 1. juli 2009.

Reglerne om egenpension blev endvidere ændret ved bekendtgørelse nr. 1530 af 9. december 2016, således, at pensionsudbetalingstidspunktet for borgmestre blev ændret fra at følge den efterlønsalder, som gælder efter § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., jf. afsnittet ovenfor, til at følge folkepensionsalderen efter § 1 a lov om social pension, jf. bekendtgørelsens § 20, stk. 1.

Ændringerne har alene virkning for udbetaling af egenpension vedrørende en funktionstid som borgmester fra og med den 1. januar 2017, jf. bekendtgørelsens § 34, stk. 3.

For udbetaling af egenpension for funktionstid som borgmester indtil den 1. juli 2009 finder de tidligere aldersgrænser anvendelse. Det betyder, at en borgmester kan have ret til udbetaling af en del af sin pension, beregnet på grundlag af den funktionstid, der har ligget før 1. juli 2009, fra vedkommende fylder 60 år, mens den del af pensionen der vedrører funktionstid efter 1. juli 2009 og indtil den 1. januar 2017, først kommer til udbetaling fra det tidspunkt, hvor borgmesteren når den efterlønsalder, som gælder efter § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Den del af pensionen, der vedrører funktionstid, der ligger fra og med den 1. januar 2017, kommer først til udbetaling fra det tidspunkt, hvor borgmesteren når den folkepensionsalder, som gælder efter § 1 a i lov om social pension, jf. bekendtgørelsens § 24, stk. 1.

Overgangsbestemmelse om pensionsudbetalingstidspunktet for borgmestre med funktionstid forud for den 1. juli 2009

Persongruppe	Reglernes indhold
1. En borgmester, der har været borgmester forud for den 1. juli 2009 er berettiget til egenpension for funktionstiden indtil dette tidspunkt efter § 24 i bekendtgørelse nr. 1461 af 19. december 2005, jf. § 34, stk. 3.	En borgmester kan have ret til udbetaling af en del af sin egenpension fra vedkommende fylder 60 år, beregnet på grundlag af den funktionstid, der har ligget før 1. juli 2009.

Overgangsbestemmelse om pensionsudbetalingstidspunktet for borgmestre med funktionstid i perioden fra og med den 1. juli 2009 indtil den 1. januar 2017

Persongruppe	Reglernes indhold
2. En borgmester, der har været borgmester i perioden fra og med den 1. juli 2009 indtil den 1. januar 2017 er berettiget til egenpension for denne efter § 24 i bekendtgørelse nr. 793 af 25. juni 2014, jf. § 34, stk. 3.	En borgmester kan have ret til udbetaling af en del af sin egenpension fra vedkommende har nået efterlønsalderen, jf. § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. beregnet på grundlag af den funktionstid, der har ligget i perioden fra og med den 1. juli 2009 indtil den 1. januar 2017.

Overgangsbestemmelserne om pension til tidligere borgmestre, der ikke efter den 1. januar 2007 er genvalgt som borgmestre

Persongruppe	Reglernes indhold
3. En amtsborgmester, der har været amtsborgmester i valgperioden fra 1. januar 2002 til den 31. december 2005 og er fortsat som amtsborgmester i perioden 1. januar 2006 til 31. december 2006 uden at opnå 8 års funktionstid, er berettiget til en forholdsmæssig pension, jf. § 36.	Den forholdsmæssige pension beregnes efter den til enhver tid gældende egenpension til en tjenestemand i staten i lønramme 40 og efter en pensionsalder, der svarer til 8 års funktionstid. En tidligere amtsborgmester med 5 års funktionstid er således berettiget til en pension, der svarer til 5/8 af den pension, som tilkommer en borgmester, der er omfattet af det nye pensionssystem og indplaceret i lønramme 40, med 8 års funktionstid.

4. En borgmester, der har været borgmester i en kommune i hele perioden fra 1. januar 2002 til 31. december 2006 uden at opnå 8 års funktionstid, er berettiget til egenpension svarende til en borgmester med 8 års funktionstid, hvis den pågældende i 2005 opnåede valg til den sammenlagte kommune og var kommunalbestyrelsesmedlem i hele den følgende valgperiode, jf. § 37.	Dvs. borgmesterens pensionsalder er 20 år.
5. En borgmester, der har været borgmester i en kommune i en del af valgperioden fra 1. januar 1998 til 31. december 2001 og i hele perioden fra 1. januar 2002 til 31. december 2006 uden at opnå 8 års funktionstid, er berettiget til egenpension svarende til en borgmester med 8 års funktionstid, hvis den pågældende i 2005 opnåede valg til kommunalbestyrelsen i en sammenlagt kommune, er fyldt 60 år og har haft en sammenhængende funktionstid på mindst 8 år som dels borgmester og dels kommunalbestyrelsesmedlem i den sammenlagte kommune, jf. § 38.	Til forskel fra § 37 er det således efter § 38 ikke en betingelse for at opnå ret til ydelse af egenpension, at den pågældende var kommunalbestyrelsesmedlem i hele valgperioden til og med 2009, hvis den pågældende i øvrigt opfylder alderskravet og kravet til længden af den sammenhængende funktionstid.
6. Borgmestre og amtsborgmestre, der er fratrådt hvervet inden 1. januar 1994, er fortsat omfattet af pensionsreglerne i bekendtgørelse nr. 669 af 20. december 1984, jf. § 39, stk. 1. Dette gælder tillige for borgmestre eller amtsborgmestre, der er fratrådt hvervet i perioden fra 1. januar 1994 til 31. december 2006, men i henhold til de gamle regler har valgt at være omfattet af disse gamle regler, jf. 39, stk. 2.	Disse gamle pensionsregler indebærer bl.a., at egenpensionen kom til udbetaling straks efter fratræden, uanset om man var fyldt 60 år, og at der bl.a. ikke var adgang til efterløn for borgmestre, der havde opnået ret til ydelse af egenpension.
7. For de nu nedlagte hverv som henholdsvis formand for Københavns Borgerrepræsentation og formand for Hovedstadsrådet samt deres ægtefæl-	Der henvises til henholdsvis §§ 8 og 10 i bekendtgørelse nr. 1169 af 23. december 1993 og §§ 2-6, 9 og 11-14 i bekendtgørelse nr. 1169 af 23. december 1993.

ler og børn under 21 år gælder, at henholdsvis efterindtægt og understøttelse samt pension ydes efter de på tidspunktet for hvervets nedlæggelse gældende regler, jf. bekendtgørelsens § 40.	
---	--

Overgangsbestemmelserne om pension til tidligere borgmestre i en kommune eller en amtskommune, der den 1. januar 2007 eller senere er valgt som borgmestre

Persongruppe	Reglernes indhold
8. En borgmester, der pr. 31. december 2006 allerede havde opnået ret til egenpension, dvs. mindst 8 års funktionstid som borgmester eller amtsborgmester, eller oppebærer egenpension, skal fortsat have sin egenpension beregnet efter § 22, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 584 af 9. juli 2002, jf. § 41.	Disse regler vedrørende omregning af funktionstid til pensionsalder indebærer bl.a., at en funktionstid på præcis 10 år omregnes til en pensionsalder på 30 år, en funktionstid på præcis 12 år omregnes til en pensionsalder på 31 år osv.
9. En tidligere borgmester eller amtsborgmester, der hidtil har været omfattet, herunder har valgt at være omfattet, af de pensionsregler, der var gældende før den 1. januar 1994, og som den 1. januar 2007 eller senere vælges som borgmester, skal have Økonomi- og Indenrigsministeriets tilladelse til fortsat at være omfattet af disse gamle pensionsregler, jf. § 42.	Ministeriets tilladelse til at blive på denne gamle pensionsordning vil bero på en udregning af, hvorvidt dette vil være økonomisk fordelagtigt for vedkommende – også på længere sigt. Hvis en borgmester er fyldt 58 år og har haft 8 års funktionstid som borgmester eller amtsborgmester, vil det uden tvivl være mere økonomisk fordelagtigt at være omfattet af det nye pensionssystem, hvor pensionen er opsat. I tilfælde, hvor vedkommende hidtil har været omfattet af de pensionsregler, der var gældende før den 1. januar 1994, er det derfor udtrykkeligt fastsat i § 42, stk. 3, at de nugældende pensionsregler finder anvendelse. Den pågældendes pension beregnes dog efter § 22, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 584 af 9. juli 2002.